Ada

Kültür Sanat Edebiyat Dergisi

8

3 YTL

abdullah nihat yılmaz
nurettin taşçı
muharrem aslan
mehmet şükrü kaplan
zeynep aliye
ahmet erdem
aydan yalçın
ilker gören
cezmi ersöz
ayşe kulin

hakan dilek
selçuk erat
tan doğan
baki evkaralı
neşet karaçaltı
sermin iren
şenol ergül
sevil çağlar
ersan erçelik
atalay girgin
a.uğur olgar

tamer baran
mervan aksu
dolunay ünal
ibrahim şen
gülşah akverdi
eren iren
emin sancak
nisan serap muratoğlu
bekir konyalı
tuna başar
ümit zeynep kayabaş

salih öztürk
şevkiye tükenmez
s.aylin antme
aslan aksoy
şaban öztürk
alaattin aydın
erkan ergül
meral vurgun
vedat koparan
hicran tohuman

Ada

kültür sanat evi

akıp giden bir ırmağın ödeşmek için durulduğu yer

Ada

kültür sanat evi

ünlü harfleri kimseye sezdirmeden göğsünde saklayan kervanların uğrak yeri

Ada

kültür sanat evi

avuçlarımızda titreyen suyu örselemeden sunabiliriz

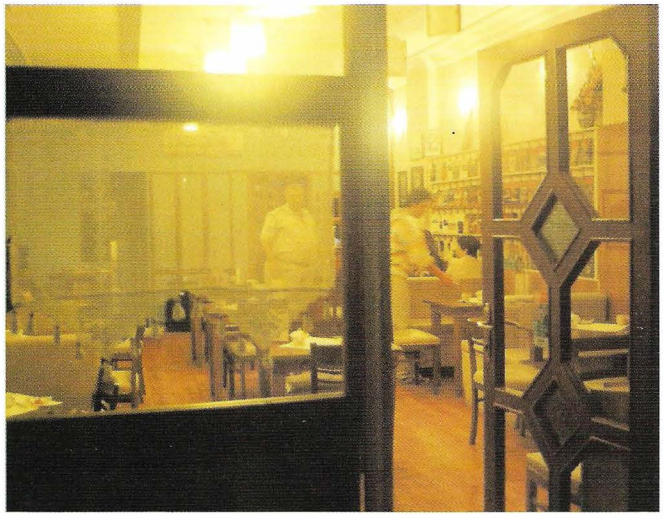

Sahibi ve Sorumlu Müdür:
Saliha TAŞÇI
Genel Yayın Yönetmeni :
Nurettin TAŞÇI
Hukuk Danışmanları :
Av. Hasan KAPTAN
Av. Selahattin KARSLIOĞLU
Av. Emel SÖNMEZ
Grafik Tasarım : Alper Kurtuluş
Halkla İlişkiler : Dolunay Ünal
Ada logo: Ebru Keskin
Yazın Kurulu:
Sıddık AKBAYIR, Nurettin TAŞÇI
Ersin ERGE, Meral ŞİŞİK
Ruhi GÖKTEKİN
Sanat Danışmanları:
Sevgi Soylu KOYUNCU, Turan BAYER
Ömer Faruk KAYA

Basım yeri: Doğan Ofset

Temsilciler:

Adana	Burak ÖRKÜN
Amasya	Banu ÖZGÜR
Akçakoca	Elif ELİFOĞLU
Ankara	Nazım MUTLU
Antalya	Işın KURUTLUOĞLU
Ardanuç	Kamile KAYA
Artvin	Nebahat KATIRCI
Aydın	Güner DOKUYUCU
Bolu	Necmettin SARI
Batman	Demirhan ÇELİK
Burdur	Ayşe ACAR
Bursa	Ö. Faruk KAYA
Çorlu	Aysel KAPLAN
Düzce	Kubilay KALKAN
Gaziantep	Can CÖMERT
Hatay	Deniz MANSUROĞLU
İstanbul	İbrahim ŞEN
Konya	Esra ESEN
Kırşehir	Recep KOÇ
Merzifon	Muhsin SALMAN
Ordu	Murat KARACAN
Tekirdağ	H. Ayberk ÜSTÜNAY
Tokat	M. Halil PAZARLI
Trabzon	Ahmet İNCE
Van	İzzettin OKTAY
Zonguldak	Ayşe KAYHAN
Londra	Muharrem ASLAN
München	Seyhan KOÇAK
Braunschweig	Sabahittin KURTOĞLU

basım yeri: **Doğan Ofset tel: 0362 432 02 59**

www.adadergisi.com
adadergisi@hotmail.com
ISSN : 1304 - 8074

2 aylık yaygın süreli yayın

Zafer Mh. Şevketiye Cd. No:50
Tel: 0 362 234 48 47 SAMSUN

Tarih adım adım geriliyor.[1]

Siz, hanginiz...

...
uykumun dibinden söküp aldım sizi
bir görüntü olsaydınız görürdüm ışığınız
bir ses olsaydınız işitirdim titreşiminiz
...

Enis Batur

Gün, sırtında ışık küfesi ön kapıda.

Deli bir ırmak nasıl oynatırsa yerinden taşları, sesi nasıl kayalara çarpıp dönerse geriye, bazen bir şiir bitmez ya hiç, işte öyle... akıyoruz.

Ufukta isimsiz bir ada. Işıklı kuleler yükseliyor... gün yıkıyor pencerelerimizi.

Hani sallasam boşluğa harfleri,[2] **dokunursa size hecelerimiz, payımızı inceltir mi haramiler...**

Siz arka kapıdasınız. Biliyorum ordasınız, ışığınız ayak izleriniz kadar silik. Böyle mi olur hep ?

Anlatsanız ?!! Aydınlatsanız ?!!

Olmayan lekelerle oynama özürleri kabul etmiyor hayat.[3]

Peki ya siz, hanginiz...
Kime benzersiniz ?

ADA

1. İzzet Yaşar / Yasakmeyve 2004
2. Deniz Durukan / Varlık 2004
3. Nuri Demirci / Kitaplık 2004

abdullah nihat yılmaz

VİLAYET KİTABI...

30 Ekim, 2005, Londra

"*Kitap*" tamam. Şiir, roman, deneme, araştırma, inceleme, biyografi, gezi, anı, tanıtım, eğitim vb alanlarda çoktur bu. Hatta, son yıllarda İsadora Duncan Kitabı... İbrahim Sadri kitabı, Gülben Ergen Kitabı, Gamze Özçelik Kitabı gibi magazinel makamdan kitap adları bile var...furya.

Peki, "*Vilayet?*"

Vilayet vilayettir: İl!..O da var. Gerçi "*vil*"den sonra bir "*ayet*" geliyor ama hakkında bir kitap yazılamazın "*ayet*"i değildir o. Yani Vilayet Kitabı yazılabilir, yazılmış dağıtılmıştır, hatta okunmuştur da belki.

Fakat ben görmedim. Gördüğüm kimi illerin özel broşürleridir ki, ilk sayfası cumhurbaşkanı, sonra başbakan, sonra ilgili bakan ve sonra da vali fotoğraflarıyla başlar ve sakıncasız bilgileri sıralayıverir. Yok, siz iller hakkında sahici bilgiler arıyorsanız onları -sakıncalısı da dahil- Meydan Larousse, Büyük Larousse, Britanika, Cumhuriyet Ansiklopedisi ve şimdilerde seriler halinde okura sunulan "Türkiye" li ansiklopedilerde bulabilirsiniz.

Ve işte şimdi elimdeki ansiklopedi de bunlardan biri: "*İl-İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi*!" (*Milleyet Yayınlarından*) Ki uzun boy, üç cilt ve toplam 959 sayfa! Kocaman kere kocaman bir kitap! Ancak "*il-il*"dediğinden de anlaşılabilir ki, sadece tek bir "*il*" ile sınırlanmış değil bu. Ve baş tarafında da büyüklerimizin fotoğrafları yok.

Ancak, ansiklopedinin künyesi hakkında neredeyse tam bir sayfa bilgi verildiği halde baskı tarihi belirtilmemiş. Örneğin, yayın kurulu başkanının, yardımcısının, yayın kurulunun, 74 ildeki uzman ve bilim adamalarının, katkıda bulunan uzmanların ad ve unvanları...ile ofsete hazırlık, grafik, dizgi, düzeltme, montaj, kamera, renk ayırımı, fotoğraf laboratuvarı, faks vs hakkında bilgiler var da baskı tarihi yok!

Bereket ki, yaklaşık olarak da olsa baskı tarihini çıkarsamak zor olmadı benim için. Çünkü ansiklopediyi satın aldığım günün tarihini "*mart 1992*" diye not etmişim kitabın bir kenarına. Ve beşinci sayfasındaki en son il diye belirtilen Bartın'ın il oluş tarihi de 28.08.1991 diye gösterilmiş olduğuna göre, baskı tarihi 1991 ile 1992 arasında bir tarih olabilir bu kitap için. (Elbet, bundan sonra il olanları başka ansiklopedilerde arayacağız demektir)

Ve bu Ansiklopedi, illerimiz hakkındaki bilgileri şu başlıklar altında veriyor: "*İklim*", "*Bitki Örtüsü*", "*Akarsular ve Göller*", "*Ekonomik Yapı*", "*Tarihi ve Turistik Yerler*", "*Gelenekler, Görenekler*", "*Spor*", "*Kültürel Yaşam*", "*Eğitim*", "*Sağlık*" ve "*Yöresel Yemekler.*"

Ve ben de bunlardan "*Kültürel Yaşam*" bölümlerinin altını çiziyorum tek tek. Örneğin, Orta Anadolu'nun ortasındaki Niğde'de "kültürel yaşam" dan bir-iki paragraflık küçük bir kesit şöyle:

"Niğde'de sahne sanatları (tiyatro, opera, bale gibi) alanında olsun, müzik (senfoni orkestrası, klasik Türk müziği ya da halk müziği toplulukları gibi) alanında olsun yerleşik profesyonel topluluklar yoktur...

Az sayıda sinema salonunun bulunduğu ilde, televizyon ve radyo izleyiciliği yaygındır. Edebiyatla uğraşanlar ürünlerini(...) İstanbul, Ankara gibi kültür merkezlerinde yayınlanan gazete ve dergilere gönderirler...

Örneğin, Sakarya:

"...sahne sanatları 'tiyatro, opera, bale vb) alanında olsun, müzik alanında olsun yerleşik profesyonel topluluk yoktur.

İlde, edebiyatla uğraşanlar ürünlerini...Ankara, İstanbul gibi kültür merkezlerinde yayınlanan dergi ve gazetelere görnderirler..."

Örneğin, Nevşehir:

"...sahne sanatları (tiyatro, opera, bale vb) alanında yerleşik profesyonel topluluk yoktur...

Edebiyatla uğraşanlar, verimlerini İstanbul ve Ankara'daki düşünce ve sanat dergilerine... gönderirler..."

Ve bu "örneğin" ler belki 74 ilin 50'sinde böyle. Örneğin şu il, örneğin bu il diye sıralanabilir... Paragrafların bitişiyse "***yoktur***" ve "***gönderirler***" diye bir nakarat...Makineden çıkmış sanki! Ama, dram mı, komedi mi, melodram mı, ne mene, bilinmez?..

Hem, "*Kültürel Yaşam*" bu da, asıl "*Yaşam*"ı ne yahut nasıldır bu illerin?..O da başka bir dünya!

Ayrıca bu, İl-İl Büyük Türkiye Ansiklopedisinde, Samsun bile, parlak bir manzara içinde görünmüyor pek. Bakınız, (yine örneğin) tümü 4 paragraf olan "*Kültürel Yaşam*"ı nasıl anlatılmış üçüncü cildin 794'ncü sayfasında, Samsun'un:

"Samsunda sahne sanatları (tiyatro, opera, bale vb) alanında yerleşik profesyonel topluluklar yoktur. Tiyatro çalışmaları okullarda ve Gençlik tiyatrosu'nda amatörce sürdürülür. İlde Kültür bakanlığı'na bağlı Devlet Klasik Türk Müziği Korosu, Belediye Konservatuvarı ve Samsun Musiki cemiyeti etkinlik göstermektedir.

İlde plastik sanatlarla (resim, heykel, seramik vb.) uğraşanların eserleri Güzel Sanatlar Galerisi ve Arkeoloji Müzesi'nde sergilenir.

Samsun'daki sinema salonlarındaysa sanat filmlerinden çok serüven ya da aşk filmleri seyredilir.

Edebiyatla uğraşanlar da ürünlerini yerel gazete ve dergilerin yanı sıra Ankara, İstanbul gibi kültür merkezlerinde yayımlanan gazete ve dergilere gönderirler."

Evet, aynen... Ve neredeyse ötekilerle de denk! Oysa Samsun bu mu? Uğruna trilyonlar harcanmış ve kurdelası şatafatlı törenlerle "*halkın kullanımı*"na açılmış "*Kültür Binası*" yok mu Samsun' un? Olimpik yüzme havuzu yok mu? Kocaman boyu ve bol sayfalı bölge gazeteleri, Liseleri, meslek okulları, çevre illerdeki fakülteleri de uhdesinde toplayan 19 Mayıs Üniversitesi yok mu? Elinizdeki bu dergi ve daha başkaları yok mu? Bir baştan bir başa uzanan Atatürk Bulvarı, Çiftlik caddesi, Cumhuriyet Meydanı, hava limanı, stadyumu yok mu? Fabrikaları, süpermarketleri yok mu?...Otobüs terminali, demiryolu yok mu? İskele yok mu? Liman tesisleri yok mu? Şimdi dünyamızdan ayrılmış ya da Samsun'da yaşamıyorlar diye bu kentin yetiştidiği ***Bedrettin Cömertler, Vüsat O. Benerler... Vedat Türkali, Levent Kırca, Nazan Saatçi, Nazif Duru, Turgut Ören... Oya Şensev, Orçun Sonatlar...*** sayılmayacaklar mı? Ve vitrine bile çıkamayanlar? Ve "*yazdıklarını, İstanbul'a, Ankara'ya gönderen kültür emekçileri?...*" Ve Samsun'umuz ve bu kocaman vilayet...yok mu?

Elbet var.Var da, nasıl var!..Sorulacak soruları, çözülecek sorunları olmadan mı var? Hem, bu İl-İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi "*Kültürel Yaşam*"larını yazmış illerimizin de kültürün ne olduğunu yazmamış!

Nedir kültür? Kuaförden yeni çıkmış şık bir bayan mı? Kravat mı, fötr şapka mı sadece?

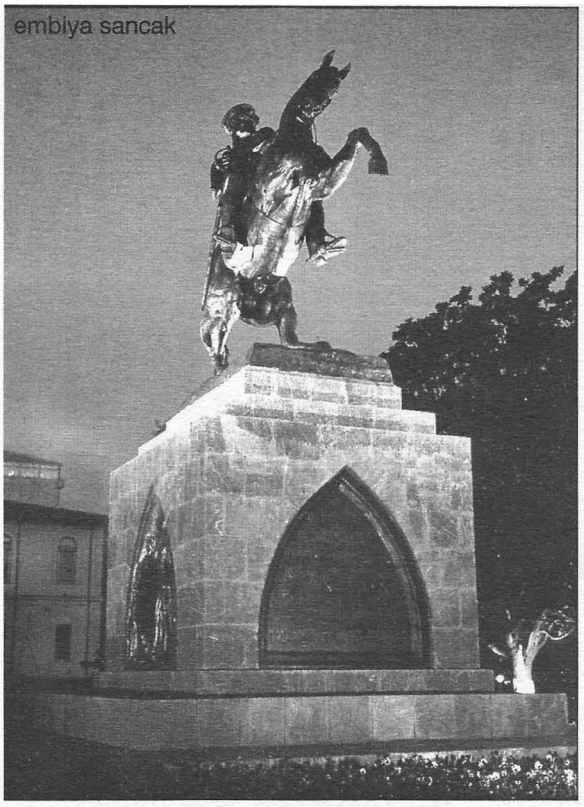
embiya sancak

O İngiliz futbolcusunun traş makinesi mi fırt diye geçen? Guinness rekorlar kitabına girmeye aday bıyık şampiyonumuz mu, kara kaplı kanun kitabı mı?

Kerime Nadir romantizmi, *Salvador Dali* sürrealizmi mi yahut? Briyantinle taranmış bukleli saçlar mı, magazin prgramları mı ekranları topa tutan? Tarkan mı, Orhan Pamuk mu ve "*Piedra Irmağının Kıyısında Oturdumda Ağladım*"ı yakınan *Paulo Coelho* mu? Şatafat mı, böbürlenme mi, pazarlamacılık mı, münazaracılık mı, haset mi, kin mi, intikamcılık mı... kim, ne?..

Ve hele dayatılan tarikatlara ne demeli "kültür" açısından? Ve televizyon kanallarından gün 24 saat imajlari seyrettirilen kümbet fotoğrafları... ve cami avluları ve yıkık minareler ve iftar sofraları ve asarı atika kalıntıları nasıl yorumlanmalı?.. Ve de mızraklı ilmühali çember sakallının elbet? Ve, ve, ve, ve....

E, ama bu kadar soru çok değil mi, çok. Deştiği, deşeceği yaralar daha da çok üstelik. İyisi mi biz, "kültür"ün tanımı için, Felsefe Ansiklopedisi'ne başvuralım. Burada Ansiklopedinin yazar ve yayımcısı Orhan Hançerlioğlu, Türk Dil kurumu'nca yayımlanan budunbulum sözlüğündeki Profesör Sedat Veyis Örnek'in "kültür" tanımını esas almış kültür tanımı için, şöyle:

"Bir halkın ya da bir toplumun özdeksel (maddi) ve tinsel (ruhsal) alanlarda oluşturduğu ürünlerin tümü. Yiyecek, giyecek, barınak, korunak gibi temel gereksemelerin elde edilmesi için kullanılan her türlü araç gereç; uygulanan teknikler; düşünceler, beceriler, inançlar, gelenekler, dinsel, toplumsal, politik düzen ve kurumlar; düşünce, duyuş, tutum, davranış ve yaşama biçimlerin tümü."

Yani, kısaca, insanın, - burda belirtildiği gibi - "halkın ya da "toplumun" insanileştirdiği doğa... Ve yine toplum için, insan için...ve bütün olumsuzlukları olumluya dönüştürecek bir dinamik olarak...

"Hayatta en hakiki mürşit ilim ve fen..." miydi?

Öyleyse, biz de Büyük Samsun Oteli'nin oralardaki, İLK ADIM'a gidelim.

Vilayet Kitabı için...

ceren bıyıklı

nurettin taşçı

kontes bacaklı palmiye

kontes bacaklı palmiye
*geceye düşen gelincik**
alkım sarısı mücevher

kontes bacaklı palmiye
ilk doğanı kurban eder
boynunda fren izi

kontes bacaklı palmiye
dudaklarında resim kanar
şöminede gül yaprakları

kontes bacaklı palmiye
kartal boynuna dolanan yılan
nasıl saklamışız birbirimizi

kontes bacaklı palmiye
çıplak omuzlarında kar
dudaklarında nar taneleri

eri...
ısır...

kontes bacaklı palmiye
çırıl çırıl su
papatya olup uçacak

sabaha kadar
deliye bahar...

* sevgi soylu koyuncu

sevgi soylu koyuncu

muharrem aslan

AŞK BIÇAK AĞZI

1.
Taze pembelenmiş dudaklarının ateşi
Sevgi odasının büyüsünü istimlerken
Daha çok sev seveni içten sevildiğin gibi
7
Acemi bir öfke gibi düşme çıkmaz yollara

2.
Benlik teslim olmuş sevgiye kesintisiz titrerken
Aşk adına ne varsa sevenin olsun
Sevenden öte sevilen
Sevilenden geri seven isteme

Apansız bastıran sel gibi yıkma aşkın duvarını

3.
Hüzün bulanık akarken eski aşkların sabrı gibi
Varacağı yerde elbet durulur
Kötü söz kınında duramaz
Gün gelir sahibini kanatır

Mevsimsiz düşen kar gibi üşütme insan içini

Mehmet Şükrü Kaplan

Düşgen

1

bir ırmaktın sen kadınım coşkun ve serin
ben seni denize döküldüğün yerden sevdim
bir kırlangıç mevsimi gibi dökerek yükümü

ah aşktan titrerdi ruhum konuşurken sen
kutsal kitaplardan kovulmuş sözlerle

uyumak ne büyük bir günahtı kollarında
kendi boyu kadar uzarken göğüs uçların

çarpardı nefesin ışıktan bir kırbaçla
düş olurdum gül armalı belini örterken gün

arzunun örtük yarısıydın sen kadınım
dudaklarım şarap sokul çıplak tenime
çiğli kanatlarıyla gülümseyen kelebek
ol derdin gecenin gizine bürünürken

(aşk dirseğini yalayan bir ateştir kadınım
kuşlar öter ağız dolusu sevinçleriyle
düz ve telaşsızsa sevdaya giden yol)

ah kadınım dön / üşüyor kafeste kelebeklerim

zeynep aliye

HAYAT'IN ÖYKÜ'SÜ

Öykü, eksenine 'insan'ı alan, bunu yaparken de kendini katı kurallara, uniform bir yapıya teslim etmeyen, dahası ana kurgusu birey kimdir sorusunda odaklanırken, gündüz kullandığı maskeleri geceleri rafa kaldıran insanın, dışındakilerle kurduğu ilişkiyi, bağlantıları açımlamanın da temel araçlarından biri olarak önce kendisini çevreleyen yabancılaşma ve duyarsızlaştırma ağını örüp sonra da söken bir yazınsal kimliktir, diyebiliriz.

Geçmişi M.Ö 2000-4000 yıllarının Mısır'ına, belki daha da öncesine dayanan öykü, bu uzun, meşakkatli, aynı ölçüde heyecanlı nehir yolculuğunu, günümüzde de, en ilkel toplumdan en gelişmiş topluma varıncaya, ciddi bir kabul görerek sürdürmekte kuşkusuz. Ama bütün zamanlar içersinde '**ben**'ine en çok yaklaştığı (aynı ölçüde de yakıştığı) kültürel enlem ve boylamla, şu dönemde ve bu topraklarda buluştuğuna inanıyorum, bu nedenle de kendimi mutlu ve şanslı bir öykücü olarak görüyorum..

Nitekim edebiyatın çok yönlü bir yok oluş sürecine girdiği ve sonunun geldiği propaganda edilirken öykünün yazınsal türler içinde nitel ve nicel anlamda en çok ilgi gören, en fazla yazılan, okunan, üzerinde konuşulan bir yazınsal tür olarak öne çıkması, saptamalarımızın ne denli isabetli olduğunu gösteriyor. Örneğin hemen hemen tüm kentlerimizde öykü günleri düzenleniyor, oturumlarda öykü tartışılıyor, öykü üzerine incelemeler araştırmalar yapılıyor, öykü seçkileri yayınlanı-yor. Öykü, Üniversitelerde tezlere konu oluyor. Dergiler öyküye daha fazla yer ayırıyor ve gençlerin en çok rağbet ettiği yazınsal türler arasında zirveye oturuyor..

Bu yoğun ilginin temel nedenleri arasında öykünün sunduğu özgürlük, deneyselliğe en uygun tür oluşu, Türkiye'nin otomatizm canavarına teslimiyet bayrağını çekme noktasının bir adım berisinde bulunması, kırsaldan kente, metropollere hızlı göç ve buralarda yaşadıkları kültür şokuyla sıkışmış, bunalmış insanların giderek bir okur potansiyeli içinde yer almaları, elbette çağdaş yaşamı rengi-kokusu-tınısı-ritmiyle anlatabilecek belki de tek tür oluşu gibi nedenler sıralanabilir. Bunu söylerken öykünün, bu karmaşık labirentimsi yapıda insanın elinden tutup düze çıkartma çabasını ve enerjisini gösterebilecek güç ve yetenekteki belki de tek tür olduğunu da ifade etmiş olu yoruz.

Günümüzde öykünün asıl sorunsalı, daha öncede vurguladığımız gibi, '**Ben kimim, birey kimdir**' sorularında odaklanmaktadır. Yani insan ve onun yaşadığı koşullardır esas olan. Günümüz ilişkileri, öyle büyük kahramanlar, büyük olaylar, büyük konular'a uygun değildir.

gülezen

Daha çok da, her an gelişmeye açık, küçük, sıradan olayları anlatan öyküler verebilir metropolün küçük insanını. Bunun içinse, zamanın, sınırlı bir varlık olan insan üzerindeki etkisi, farklı yüzlerle anlatılmalıdır.

Her şeyin son hızla değiştiği bir dönemden geçiyoruz. İşte bütün bu değişimler içinde yüksek debili bir sözel kanal olarak hep daha güçlü ve coşkulu akmakta olan da kuşku yok ki öykü

ırmağı. Görüyoruz ki, günümüzde molalar dışında, hiçbir yere demir atmak, bağlanıp kalmak, duraksamak şansı yok insan için. Çevremizde her şey hareket halinde. Öylesine tempolu bir devinim ki sanki her şey durağanmış hissini uyandırıyor. Ve sonuç olarak insanın konumunu, koşullarını algılamasında büyük yanılgılara yol açıyor.. Hatta aynı tuzağa öykücülerden pek çoğu da düşüyor. Tarihte kalmış, yani bir anlamda sanal bir ortamı yazmayı sürdürürken komik ama, günümüz dünyasını yazdıkları gibi bir zehaba kapılıyorlar.

Evet, öykü bir muamma olarak çıkıyor karşımıza. Hem yazar hem de okur açısından sonsuz bir özgürlük sunuyor günümüzün baskı altındaki, *birörnek* olmaya zorlanan insanlarına; her duruma uygun yeni biçem arayışlarına olanak sağlayabiliyor, ayrıntıları işlerken aynı zamanda yeni ayrıntıları işaret ederek kişinin hayal gücünü harekete geçirebiliyor. Ayrıca sahip olduğu derinlikli, yoğun, imgesel yapısıyla, geri dönüşümlü bir ürün olarak, her okumayı, yeni açılımlara olanak sağlayan süreçlere dönüştürebiliyor.

Yaşamı çok daha fazla karşılayabilmesi, değişime ve değiştirmeye en uygun tür olması çağımızı öykü çağı olarak adlandırmamıza olanak sağlıyor ancak şurası da muhakkak ki yanılsamaları aşıp bu çağın öyküsünü yazmak, çağın ilk bakışta seçilemeyen devinimini yakalamakla; saniyede belki üç yüz fotoğrafın geçtiği bir sahnede ki bütün nüansları görebilmekle olanaklıdır. Bunu başarabilmek için yazarın tüm tekniklerden, farklı biçemlerden, kurgulardan yararlanabilecek bir donanıma sahip olması elbette temel koşuldur.. Yanı sıra, metaforlarla, şiirsel, yoğun bir anlatımla görünenin arkasını duyumsatabilmeli ve okuru oraya çekmeyi başarabilmelidir. Sonra, bir kahramanı ötekinin gözüyle, ötekinin bakış açısıyla verebilmeyi, nesneleri insanı duyguları yutan otomatizmi afişe edebilmeyi, deşifre edebilmeyi gerçekleştirmek durumundadır. Sanat her şeyden önce nesnenin oluşunu hissettirme aracıdır çünkü.

Sonsöz olarak, insanın ruhsal labirentlerinde gözüpek bir serüvene atılmış her yazar, öykü dünyasıyla da çetin bir mücadeleyi sürdürmek zorundadır.

ahmet erdem

ADI SAKLI

Ben hâla geçen yıl
bende unuttuğun seninle
avutmakla meşgulüm sevgili.

gamalı haçtır
umutlarımı delik deşik eden
en çok titrek sesimi
öpücüklere boğmanı özledim
rüyadan mı ibaretti
kör kuyulardan seslenişin bana
çekip,vurmak düşüyor aklıma
kabus görüp ağladığın geceleri
eğreti dokunma yüreğime
dudaklarınla vur aşkın mührünü
kayan şimal yıldızına bürün
göz kırp bana bu gece sevgili..

aşka açtık ikimiz de
günde üç öğün seviştik
dizlerimde uyuttum koca yaz
kırağı çaldıkça çoğalan bizdik
ısırgan öpüşlerine alışkınım
sensizlik krizinde kıvranırım sevgili.

sigarama sar tütün yerine
koklayamaya doymadım saçını
azık bohçama dilini koy
doysun sana aç ruhum
kaşkolumu kollarına giydir
sarsın her üşüdüğümde beni
libas gömleğini unutma
giyineyim bir ömür seni
ıslık çalan rüzgara karış
nefes ol içime dol sevgili.

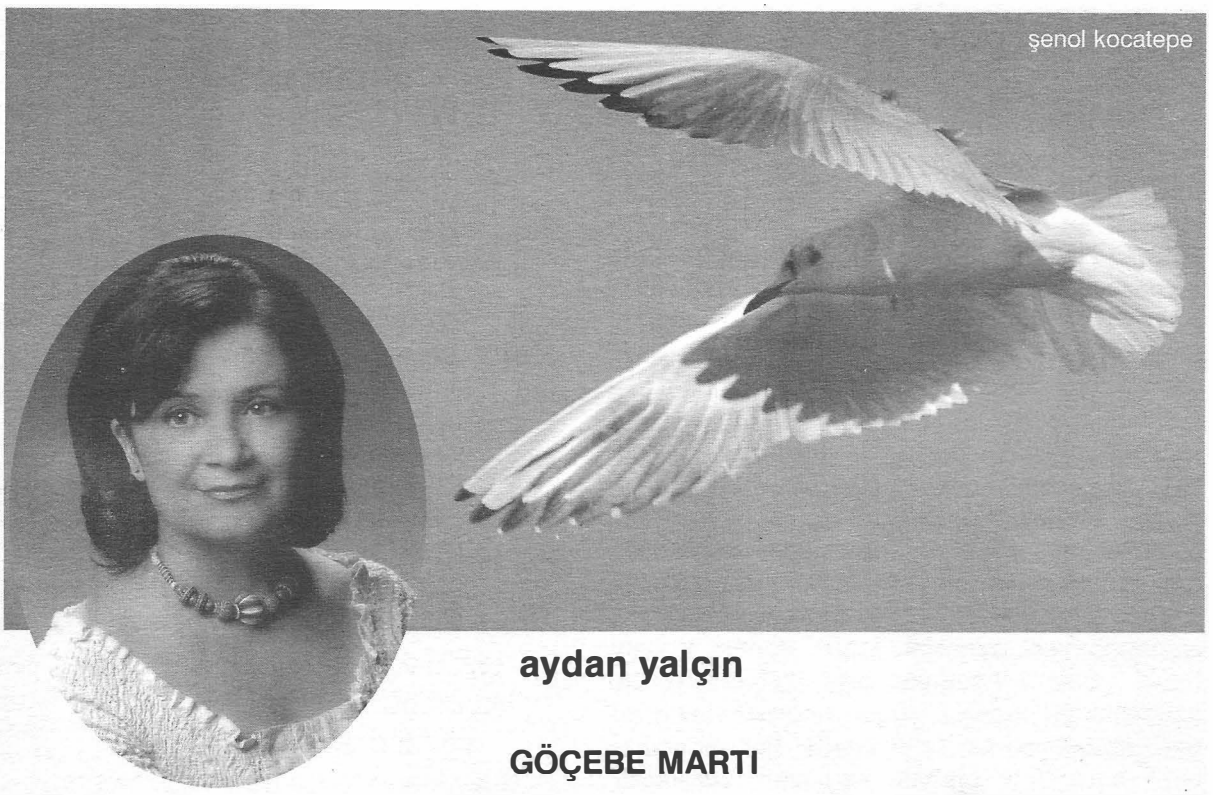

aydan yalçın

GÖÇEBE MARTI

patlak gözlü sokak lambalarının duldasında
bir matkap gibi oyarken geceyi hüzün
isimsiz bir gömütün / yosun tutan mermerinde
üşür kemikleri ölümün

buz tutar an / kuşatma zamanındadır gece
yitik bir kadın olurum kendi şehrimde
soluğumda cemre / gözlerimde çiğ birikintisi
acının dipnotudur

" hiç bir gözsuyu silmez
yürekte bırakılan ayak izini "

ey ! gök cennetinden kovulan ay
gecenin ateşini çal / ışığınla yıka beni
tanımıyor kimliğimi sokaklar
kaldırımlar taşımıyor bedenimi

bir gözyaşı şişesiyim / boşa etlenir sesim
sütü bozuk / yalancı meme
.başı bozuk düşlerim

ah ! gelir haziran / kirazlanır dilim
yorgun bir martı kanadına
kazınır göçebeliğim

ilker gören

yağmur yağarken

896. masal ağacının altında
annesini bıçaklamış bir adamın yanlızlığında
susulan kent ve hiç kimsenin hiç kimseyi doğramadığı
o gece yarısı kafelerinde benim arkadaşlarımdır
camilerin sessizliğine celladları çağıran

864. kapının sonuna dek kapandığı çocukluk oyunlarımda
annemin bilyelerini kaybettiği bacasız evlerin cumbaları
kenti selamlıyordur panayırlardan

139. üçüncü turda
aşağılanan insanların tersine
gökyüzünü ayak yapan adamın
korkutulmasıyla başlayan opera
sessizliği duvarlaştırır aynalardan

****

paslı aynanın söylediklerinden(üç şiir)

89. zamanın terkisinde yanlızlığı oyuncak yapıp oynayan çocukların
kirlettiği bir evrende insanlar paralarını kıyamete dek sayacaktır

196. usta elleriyle bir adam
yaşamın pencerelerini teker teker kırmaya çalıştığında
orada bir kırlangıç aynasını düşürür cebinden

1090. yanlızlığın kırbaçlı zamanlarında
bir yaşamı ikiye bölmek isteyen insanların
aynaları teker teker kırmasıdır hüzün

cezmi ersöz

ANLAR... UÇUP GİDER SANIRDIM...

Öylece duruyordum. Hayatın içinde, aşkının dışında, beni unuttuğun, sevdanın deliliğinde yapayalnız bırakıp gittiğin günlerde... Öylece duruyordum. Hiç kımıldamadan. Gücüm yoktu hareket etmeye. O kadar çok acı çekiyordum ki nefes alıp vermek bile olağandışı bir mücadele gibiydi benim için. Hayatı evimin dışına, kendimi yıllardır gidip gelen sevdanın acımasızlığına hapsetmiştim. Öylece duruyordum sadece. Gözlerimi kapatıp, içimdeki yangını seyrederek... Geri dönmeni, beni bu kabustan öperek uyandırmanı, geçti, hepsi geçti, demeni bekleyerek, sanki asırlar boyunca... Hücreleri, bu sevdaya tanıklık etmiş milyonlarca sayısız an'a, anıya, geçmişe dağılmış yitik bir beden gibi... Alev alev yanan çırılçıplak bir ruh gibi... Öylece duruyordum sadece. Öyle incitmiştin ki giderken, öyle yok saymıştın ki gerçekliğimi, hayatındaki varlığımı, geçmişimizi, beklemek bile anlamını yitirmişti artık... Dönüş yollarına arkandan aşılması imkansız duvarlar örerek gitmiştin sanki... Alelacele, sanki kendinden ve geçmişinden bir an önce kurtulmak ister gibi bir kibrit ateşiyle yakıp gitmiştin ömrünü... Benim alevler arasında kaldığımı, orada öylece durup vefasızlığına, unutkanlığına, yabancılığına korkunç bir şaşkınlıkla bakakaldığımı, ömrünün alevleriyle tutuşup yanarak öldüğümü hiç farketmeden... Dönüp arkana bir kez olsun bakmadan, çığlıklarımı duymadan... Bırakıp gitmiştin beni...

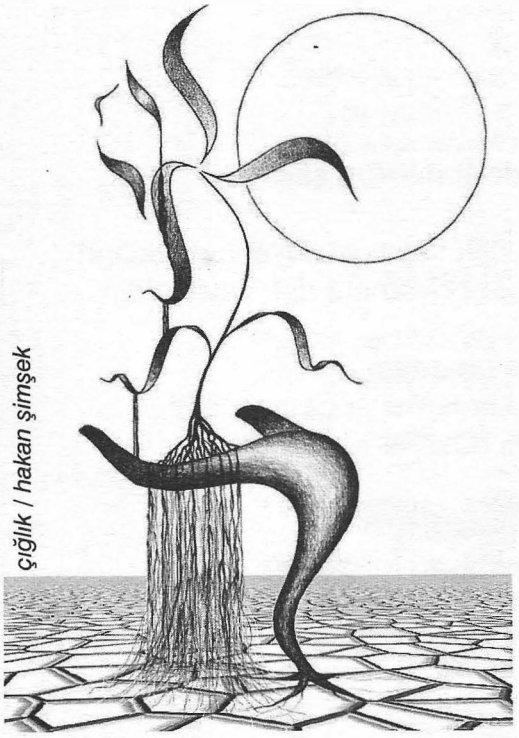
çiğlik / hakan şimşek

Bense öylece duruyordum sadece. Alevlerin arasından gidişini seyrediyordum. Beni acımasızca ömründen silmeni seyrediyordum. İçimden ayaklarına kapanmak, beni bu alevlerin arasında yapayalnız bırakma, n'olur gitme, gideceksen bile hiç değilse ruhuna esir düşmüş kalbimi geri ver bana, hiç değilse geçmişimize sahip çık ve bana sevdamı geri ver, diye yalvarmak geliyordu. Yine de susuyordum. O korkunç tufanın içinde ne sesimi duyabilir, ne de alevlerin arasında eriyerek kaybolan yüzümü seçebilirdin zaten. Çıldırmış gibiydin. Hayatı ve beni yakıp gidiyordun.

Bense öylece duruyordum. Her şey anlamını yitirmişti çoktan. Bir kibrit ateşiyle yaktığın ömrünün alevleri ortasında duruyordum öylece.. Bir gün ansızın gitmiştin işte. Ne anlamı olabilirdi ki nereye gittiğinin... O yağmurun kısa mı yoksa uzun mu süreceğinin ne anlamı olabilirdi ki... Ölmüştüm işte. Bir ölü için umut ne anlam ifade edebilirdi ki...

Sonra ne oldu bilmiyorum, ansızın koşmaya başladım çıldırmış gibi. Aklımın kontrolünü yitirmeye başladığım günlerdi belki de... Koştum, koştum geçmişe doğru... Yaşadığımız her anın içinden geçerek, sevdanla anlamlanan ömrümü geriye doğru yaşamaya başladım. Bir kibrit aleviyle yok ettiğini sandığım geçmişimizin peşinden... Sokaklar, sokaklar, sokakların peşinden... Evler, meyhaneler, kahvehaneler, kitapevleri, Boğaz'ın kıvrımlarında unutulmuş çay bahçeleri, sahil kasabaları, dingin sularda sonsuzluğa süzülen balıkçı tekneleri, motor sesleri, vapur düdükleri, martılar, çiçek kokuları ve çiçekçiden satın alınmış bir gülün peşinden... Kurutulup bir sepetin içine konan ve bu sevdayı ölümsüz kılmak için saklanan o

güllerin peşinden... Kitaplar, öyküler, mısralar... Şiirler, şiirler, şiirler... Peçetelere yazılmış, buruşturulup atılmış ve sonra yeniden düzeltilmiş, önce yırtılmış sonra parçaları bir araya getirilerek bantla yapıştırılmış, defterlerin sayfalarında gün ışığına hasret, saklı kalmış... Koştum şiirlerin peşinden... Sonra kokular, sonra yüzler, sonra kalabalıklar... İnsanlar, dostlar, sohbetler, yaz gecelerine karışan umursamaz kahkahalar, şarkılar, şarkılar, şarkıların peşinden... Gecelerin peşinden, yağmurlu, yıldızlı kimi zaman... Günlerin peşinden, kurşun gibi ağır, bir yaz mahmurluğu kadar hafif... Günler, soluk almadan yaşanan...

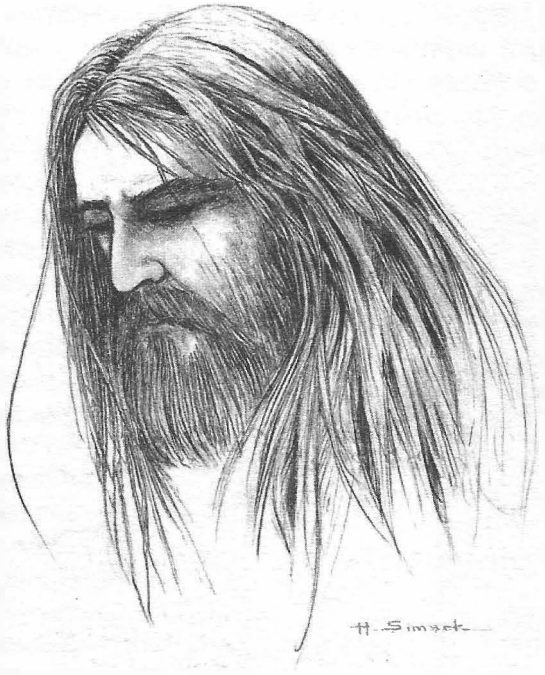

Koştum, koştum, koştum geçmişe doğru... Sonra durdum bir an. Açtım gözlerimi. Kendimi bir kahvenin içinde buldum. Oradaydık, görüyordum. Bir masada oturuyorduk seninle beraber. Bir an bakakaldım. Sonra yaklaştım yanımıza. Boş sandalyelerden birine oturdum. Masanın üzerinde kitaplar, izmarit dolu bir kül tablası, bir şişe su ve iki sıcak çay, incecik dumanı üzerinde aşka doğru tüten... Konuşuyorduk hararetle... Konuşuyorduk... Sanki yıllardır birlikte değilmişiz gibi... Belki de sana en çok bunun için aşıktım. Yıllardan sonra bile sanki birbirimizi o gün tanımış gibi ne çok şeyimiz vardı paylaşacak... Sanki hayat denen o büyük karnavallı sokağa, meraklı ve coşkulu bir heyecanla aynı evin sardunyalı penceresinden bakıyormuşuz gibi... **Sanki iki ayrı bedene bölüştürülmüş tek bir ruh değilmişiz gibi...** Ne çok şeyimiz vardı birbirimize anlatacak... Bir öyküden bahsediyorduk. Elindeki küçük deftere notlar alıyordun bir yandan... Belli ki yine hayatımızı kahramanları olduğumuz küçük öykülere dönüştürüyorduk. Sonra ansızın susuyorduk. Uzanıp dudaklarıma değiyordu dudakların. **Kohen** çalıyordu. **Leonard Kohen**... Kapattım gözlerimi... Bir an durdum. O an sen ve ben kalbimden geçtiniz. Esip geçtiniz öylece, ılık bir rüzgar gibi yüzümü yalayarak... Yanımda birisi, **ağlıyorsun, neden,** dedi. Sonra yeniden kapatıp gözlerimi sürgünü olduğum hayata döndüm. **Boşver**, dedim. ***Anlar, uçup gider sanırdım.*** **Biz içinden geçip gitsek bile onlar bıraktığımız yerlerde yaşamaya devam ediyormuş meğer...**

Sonra günler geçti, ve sayısız geceler... Teslim olmuştum artık. Hayat bana neyi emrediyorsa onu yapıyordu bedenim. Ruhumsa kendi yangı-nında yaşıyor, dağılan parçalarının peşinden o amansız koşuya devam ediyordu soluk soluğa... Hiç ağlamıyordum. Belki de hiç durmadan ağlı-yordum. Farkında değil-dim. Hem ölüler nasıl hissedebilirler ki gözyaşlarını?.. Sonra kendimi bir sinemanın içinde buldum. **"In The Mood For Love"... "Aşk Zamanı"... Wong Kar Wal... Hong Kong...** Festival günleri... Anılar, anılar, anılar... Çağrışımlar... Sonra açtım gözlerimi. Kendimi gördüm. Elimde bir çift bilet, gişenin önünde seni bekliyorum. Kalabalığın içinden bir ışık gibi huzmelenerek bana geliyorsun. Sonra önümde durup ortaçağ şövalyeleri gibi mağrur bir sevdayla elimi öpüyorsun. Çocuk gibi şımarıyor, boynuna sarılıyorum. Binlerce öpücük konduru-yorum yüzüne... Oysa daha o sabah uykunda, o en masum cennetimizde seni bırakıp evden çıkmadan önce yine böyle susuzlukla öpmüştüm seni... Seni hep yanında olduğum halde hiç bitmeyen bir özlem halinde sevmişim demek ki... Filme giriyorum büyülenmiş gibi peşinizden... Hayranlıkla seyrederek sizi... Ön sıralara oturuyorsunuz. Silinmiş, kimsesiz yüzlerin arasında perdeden yansıyan ışığın içinde gittikçe çocukluğunuza dönüşen o masum başlarınızı çok

kolay seçebiliyorum. Siz filmi, bense sizi seyrediyorum. Yılar önce yazdığım bir öyküyü anımsıyorum. Çocukluğunu bir yazlık sinemada senin çocukluğunla buluşturduğun o yazarken içimi çok acıtan öyküyü... **İmkansız bir aşkı anlatıyor film. Bizimki gibi. Öyküler yazıyor adam. Kadın o öyküleri okuyor. Bir sır gibi yaşıyorlar aşklarını. Hayat aralarından aşılmaz bir sel gibi akıp giderken, onlar ayrı dünyalarında birbirlerine hiç dokunmadan sevdalarıyla buluşuyorlar**. Filmin sonunda adam bu sırrı **Katmandu** da bir tapınağın duvarındaki küçük bir kovuğa fısıldıyor incelikle. Sonra o kovuğu toprakla kapatıyor. "*Geçmiş*

görebildiği ama dokunamadığı bir şey artık..." diye bitiyor film... Görebildiği ama dokunamadığı... Bu cümle içimi yakıyor. Sizi orada öylece bırakıp, dışarı atıyorum kendimi. Dışarıda hayat devam ediyor. Oysa kapatmalıyım gözlerimi. Kapatmalı ve hayatın içinde yaşıyormuş gibi yapmalıyım. Yapamıyorum. Bir o yana bir bu yana koşturup duruyorum **İstiklal Caddesi**'nde. Nefes nefese kalıyorum. Yanımdan geçen insanların seslerini duyuyorum. **"Gördün mü, delirmiş gibi ağlıyordu"**, diyorlar uzak bir uğultuyla... Bir pasajın önünde duruyorum. Önümden insanlar gelip geçiyor. Belki burada bir süre beklersem görürüm seni. O kalabalığın içinde, akan insan selinin arasında belki sen de varsındır... Olamaz mı... Yanına gelemesem de, bir an seni görebilirim belki... Bekliyorum, bekliyorum, bekliyorum... Yavaş yavaş ayaklarımın ağrıdığını hissederek kendime geliyorum. Kaç saat geçmiş kim bilir. Kapanıyor gözlerim, işte yine hayatın içindeyim. Deliliğimi orada öylece bırakıp, kalabalığa karışıyorum.

Beni aradığında **n'olur anlamaya çalış, seviyorum onu ne olur affet beni**, diyorsun... O anda eğer gözlerim kapalıysa ve hayatın içindeysem açıp telefonu başka bir sesle konuşuyorum seninle. Seni görmek istemediğimi, artık her şeyin bittiğini, senden vazgeçtiğimi söylüyor o ses... **Nolur bir daha beni arama, eğer beni gerçekten sevmeye devam ediyorsan koru beni kendinden, çık hayatımdan, seçiminle mutlu ol, unut beni, diyor...** Özleminle içime döndüğüm, hayattan koptuğum, bir kibrit ateşiyle yaktığın ruhumun alevlerine dalıp kaybolduğum anlarda ise, sabırla, hiç durmadan çaldırdığın telefonumu açamıyorum bile... Sana oyun oynamak için değil, istemsizce...

Sokaklar, sokaklar, sokaklar... Meyhaneler, unutulmuş karanlık ve izbe pavyonlar... Fahişeler, transeksüeller, alkolikler, kayıp insanlar... neden seviyorum seni? Etrafımdaki herkes burjuva özlemlerle kendini hayat sandıkları parlak ışıklarla kandırırken, maddi tahminlerin peşinde, aslında ruhlarındaki boşluğun içinde kayıp olduklarının hiç farkında olmadan bomboş yaşarken, sen bana onların hiç bilmedikleri, durup bir kez bile merak etmedikleri, dışladıkları, yok saydıkları bir dünyanın kapılarını araladığın için mi? Seninle karanlık sokaklarda, karanlık yüzlerde aradığımız öykülerle hayatın anlamının peşine düştüğümüz için mi? Ansızın yüreğinin semalarında çakan o şimşek sahte parlaklığıyla aslında seni de o yok

sayanların ve ruhlarındaki boşluğun farkında olmayanların arasına düşürmedi mi? Sen yoktun ve çoktan unutmuştun belki... Ama ben yine de o karanlık sokaklarda tek başıma yürüyordum. Tuhaf ve kitch bir pavyonun önünde durdu ayaklarım. Üzerinde abartılı neonlarla "**China Town**" yazıyordu. Kapıda gördüm ikimizi. Görevliye benim Fransa'dan gelmiş bir sosyolog olduğumu ve yaptığım araştırma için mekanlarını görmek istediğimi söylüyordun. İkimiz de sarhoştuk. Ben kendimi tutamayıp gülüyordum. Sense durumu idare etmek için adama, **kendisi Türkçe'yi çok iyi konuşur**, diyordun. Elimde tek bir gül vardı. Sevgililer günüydü. Peşinizden içeri girdim. Salon bomboştu. Sevgililer gününde sizden başka kim gelirdi ki öyle bir yere. Hepsi birbirinden güzel Rus kadınlar boş pistte tuhaf bir aynanın önünde hiç gülümsemeden dans ediyorlardı. Kötü sesli bir şantör orgla korkunç şarkılar söylüyordu. Herkes size bakıyordu, servis yapan garsonlar, dans eden kızlar, şantör... Belli ki bir anlam veremiyorlardı oradaki varlığınıza. Sizinse dünya umurunuzda değil gibiydi. Sonra bir peçeteye uzandı elin. Belki binlerce kez tekrarladığın bir ritüel gibi kalemini cebinden çıkardın. Rakından bir yudum aldın. Sigaranı küllüğe bıraktın. Bir şiirdi yazdığın. Uzatıp bana verdin. Peçetenin üzerinde "**Kimsesizim benim...**" yazıyordu... "**Kimsesizim benim, yine seninle geldi hayat...**" Gözlerimden süzülüp peçeteye damlayan mutluluk gözyaşlarıydı. Boynuna sarıldım. "**İşte seni bunun için seviyorum...**" diye fısıldadım... "**İşte bunun için...**" Sizi orada öylece bırakıp giderken kanatırcasına sıktığım avuçlarımda o şiiri yazdığın peçete vardı...

Şimdi yeniden açtım gözlerimi. Evimdesin. Karşımda duruyorsun. Gözlerinde seni uğurladığım o günden saklı kalmış bir mavi suçluluk... Gözlerinde parçalanmış hayallerini istemeden kırılmış bir oyuncak gibi saklamaya çalışan masum bir çocuk... Gözlerinde gittiği o uzak yollardan geri dönmüş bir yolcunun yorgun pişmanlığı... Açtım gözlerimi. Aylardan sonra... Her günü sanki yüzyıllar gibi geçen... Yarım kalmış bir aşk öyküsünün içinde yazarı tarafından terkedilmiş ölü bir sevda kahramanı gibi açtım gözlerimi. Öylece karşımda duruyorsun. Uzatıp ellerimi dokunuyorum sana. Ölü yüreğimi varlığına inandırmak için. Sensizlikten deliliğin sınırlarında dolaştığım o gecelerdeki gibi hayalin mi yine karşımda duran?

ali bayır

Bunlar ellerin değil mi?... ürkek bir martı gibi hep çaresiz... Hayatla ölüm arasında sessizce kanat çırpıp duran... Bu senin kokun değil mi?.. Acının harıyla kavrulmuş sıcacık bir ekmeğin huzur veren kokusu gibi... Hayata hayretle bakan bir bebeğin savunmasız ve masum kokusu gibi... Issızlığın ortasında kendisiyle konuşan rengarenk bir sevda çiçeğinin çıldırtan aşk kokusu gibi... Ömrünü bitmeyen bir aşk şiiri gibi yaşayan aşka ve acıya sevdalı bir yüreğin yanık kokusu gibi...

Bunlar senin gözlerin değil mi?.. Okyanus diplerinde gizemli bir ışık gibi peşine düşüp derinliğine sarhoş olduğum... ruhumu ömrümden uzağa düşüren, beni hayattan koparıp içine hapseden, bu hayat gibi sevdalı, bu ölüm gibi huzur veren gözler senin gözlerin değil mi?.. Sen misin bu yeryüzü meleğim?.. Sen misin bu?.. Bu defa gerçek misin?..

Ağlıyor muyum? Farkında bile değilim. Hem bir ölü ağladığını nasıl hissedebilir ki?

Ada Dergisi için, Ada okurlarına sevgilerimle.

ayşe kulin

TÖRE KIZI

Doğdum. Kız'dım.
Bu dünyaya hiç gelmemiş saydılar.
İlk avazda beşik kertip kaderimi yazdılar.
Bez bebekle oynatmadan otlaklara saldılar.
Hayvan güttüm, mahsul biçtim
Yeşermeden büyüdüm.

İlk kanı gördüğümde kocaya sattılar
Gerdanıma "beşibiryerde" taktılar
Gençliğime iki koçu değer biçtiler
Üçüncüyü benim için kurban ettiler
Amanın beni başlık için yaktılar

Sürme gözlü koç mu ben miyim kurban !

Düğünümde ellerime kına yakıldı
Kanlı çarşafım ipe serildi.
Mağrur kocam horoz gibi gezdi geçindi
On dördüme varamadan döllendim
Üzerime kuma geldi dellendim
Kumanın da benim de elimiz bağlı
Gönlümüzde yangın, gözümüz dağlı.

Baş kaldırdım namluya kurşun sürdüler
İnfaz için ailenin en gencini seçtiler
Durma kardaş, sık kurşunu anlıma
Yaşanmamış gençliğim çeyiz bohçamda durur
Bu töreye doğan kadın ölüm ile kurtulur.

hakan dilek

Yol hikayeleri-1

İlk yaz yolculuğu çocukluğumun

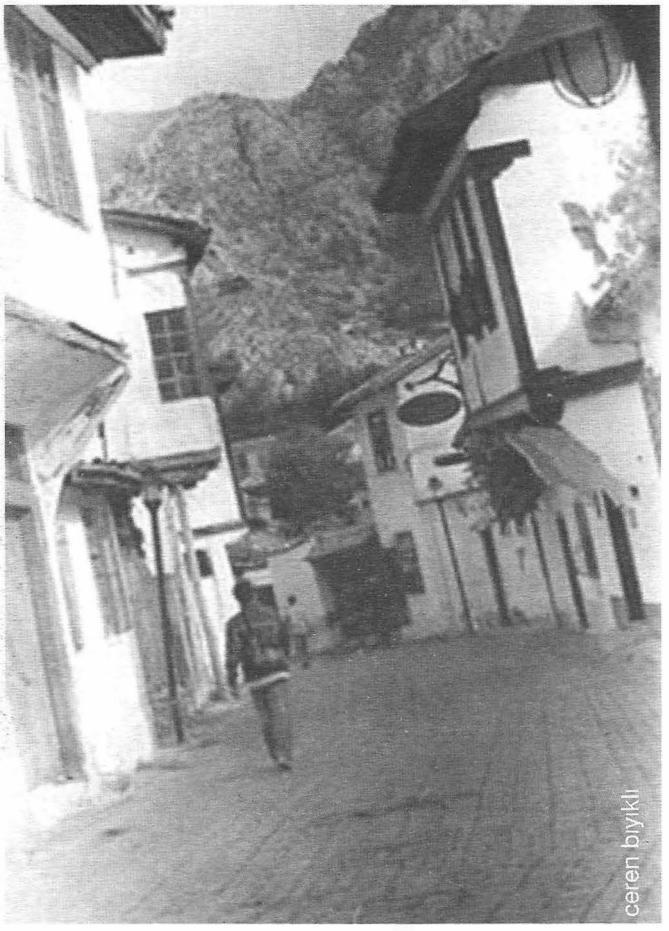

İlk yolculuğum da sanaydı. Düşlerime girerdin yolculuk başladığında. Oturduğun yerde ısınırdın çakan şimşeklerin aydınlığında. Hep bir nehir gibi akardın ayrılıkların kavuşmaların gizinde. 'Bir kente bağlanmakla bir insanı sevmek arasında hiçbir fark yoktur!' derdin ellerinin utangaç arayışını göstermemeye çalışarak. Yolcuydun, seferiydin bir başka deyişle, içine oturan sözcüklerle geçerdin gece vakitlerinin dağ başı molasını. Her sözcüğü bir dinlence olarak düşerdin ayrılıkların dip notuna. Gizliydin, yaralıydın, usanmaz bir hevesle giderdin gideceğin kentten, yaralı bir düşle kalkardın bekleyişin her sofrasından. Büyüktün içine sığmayacak kadar.' Bir solukta çıktı bunlar ağzından. Üzerine dökülmesini istemediğin bir şeymiş gibi çekinerek ve çekilerek söylemiştin tümünü. Yine bir kirli su gibi aktı aranızdan ayrılık. 'Yalnızlığım senin olmadığın yerlere yaptığım yolculuklarla başlar, sana dönüşlerimle tükenir!' dedin sonra, kelimelerin kifayetsizliğinin yüzünde yarattığı şaşkınlığı gizleyerek.

Derken düşlerindeki yolculuk başlardı. "En güzel yolculuk insanin kendine düşlerine, çocukluğuna yaptığı yolculuktur" Ne zamandır gitmediğin bir yol gibi, belki de yüzünün anlamına sinmiş bir cümle var aklında. Söylesen; yol başlamadan bitecek gibi bir cümle. Yağmurla dolu bulutların altında uzayan, incelen ve kıvrılan yollar ve uzun yol türküleri; "Allı turnam bizim ele varırsan!"

Her kelimenin altını çiziyorsun ama boşta kalıyor elin. Evin önünde birileri var. Kalabalık. 'Bugün çıkılmaz sokağa, dinleneyim biraz, yağmur var' diyorsun. Elini bıraktığın yerdeki ıslaklığı fark ediyorsun neden sonra. Sulardan konuşuyorsun, sulardan sonra... Bir nehir kenarı karanlığını anlatıyorsun yanındakine iyice güçlendiğini hissederek sözcüklerinin. Bir çocuk tekerleğin üzerinden çubuk sektirerek geçiyor yanından kahkahalarla. Ön sıradaki bebeğin minicik bileğine bağlanmış balona takılıyor gözün. Bir sabah iç ülkene yaptığın yolculuktan uyanıyorsun. Uyumuşsun. Pırıl pırıl yanıyor otobüsün içinde ışıklar, pırıl pırıl akıyorsun çocukluğunun başladığı yere.

Hava güzel. İçinin kuşları havalanıyor taze bir eğime girdiğinde otobüs, hafif salınımlarıyla. Geçerek bir karanlığın içinden bir başka karanlığa yağmur altında, kulağının hemen yanı başında sıcacık bir ışığa dönüyorsun; "Yaz yağmuru bu aldırma yeğen!" Yeşerip şaşırtan sözcükler geçiyor aranızdan.

Valizin elinde şimdi.

-İyi günler!

-İyi günler!

Ilık... Gözlerinin önünde kocaman bir deniz...

En güzeli yolculuktur aklımdan çıkmaz

En güzeli yolculuktur aklımdan çıkmaz...

selçuk erat

Fırat Kırmızı Akacak

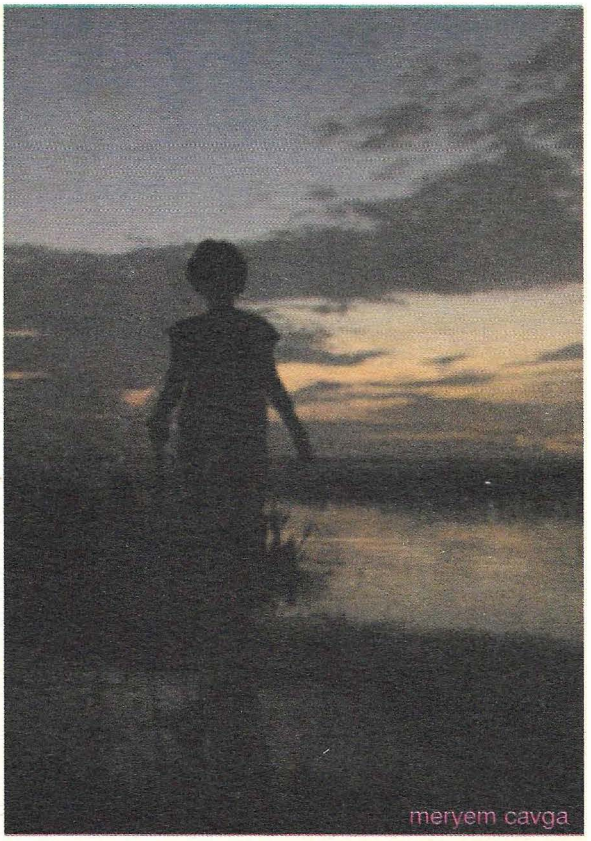
meryem cavga

uyandığımda;
kaymaya devam ediyordu ayaklarımdan,
fırtınalarda güneşi biçtiğim.

yarın; alışılmış olmayacak - belli
uykularınız, tiz bir çığlıkla yarılacak.
bir avuç kum tanesinin, zavallı çığlıkları...
o kumları ezip, geçmeliydiniz!

yarın; diliniz olmayacak - açık
anılarınız, ince bir silgiyle silinecek.
sayılı kum tanesinin, iğreti kalemlerinde...
o kalemleri kırıp, geçmeliydiniz!

yarın; şehriniz olmayacak - bakın
çocuklarınız, küflü bir sığınağa
kapanacak.
kum taneleri, kaplayacak sokakları...
o sokakları dağıtıp, geçmeliydiniz!

(*tarihin izlerinde sıralı çocuklar*)

yarın, Fırat kırmızı akacak - davranın
yanan bir ülkenin öyküsü anlatılacak
içimi renklendirebilir misiniz artık
Dicle,
k u r u y a c a k...

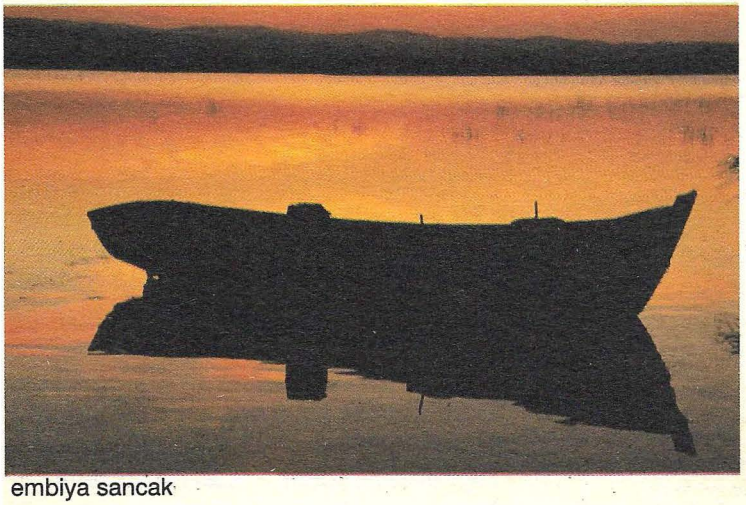
embiya sancak

tan doğan
tandogan61@mynet.com

'Şiir Yoksa, Yaşam da Yok'

'Afrika gibi bir kıta yazaydım / Hiç durmaz ölürdüm'
'Görmüyor musun / Su içiyorum / Şiir Yazıyorum / Ne dokunuyorsun'
'Güneşin tutuklandığı gün / Hem de bayram arifesi'
'Her bişey bozuk / Yine de ortada bozuk para yok'
'Gayrı siz ağartacaksınız çocuklar / Işığın yüzünü'
'Anne, ne zaman bahar gelecek? / Kış gelsin de öyle, yavrum'
'Böyle giderse böyle giderse bu bahar / Bu ağaçlar bu duvarı yıkacaklar'/
Dizeler: Can Yücel

Ne düşünbilim (felsefe), ne tutumbilim (ekonomi), ne de siyasa (politika)... Hiçbiri yaratamaz, **şiir**in yaratacağı yeryuvarı.

Kimse kimseyi kandırmasın, 'insanlığın kurtuluşu, bir düşüngüyle (ideolojiyle) gerçekleşebilir ancak', diye. Birlikte birkaç soru soralım ister misiniz: 'Böyle bir düşüngü var mı, varsa neden kurtaramadı, var olacaksa, daha ne/neyi bekliyor?!...' Birkaç neden de sıralayalım şimdi '**kurtarma zamanı**'nın gelip de geçmekte olduğunu imlemek üzre: '21. yüzyıldayız ve savaşmaktayız; açlık ve yoksulluk yeryuvar halklarının/insanların en temel/ana sorunu görünmekte; insan ve doğa kirli; türler tek tek yok olmakta; sevgi yerine çıkar öne geçti; hemen her şeyi/değeri satın almakta para; yeni yeryuvar düzeni, küreselleşme, yeryuvar jandarmalığı, yayılmacılık, sömürgecilik, kuzeyliler-güneyliler, varsıllar-yoksullar benzeri adlandırmaların belirleyiciliği sürmekte; emek gücü yoksanmakta; doğal ürünler ve kaynaklar tekelleşmekte; duygu ve düşünce, güce yenilmekte; insan da azalmakta...

'**Çıkış**' ya da '**kurtuluş**' nerede/nasıl? Kimilerince, 'eğitim-öğretimde', kimilerince 'dinde', kimilerince de 'bir başka gezegende...' Kimileri bir 'bilge', kimileri bir 'yalvaç', kimileri de bir 'uzay gemisi' beklemekte... Bir tansıklığa/mucizeye ya da Tanrı'ya geldi dayandı sonumuz! Zaman az, çaba az, umut az: Ha tükendi-ha tükenecek '**yaşam ve insan**.' Ve yokluğa yüz tuttu yeryuvar...

Şimdi, anladık mı/algıladık mı?: Ne düşünbilim (felsefe), ne tutumbilim (ekonomi), ne de siyasa (politika) ... Hiçbiri yaratamaz, **şiir**in yaratacağı yeryuvarı. Özce, '**çıkış**' ya da '**kurtuluş**', **şiir**de.

İmdi, insanlığa, yaşama ve yeryuvara gerekli olan, **şiir**den başka güç, başka arayış biçimi ve biçemi, başka zaman ve uzam değil; **şiir**in ta kendisidir. Soru(n) da, tam bu bağlamda: '**Şiir**' nerede, '**şair**' nerede?!...

Eşdeyişle, **kelle koltukta yazacak-yaşayacak, 'insanı ve yaşamı' usuyla ve yüreğiyle savunacak, hiçbir düzenin, erkin ve de söylemin adamı olmayacak, 'adam gibi adam şair(ler)'e** gereksinim var. Yeryuvarın, yaşamın ve '**şiirin ana damarları**'na; örneğin **Hasan Hüseyin**'lere, **A.Kadir**'lere, **Enver Gökçe**'lere; **Nâzım**'lara, **Can Yücel**'lere, **Arif Damar**'lara; **Brecht**'lere, **Aragon**'lara, **Neruda**'lara, '**çok ivedi**' gereksinim var; çünkü,

'şiir yoksa, yaşam da yok.'

: Bu kadar.

baki evkaralı

ÜSTADLARIN ZAMANINDA YAŞAMAK VARDI

Neden kurtaramıyorum yakamı bu hüzünbaz gecelerden? Odam benim gibi darmadağın; bir tarafta şiirler, bir tarafta öyküler, siyah beyaz fotoğraflar asılı çocukluğumdan kalma ve odamın köşelerini tutmuş yazdığım öykülerden çıkan en baskın karakterlerin hayali, odamın ortasında bir çocuk, yüzünü buruşturmuş, ağladı ağlayacakmış gibi... Büyümüşüm; bi haber geçmiş yirmi beş koca sene, bir mısralıkmış gibi geliyor ömrüm: küçüktüm, gençmişim ve büyümüşüm.

Mevsimin sonbaharın olması mı etkiliyor beni bilmiyorum. Geçmiş zaman içinde şimdilere bakarsan di'li geçmiş zaman içinde yaşamak istiyorum. Şiirin şiir, muhabbetlerin dostane, sözün söz ve özün öz olduğu zamanlar çekip alıyor beni büyülü dünyasının içine... Yakup Kadri'yi kıskanıyorum bir an; Ahmet Haşim ile gençlik yıllarında oturup "müşterek hayat geçirecekleri bir ev" hayalini kurdukları anları yaşayabilmişliğinden dolayı. Öyle bir ev ki; odası çok mu çok ve belki günlerce karşılaşmayacakları kadar genişliğiyle akıllara durgunluk verecek bu hayale ortak olmak istiyorum. Çok isterdim onlar gibi edebi meşguliyetin dışında Haşim'in etkilendiği Henri de Regnier'den Yakup Kadri'ye şiirler okumayı ve sonrasında bir muhabbet sararı ki bizi çepeçevre muhabbeti ayrı bir meşguliyet ve öğrenilenler derin bir deryadan daha öte olurdu. Bazen hepten vazgeçiyorum yersiz yurtsuz bir yaşamı düşününce bu ev hayalinden, Ziya Osman gibi mısralara taşıyıp hayalimi, onun gibi hayalime sahip olamadan bu dünyadan göçmekten korkuyorum. Geçmişin kapıların aralanmış gibicesine dalıveriyorum yinede o geçmiş zamana ve Faruk Nafiz Çamlıbel'in Akıntı burnu sırtında Boğaza nazır köşkünde buluyorum kendimi. "Ne kadar zor elde edildi kim bilir bu köşk" demekten alamıyorum kendimi. Sonrasında şairin yaşamı boyunca peşinden gelen borçlu yılları görmemi engelliyor köşkün ihtişamı. Behçet Necatigil gibi ne bir köşk ne de bir villaya sahip olamamak korkutsa da beni, yine de onun zamanında yaşamak isteğimden alamıyorum ruhumu. Öyle ki evi dar olsa da üstadın, dünyası genişliğinde bir dünyam olsun isterdim.

Şiirin şiir olduğu zamanlardır ki o zamanlar; zamanın genç şairlerinin şiirlerini bastırmak için para döktüğü, kitaplaştırdığı emeğini tozlu raflara mahkum etmek zorunda kaldığı kat kat daha güzel olduğuna inandığım ve mısraların değerinin olduğu yıllarda o üstadların bilgi denizinde ıslanmak ne muntazam olurdu. Yusuf Ziya Ortaç gibi, Abdülhak Hamid, Cenap Şahabettin, Ziya Gökalp gibi değerli şahşiyetlerin bulunduğu mecliste naçizane bedenimle bulunup, Ortaç'ın on sekiz yaşında aldığı telifi ballandırarak anlatışına şahit olmak isterdim. Düşünün bir kere; ne büyük bir gururdur "Serenad" şiirinin şairi Ahmet Muhip Dıranas'ın çıkardığı dergide şiirlerin yayınlanmaya değer görülmesi ve ne güzel adalettir Dıranas'daki adalet anlayışı... Halil Soyuer o dönemde şiir başına aldığı 7,5 lira ile ev kirasının yarısını ödemekteymiş. O zamanlar öyleymiş demek kolay şimdi. Zamanımızda şiirin yeri nerde, şairin yeri ne? Sizde telif ödemeye değer en son ürün olarak mı görüyorsunuz şiiri?

ilhan berk

Ne olursa olsun, duygulara kelimelerle anlam yükleyen, ruhun çalkantılı zamanlarında köşebaşlarında kalmış aşka rengarenk elbiselerle giydiren, doyasıya hayatı yaşayan, sefaletine bile şükredip, küçük mutluluklarını büyük sayan nice şairin yaşadığı dönemlerde yaşamak vardı. Dostun menfaatsiz dost, şiirin şiir, sözün söz olduğu dönemlerde...

neşet karaçaltı

NERDESİN

geceler bir hançer gibi saplanır yüreğime
umutsuzluğuma açılır cümle kapılar
sıcak deniz ikindilerinde
selamsız bırakır insanlar beni

deniz kararır seni düşünürüm son kez
ellerinin sıcaklığı yüreğimdedir
tut ki çok uzaklardasın
hain güler ölçü taşları

geceler bir hançer gibi saplanır yüreğime
umutsuzluğuma açılır cümle kapılar
ah... sen delişmen, güzelim kız
nerde çocukluğumuz, nerde o şehir?

istanbul / selimiye
09-12-1960

sermin iren

KORKAK -2

Kadın sözünü tuttu ve o ağustos deprem olmadı. Uzun soluklu bir bekleyişteydi. Her günü bir diğerinin tekrarıydı. Özlemi, aşkı, tutkusu büyüyor, büyüdükçe besleniyor, boyunu aşıyor, hayatının önüne dağlar gibi sıralanıyordu. Yorgundu. Son martıyı uçurmuştu göğsünden. Artık başka bir atıştı taşıdığı. Her şeyi bir anda sildi belleğinden. Ondan başka hiçbir şey bilmek, yeniden öğrenmek istemiyordu. Hayat onu, ona hazırlamış, büyütmüş, saklamış ve karşısına hiç ummadığı bir anda çıkarıvermişti. Üstüne düşeni yaptı ve tutkuyla bağlanıverdi.

Onun yanında güçten kesiliveriyordu. Gözünde günden güne devleşen bu adamın yakınına gelin-ce, küçük korunası bir çocuktan farkı kalmıyordu. Her gidişi bir yasa dönüşmüş, gelişleri bayramı ol-muştu. İşte yine sessizce gelmiş yanı başına diki-livermişti. Kadın koca siyah gözlerini kaldırdı. Adamın gözlerinin içine ta derinlere baktı. İçine anlayamadığı tarif edemeyeceği bir sıcaklık düştü. Kendini o gözlerin karanlığında kavrulur-ken gördü, bir derin ormandı kaybolduğu. Yanın-daydı, işte hemen yanı başında bir adımlık, bir ne-feslik kadar. Bakışları tıpkı alaycı, yaramaz, hınzır çocuklar gibiydi. Ben seni bilirim, aklından geçenleri okurum der gibi. Bir kere bile olsun seviyorum dememiş, ama uzak da durmamış, kadının çırpı-nışlarını, kıvranışlarını seyretmekten zevk almış, onunla kedinin fareyle oynadığı gibi oynamıştı. Kadın '*artık dayanamıyorum*' diyordu kendi kendine '*dayanamıyorum*'.

Mayıs dışarıda gürül gürül yağıyor, dörtnala koşan atların nalları kadının yüreğini tekmeliyordu. Demlenen çayın kokusu, yemeğin kokusu, sigara kokusu, onun kokusu, onun o baş döndürücü nefesi. Kadın bir kaç saniye durdu. Derin bir soluk aldı. İşini yapmaya devam etti. Domatesleri hızla kesiyor, bıçağın ucundan akan kırmızılık lavaboya doğru sızıyordu. Domateslerle birlikte parmak uçlarını, ellerini, kollarını, tüm bedenini dilimlemişti sanki.

Git, uzak dur benden, yakınımda olmana dayanamıyorum, dedi. Adam irkildi. Arkasında ki duvara tüm ağırlını bıraktı. O tütün tohumu renginde gözleri kadının tüm ruhunu, edinilmiş tüm benliğini yerle bir ediyordu. Sırtını dayadığı duvarlar kadar sağlam bu adama hayranlığı günden güne artan kadın iyice sokuldu gözlerinin içine tüm aşkını saklayarak bir yabancıya seslenir gibi seslendi: Sana aşık olduğumu sanıyorsun değil mi? Ama yanılıyorsun, seni hiç sevmedim, dedi.

Orda birçok oyunlar oynanmıştı. Adam akıllıydı. Kadının ölesiye sevdiğini adı gibi biliyordu. 'delisin' dedi ve yanağına küçük bir öpücük kondurup gitti. Onu ilk gördüğü anı anımsadı ve geldikleri noktayı. Ellerini kuruladı, kapıya yaslandı. Adamın kaybolduğu akşam güneşinin kızıllığında ki sokağa doğru baktı. Sonra kendi geçmişine döndü kadın.

Yaralanmış güvercin yüreğini öptü şefkatle. Dayaktan, yaradan sızlayan küçük bedenini yine olduğu gibi kendi sardı. Camda, her daim sevgiye, sıcak bir dokunuşa hasret yanını gördü. Sokaklar-da, Pazar yerlerinde, siyah beyaz filmlerde san-cıyan kocaman bir hayattı seyrettiği.Tüm renkleri kızıla boyanan flaşların acı tokadı suratında patlamıştı. İnce, küçük bilekleriyle su taşır, kardeşlerine bakar, ne kadar ağır iş varsa yapardı. Sobanın yanında küçük çatlamış ellerini ısıtmaya çalışır-ken yorgun, çocuk bedenini oraya, minderlerin üs-tüne bırakıverirdi. Gaz lambası akşam olunca ya-nar oyunlar oynardı ona. Ayağa kalkınca duvarda gölgesi kocaman olurdu. Severdi bu koca gölgeyi. '*Böyle olsam ve kimse bana dokunamasa*' derdi. Duvara doğru yaklaştıkça gölgesi de büyüyor, ta-vanları aşıyordu. Kapıya doğru uzaklaştıkça gölgesi de küçülüyor ve ayakuçlarına toplanıveriyor-du. O an çözdü, kendinden ne kadar uzaklaşırsa o kadar küçülecekti.

Gözleri, adamın gittiği yolda uzun yürüyüşlerdeydi. 'Şimdi dönse sıcacık sarılsa ve kocaman bir gölge olsaydı, bana her yağmur sonrası topladığı gökkuşağını verseydi' dedi. İçeri girdi, bir bardak su doldurdu. Titriyordu. Ayakta zor duruyordu. Elindeki bardak düştü; dağılan cam kırıklarına baktı. Düşen kalbiydi sanki ve dağılan kırıklar da düşünceleri. Eline aldığı küçük keskin cam parçasına baktı, ışığa tuttu. Üzerinde ışıl ışıl renkler oynaşıyordu. Gülümsedi. *İşte o, burada ellerimde*, dedi. O her yerdeydi. İçinde, nefesinde, iki duda-ğının arasındaydı. Yerden başını kaldırdığında onu gördü. Orda kapının yanında öylece duruyordu. Akşamın karanlığını ardında bırakmış önünde uzanan kocaman gölgesiyle.

Ayağa kalktı. Yutkundu. Ona doğru yavaşça yürüdü. Kadına göre bu gelmiş geçmiş en büyük

aşktı. Evet dedi, içinden ben böylesine büyük sevmek istiyorum. Benim aşkım sıradan olmamalı. Ona doğru attığı her adımın tadına varıyordu. Yaklaştı. Sımsıkı sarıldı adama. Hani bıraksa kollarından kayıp gidecekmiş gibi geldi. Adam, kadını hiç kimsenin öpemeyeceği gibi öptü.

Gözlerini açtı, hepsi birkaç saniyelik hayalden ibaretti. Adam gitmiş ve bekli de bir daha hiç dönmeyecekti. *Geçerli nedenlerim var anlamaya çalış*, demişti. *Beni taşıyamazsın, ağır gelirim, başına bela olurum*, demişti. Kadın peşi sıra ağlıyor bir taraftan da söyleniyordu; **korkak**! Aşkım onu o kadar korkuttu ki çekti gitti...

Kadın avucunda sımsıkı tuttuğu camdan sızan kanların farkında değildi. *Şimdi bekleme zamanı*, dedi içinden. Artık günleri, saatleri onun için tüketiyordu. Bir insan ne kadar sevebilirse daha fazla sevecek, bekleyişin bekli en acı şeklini yaşayacak, dönmesi için her yolu deneyecekti. Kadına göre geçerli nedenleri vardı. Önceden planlanmış, hazırlanmış ve sırf onun için yaratılmış kaderi olduğuna inanıyordu. Sevmişti ve aşk onu hayata bağlayan tek şeydi. Onun varlığından başka şey mutluluk veremezdi. Kadın bu tutkulu aşkın dışında olduğunu düşünüyordu. Odasının tüm perdele-rini sıkı sıkı kapattı. Işığı söndürdü. Siyah geceli-ğini giyindi. Uzun kızıl saçlarını omuzlarına saldı ve aynada zar zor görünen karanlık haline baktı. Yüzü düştü, gözlerindeki ışıltı söndü...

Hasta olmak istiyorum, dedi. Hasta oldu. Hasta ruhunu yatağa taşıdı. Yorganın altında titriyor, donuyor ya da ateşler içinde yanıyordu. Her dalışında düşlerinde gidişini sonra dönüşünü görüyordu. *Neden*? diye ağladı. *Neden gittin?*

Perde aralarından sızan ışıktı gözleri. Siyah sarı bir uykuya dalmıştı koca şehir. Olur olmaz düşlerindeydi kırmızı damlar. Binlerce cam binlerce perde. Kaç kadın soyunur, kaç kadın gebe kalır bu gece. Kim bilir kaç kişi uğurlamaktadır sevdiğini. Vedalar neden geceleri böyle hüzünlü yaşanır. Karanlık ne kadar gizleyebilirdi acıyı?

Gitti, ardında ne bıraktığını bilmeden.
Ellerindeki sıcaklığı avuçlarında biriktirdi kadın. Onlar kapı aralarından uzanan hasretti artık, bir yorgun pürtü ağırlığında. Soğuk parmak uçlarını öpmüştü en son taze incir kokan ağzıyla.

Şimdi gök/yüzündeki yarıklardan, gittiği yollara döküyordu gözyaşlarını.

Kadın alnını cama dayamış koyu karanlıktan geçmişten hüzünler yükleniyor, lanet olası ayrılıklardan benzer porteler çiziyordu.

Elli kere telefona baktı, kulağı her saniye kapıdaydı, duyduğu tüm ayak seslerini ona yordu. Oysa adam kim bilir ayrılığın kaçıncı kilometresindeydi. Aynaya baktı en bezgin, en perişan haliyle. Aynalarda dönen bir deli fenerdi başı. Rotası hep onu işaretliyordu. Her saat başı, her saniye lanetler okuyor, beyin kıvrımları ona, onun bulunduğu sınır ötelerine uzuyor uzuyor, sonra keskin bir ağrı şeklinde şakaklarında toplanıyordu. Anlamaya çalış, demişti giderken, anlamamakta direniyordu. Ne saçını yolası geldi, ne de duvarlara başını vurası. Dışarıda menekşe renginde bir uyanış vardı. Kaç selâ okundu, kaç büyü bozuldu bilmiyordu. Çamaşır iplerinde asılı ser-çelere baktı. Balıkçı motorları limana yanaştı. Duramazdı böyle, sokağa attı kendini. Zannetti ki içine sığdıramadığı bu acıyı tüm şehrin sokaklarına, kumsallarına bırakıp geri dönecek, huzura kavuşacaktı. Oysa yolların çıkmazına, köprülerin geçmezine uzandı ayakları. Her şey kendi gibiydi; ağacın soluduğunu gördü, toprağın kanadığını, yapayalnız bir böceğin ağladığını. Onunla birlikte tüm şehir yasını tutuyordu sanki.

Sokaklarda bulamadığı teselliyi yatağında aradı. Günlerce yataktan hiç çıkmadı. Yemedi içmedi. Bile bile hasta oldu. Perdeleri açmadı, karanlıklara, havasızlığa, solgunluğa ve uzun bir bekleyişin nevrozluğuna bıraktı kendini. Hastalıklı bir aşk, kontrolsüz bir şeydi bu. *Ona aitse* diyordu kadın *tüm acılara gönüllüyüm*.

Adam gelmeyince öldü kadın. Ölüm ilanları verdi. '*Bir hafta önce kayboldum*' diye kayıp ilanları verdi. Uydu bağlantılarını denedi, medyumlara gitti, adaklar adadı, mumlar yaktı, devlet adamlarına yalvardı. Ölüm orucundaydı, idamını bekliyordu, kanını boşalttılar, boynuna ipler geçirdiler, sıktılar, sıktılar, astılar... Günlerce, gecelerce yatağına, yastığına özlemini kustu... Sanki kalksa, çıkıp gezse ihanet etmiş olacaktı aşkına.

Güneş, perdenin arasından bulduğu ince bir yoldan halının üzerine, yatağa ve oradan da kadının solgun yüzüne doğru akıyordu. Sanki ısrarla kalkmasını istiyordu. Yavaşça doğrulup kalktı. Komodine dayadı titreyen bedenini, başı döndü hafiften. Pencereye ilerledi, perdeyi araladı, camı sonuna kadar açtı. İçeriye tertemiz, mis gibi bir bahar havası doldu. Gözleri kamaştı. Derin derin içine çekti havayı. Nice sonra tekrar gözlerini açtığında bahçedeki iğde ağacına baktı. Adamı gördü. '*İşte orada, çağrımı duymuş, dayanama-mış*' dedi. Kapıya koştu iğde ağacının gövdesinden söktü aldı adamı. En obur haliyle sevdi onu. Tüm dünya derin bir sessizlikteydi.

Sanki bu büyü bozulmasın diye her şey donmuştu. Camdan içeri yosun kokusu giriyor, mercan renginde, midye tadında bir soluk bırakıyordu. Kalktılar ve kayalıklara gittiler. Deniz beyaz beyaz köpürüyordu. Adama benzetti dalgaları. Doğru ya hangi dalga bu kadar hırpalar, bu kadar vururdu göğüs duvarlarına. 'işte o dalga sensin ' dedi kadın kayaların dibini işaret ederek. Gözünü oradan alamıyordu. Ayakuçlarından koca bir aşkın kırıntıları toza toprağa karışıp yuvarlandı. Adamın eli ellerinden sessizce uzaklaştı. Kadın düşüşünün bu kadar kolay olacağını biliyordu. Orada öylece duran adama yine sevgiyle baktı. Kaya diplerine gelip giden dalgalara karıştı, kayalara çarpan vücudunda hiçbir acı hissetmiyordu...

Gözlerini araladı. Uzun kızıl saçları terden yüzüne yapışmış, siyah geceliğinin dantelleri göğsünde yer yer iz yapmıştı. Uzun bekleyişlerden hırpalanmış bedenini zorla yataktan sıyırdı. Yağmur yeni başlamıştı. Şehrin ıslak ışıl ışıl yanışını seyretti. Camın buğusuna onun adını yazdığının farkında bile değildi. Dışarıda, aşağıda bir adam gördü. Öylece kımıldamadan duruyordu. O olamaz, dedi. Perdeyi çekti, üstünü değiştirdi. Günlerce can çekiştiği, dağınık yatağını gelişi güzel topladı. Durdu, tekrar cama yanaştı, eliyle camın buğusunu sildi. Hala oradaydı adam. Başını kaldırdı, cama doğru baktı. Ordaydı işte gelmişti. Şehrin tüm ışıkları adamın üstündeydi sanki. Kadın cama yaslandı, aşağıda duran adama baktı. Bu ana ait bir sürü senaryolar tasarlamıştı. Koşar adımlarla gidecek, boynuna atılacak, adamın kollarında hak ettiği huzuru bulacaktı. Ama orda cama yapışmış kımıldayamıyordu. Kendi adına kanıtlayacak hiçbir şeyi kalmamıştı. Ona baktı, bitkin görünüyordu, her şeyi ardında bırakma cesaretini göstermiş, yola çıkmış, belli ki hiç de kolay olmamıştı. Adam idealleri olan, kararlarını kesin uygulayan, hiçbir şekilde yolundan dönmeyen, sorumluluklarına sahip çıkan biriydi. Ona bakınca artık aşk oyunlarının onda basit duracağı, yaşına, taşıdığı kimliğe yakışmayacağı düşünülebilirdi. O kadar yolu, onun için aşmış, şimdiye kadar üstüne yüklediklerini, tüm edinimlerini geride bırakmıştı. Bu ulaşılması zor, bu dokunulmaz, bu imkansız dediği adam ona gelmişti. Aynı zamanda bir ömür boyu bulamayacağı tek şeye; aşka. Onu güçsüz kılan belki de buydu. Sözler havada asılı kalır dedi kadın ama bu geliş birçok sözden daha anlamlı, dedi. Koşarak merdivenleri indi. Yolun karşı tarafına adama doğru yürüdü. Tam karşısındaydı. Islak, yorgun ama sevgi dolu bakışlarıyla...

Bu sefer düş olmasın, dedi kadın, ne olur gerçek olsun... Donup kalmıştı. Kımıldayamıyordu. Tam bir şeyler söyleyecekti, vazgeçti. Gözlerine baktı, bu bakışta şimdiye kadar görmediği birçok şeyi gördü, sevgiyi... İçinde kopmaz, sarsılmaz bir dostluğu barındıran sevgiyi... Varlığının korunası bir haz verdiği baba sevgisini... Yanında, arkasında veya köşe başında beklerken kollayan abi sevgisi... Tüm sırlarına, geçmişe ait hüzne ortak bir kardeş sevgisi... Ve aşk adına yüreğine ne kadar tıkıştırsa o kadar taşan, daha fazlası olamaz dediği sevgisini... o gözlerde bir şey daha vardı, sevdiğim tek kadınsın diyen bakışları...

Gelmeseydin, ölüyordum dedi, kadın.

Adam kadını kolundan hızla kendine çekti, tüm şehrin gözü önünde, geçen arabalara, bakan insanlara inat sevgiyle öptü. Korkak olmadığını kanıtlarcasına...

Yağmurun altında, caddenin ortasında, adamın kollarında; hikayenin son paragrafını yazıyordu: Korkak kimdi? Kadın mı? Erkek mi?

KORKAK, yağmur sularıyla mazgallardan akıp, dehlizlere sızan AŞK'tı.

şenol ergül

istanbul

ne sen bana sığdın
ne ben sana
İkimiz de resme dönüştük
bir antik/acıda
şarkılar
geceler gramofonlarda
sokakların ikimizi seyreder.
önce yağmur,
sonra sesler kesilir geceden
paslı bir anahtar
açar yuvasını antik/acının
güneş sızar tozlu...
artık ayrılma vakti
elveda sana eskiciden...

sevil çağlar & ersan erçelik

ara beni

Herkesin bir uzağı vardır aranan
Eskiye inat zamanları harcayan
Bir şeyler anlatmak istiyor hayat
Gün batıyor

Devrik bir cümle açıyor
Zamansız gün batımında
Uçurumda uzaklarda yeni yazlara
Soyunuyor kentler
Kıyafetin dilinden çözün beni
O zaman gözlerimden kelebekler uçar
Ararsın beni "call me yar" derken
Ellerini öperek üç harfli bir sözcük gibi
"Alo !..."
Daha savaş bitmedi

Şiddetle tarif edilir insan
Kan tarif edilir
Hatlarda kırmızı bir telefon çalar
Kan kusar Dünya "call me yar"
Ve telefon o gün haykırır:

Alo, savaştayız hep beraber
Barışa zaman harcamak için geç "call me yar"
Kal bana yar

Şimdi bütün telefonlar seni çalar…

atalay girgin*

ÇOKKÜLTÜRCÜ BİR "TÜRK FELSEFE"Cİ NERMİ UYGUR

Türkiye'de ve Türkçe'de çokkültürlülük kavramını telaffuz eden, yazılarında yer veren, belki de, ilk "Türk Felsefe"ci Nermi Uygur'dur. Dolayısıyla, O, günümüzdeki çokkültürlülük ve çokkültürcülük tartışmalarında görmezden gelinmemesi gereken bir "kültür filozofu"dur .

Elbette ki, herhangi bir kavramı kullanmak, onun anlattığı, delalet ettiği gerçekliğin, olgunun ya da en genel haliyle "şey"in savunucusu ya da karşıçıkıcısı olmayı gerektirmez. Ta ki ona dair olumlu ya da olumsuz nitelikler atfedici, sahiplenici ve gereklerinin yapılmasını isteyen, öneren bir düşünce, bir söylem üretinceye dek. İşte o an, kavramın delalet ettiği "şey"e ilişkin taraf olunmaya başlanır. Ve o andan itibaren de onun ya karşıtı ya da "..cı", "..cü", "..cu", v.b ekler takılarak tarafı, savunucusu olarak belirtilir kişi.

Yukarıdaki saptama çokkültürlülük kavramı için de geçerlidir. Bu kavramı kullanan biri, salt toplumsal gerçekliğin veri olan durumunu belirtmek ve anlatmak istediği sürece ne çok-kültürlülüğün yanında ne de karşısında ola-rak nitelenebilir. Ki zaten bu kavram, bilin-cimizden bağımsız olarak tarihsel ve güncel anlamda varolan nesnel toplumsal gerçekliğin karşılığıdır.

Nermi Uygur da, öncelikle işte bu gerçekliğe işaret eder. "Kültür Kuramı" adlı eserinin, "Dil, Kültür ve Eğitim" başlıklı makalesinde açıkça görülür bu. 1983 yılında yazılan ve 1984 yılında Türkçe'de yayımlanan bu makale, çokkültürlülük kavramını, dünyanın belli başlı dillerinde bile yeniyken, Türkçe'de kullanıma sunar. Ki o yıllarda, İngilizce'de "multiculturalizm" olarak yer alan ve Türkçe'ye "çokkültürcülük" diye çevrilen kavram, ne belli başlı sözlüklerde vardır daha ne de literatürde... Bu kavram 1990'ın ilk yıllarında yeni yeni gelmeye başlar gündeme. Türkçe'de de, yayıncısının belirttiği gibi, Çokkültürcülük adlı kitabın yayınlanmasıyla...

Uygur'un, çokkültürlülüğün, "tüm yeryüzünü kuşatan" bir gerçeklik olduğunu belirtmesi O'nu "çokkültürcü" olarak nitelemeye yetmez. Keza "insanın çokültürlü bir varlık olduğu gerçeği"nden söz etmesi de... Eğer Uygur, salt bu gerçeklikleri belirtme aşamasında kalsaydı, O'nun için, "Çokkültürcü bir "Türk Felsefe"ci" sözü kullanılamazdı. Ve bu durumda da "Eğitim ve Kültür Filozofu Olarak Nermi Uygur" başlıklı makalesinde, Betül Çotuksöken'in, "Nermi Uygur, hiçbir zaman çokkültürcülüğün tuzağına düşmez" sözü, bir gerçekliğin hakikâti olurdu.

Ne var ki Uygur, "tüm yeryüzünü saran çokkültürlülük" gerçekliğini belirtmekle, saptamakla yetinmez. O, varolan toplumsal gerçekliğe dair, fenomonolojik gözlemlerine dayanan ve betimsel bildirimleriyle dışavurduğu bilgi doğrultusunda davranır. Her felsefeci/filozof gibi, bilir ki, varolana ilişkin ortaya konan her bilgi, ethik ya da estetik boyutuyla bir değer üretir; davranışa dönüşmesi gereken... Uygur da bu konuya ilişkin söyleminde billurlaşan bilgiyi bilinç kılarak düşüncesine, söylemine ve davranışına yön verir.

Bu bilinçlilik hali, Uygur'un önerilerine damgasını vurur. Ve O, artık günümüzde eğitimin, eğitimbiliminin çokkültürlü ve çokdilli olması gerektiğini ileri sürer. O'na göre, çağımızda "çokkültürlü eğitimbilim o saygı-değer, geleneksel tekkültürlü eğitimbilimin yerini almalıdır." Çokkültürlü toplumsal gerçekliğin üzerine bir karabasan gibi çöken "tekkültürlü" , tekdilli eğitimin, kime göre ve ne denli "saygıdeğer" olup olmadığı tartışılır elbette. Ancak Uygur'un sözü, O'nun yönünü ve tutumunu, tartışmayı gerektirmeyecek kadar açık-seçik kılar.

Ama bu noktada da kalmaz Uygur : Çokkültürlülüğün gereklerinin yapılması doğrultusunda eğitimcilere de sorumluluk yükler. Bir başka deyişle göreve çağırır. Bu

işin yalnızca politikacılara bırakılmasının, mantıken de ahlaken de yerinde bir tutum sayılamayacağını belirtir. Çünkü eğitimde çokkültürlülük doğrultusunda atılacak adımlar ve ortaya çıkan sorunların çözümü önemlidir. Hatta "insan yaşamının sürüp gitmesi bu sorunlara verilecek yanıtlara bağlıdır" der. O'nun bu hükmü abartılı bulunabilir elbette. Ama bu hüküm, Uygur'un, eğitimde çokkültürlülüğe ve çokdilliliğe geçilmesinin gerekliliğine atfettiği önemin de göstergesidir.

Ona göre, işte bu noktada, "büyük görevler düşer eğitimciye". Eğitimci, "biricik geçerli bir tekkültürün işgüderi olmadığını açık-seçik bilmek zorundadır." "İşi, görevi, sözümona resmen kendisine buyurulanları yerine getirmek değildir" eğitimcinin. Aksine, eğitimcinin, "içinde yaşadığı zamanın içatılımını elden geldiğince erken sezme"si ve "çağdaş bir toplum değiştiricisi olması gerekir." Bunların açık ifadesi ve karşılığı şudur : Uygur, kendi başına çokkültürcü bir tutum almakla kalmaz; eğitimciler nezdinde, başkalarını da çağırır bu tutuma, yani çokkültürcülüğe...

"Çokkültürlülük bilinci eğitimin en sağlam temelidir" diyen, çağımızda eğitimin çokkültürlü, çokdilli olması gerektiğini belirten Uygur'un, çokkültürcü tavır alışını yoksaymak, görmezden gelmek doğru değildir. Öte yandan, O'nun, bu yaklaşımını, 1983'te varolmayan, 1990'lı yıllarda ortaya çıkan "çokkültürcülük" ve "çokkültürcü" kavramlarıyla nitelemesini beklemek de...

Sözün özü: Herkes bilmelidir ki Uygur, birçoklarına göre erken denilebilecek bir zamanda, 22 yıl önce, yalnızca çokkültürlülük kavramını bilinçle telaffuz eden değil, aynı zamanda, özellikle eğitimde çokkültürcü anlayışı savunan, belki de, ilk "Türk Felsefe"cisidir de. Bundan dolayı, Çokkültürcülüğün tuzağına düşmez" türünden hiçbir yadsıyıcı, olum-suzlayıcı sözün gücü yetmez, Uygur'un bu niteliğini değiştirmeye...

*Felsefe Öğretmeni; atalaygirgin&yahoo.com

a.uğur olgar

GECEYİ BOĞSAK NE DERSİN?

dedi ki
gecenin dişleri sarı

misvakla o zaman medüzün köpüğüyle

deniz dövmeli kıyılar, acemi yengeçlerin
yan(a) yan(a) yürüyüşlerinden
yanmadan

oysa "girmem" dedi "koynuna
böyle siyah gecenin,
yıldız sektirmece oyunundan
bana ne"

"kısa eteğinin tan yırtmacından
ilkin dağların göründüğü
yağmur ardı bir yaz gecesi
olsun olursa" dedi

akdeniz maviyle oynaşmaktan yorgun
yeşili de getirin / yorulsun bir renk daha
uyusun kollarında gökkuşağının

peki geceyi (boğsak) ne dersin Nurgül
ay küser mi beyaza?

tamer baran

Sihirli Sözcükler 8:

Filmleri incelemek

Otoriteler tarafından ***Bergman*** *ya da* ***Bunuel****'e kıyasla yeterince değerli bulunmayan Sergio* ***Leone, Alfred Hitchcock*** *gibi ustaların filmleri de eşsiz senaryo dersleri içerir. Onların filmlerini izleyip neyi neden yaptıklarını anlamaya çalışmak insanı çok geliştirir. Örneğin "Sapık"ın dramatik yapısını ya da "Batıda Kan Var"ın öyküleme tekniğini yakından inceleyerek sinema okullarında öğretilmeyen değerli bilgilere ulaşabiliriz.*

"*Seven-Yedi*" filminde *David Mills* (**Brad Pitt**) neden tren her geçtiğinde sallanan bir evde oturmaktadır? "*Barton Fink*"te *Charlie*'nin (**John Goodman**) neden kulağı ağrır? "*8 mm.*" de bahçesindeki yaprakları süpürürken gördüğümüz *Tom* (**Nicholas Cage**) neden bir sonraki sahnede, aynı işi yol kenarında yapan adama şaşarak bakar?

İzlediği filmlerden çıkardığı soruları sabahlara kadar tartışmak, sinemaseverliğin en zevkli taraflarından biridir ve profesyonel bir sinemacı, özellikle senaryo yazarı olmanın zorunlulukları arasında önde gelir.

Kamçılı Adam Indiana Jones *(Harrison Ford) ilk iki filmde yalnızdı, üçüncü filmde ise Sean Connery'nin oynadığı babası seriye katıldı. Spielberg sizi arayıp serinin dördüncü filmini sipariş etse baba karakterini çıkarır mıydınız? Peki ya macera nasıl bir şey olurdu?*

İzlediğiniz filmin senaristi, kendisince önemli bir nedenle yaprak süpürmek gibi bir öğeyi senaryosuna dahil etmiş, yönetmen de bu gereklili-ği paylaşarak bu unsuru görüntülemiştir. Bu çabaların nedenini anlamak benzeri bir zorluğu çözebilmek için birikim sağlar.

Evet ama o senarist, işe nereden başlamıştır ki? Bir başka deyişle senaryo yazmaya nasıl başlayacağız?

Klasik yanıt burada da geçerli: Film seyrederek. Daha doğrusu filmleri inceleyerek... Polisiye yazacaksanız, bu türün tarihini ve bugünkü durumunu bilmek, özellikle son 15 yılda yapılmış kayda değer örnekleri incelemek zorundasınız. Yoksa, şaheser olduğunu sandığınız senaryonuz, çekilmesi söz konusu olsa bile seyirci tarafından fazla basit bulunur, küçümsenir. **Sinema büyü demektir**, seyircinin gözünü boyayamayan, saygısını uyandıramayan bir filmin yüksek hasılat yapması mümkün değildir. Gerçi her sanatçı eserinin geniş kitlelerce benimsenmesini ister ama, gişe başarısı sizin için önemli olmayabilir. Bu durumda en azından sinema çevresinin, arkadaş-larınızın ya da eleştirmenlerin görüşüne değer veriyorsunuzdur ve onlar da birer seyircidir.

Türün son örneklerini dikkatle inceleyen, eski yapıtlarla kıyaslayan bir senarist, örneğin **Nora Ephron**'un romantik komedi türüne ne kazandırdığını öğrenmiş olur. Aynı kulvarda yarışacağına göre, üstünlüğünü kanıtlamış rakibine karşı kimi kozları olmak zorundadır, bunları daha kolayca planlayabilir. Aksi takdirde Ephron'un örneğin "*Sleepless in Seattle-Sevginin Bağladıkları*" filminde getirdiği yeniliği yinelersiniz, ki bu da en hafifinden tatsız bir durumdur.

Kuşkusuz bu konuda bizim bir avantajımız var, yazacağınız romantik komedi Türkiye'de geçeceği, Türklerin aşkını anlatacağı için zaten farklı

Steve Buscemi ve Harvey Keitel "Rezervuar Köpekleri"nin gerilimli anlarından birinde... Böyle küçük bütçeli bir avantür ülkemizde de rahatlıkla gerçekleştirilebilir.

olma potansiyeli yüksektir. Ama bu, finalde sonsuza dek mutlu olacaklarını anlayacağımız kızla erkek film boyunca birbirlerini hiç görmezler, gibisinden bir ana motifi yineleyebileceğiniz anlamına gelmez.

Filmlerin incelenmesi doğal olarak konuyla ilgili geniş bir okuma yapmayı da içerir. Genç sinemacılar sinema yazarlarını küçümseme eğilimindedirler, oysa en beğenmediğiniz eleştirmenden bile öğreneceğiniz çok şey olabilir. En azından işleri gereği sizden çok daha fazla film izlemiş olduklarından türlerin konumu hakkında daha geniş bilgiye sahiptirler. Her türlü sinema yazısını, sinemacılarla yapılmış söyleşileri, **Tarkovski**, **Fellini** gibi önemli yönetmenlerle ilgili kitapları okuyup edinilen önemli ya da ilginç ve özellikle kafa karıştıran her bilgiyi ciddiye almak, tartışmak gerekir.

Türkiye'de olmanın dezavantajını özellikle usta yönetmenlerin yapıtları hakkındaki inceleme/araştırma yazılarını internetten edinerek gidermeye çalışmak olası. Ancak önemli olan "idrak"tir, bir başkasının örneğin **Welles** hakkında yazdıklarını, filmlerini izleyerek yeniden değerlendirmek, o görüşü kendi fikri haline getirmek gerekir.

Sinema yazınında yeterince önem verilmeyen popüler sinema ürünlerine de bu çaba içinde geniş yer ayırmakta yarar olacaktır. Uzmanlar şiirle ilgilenen gençlere serbest vezin yazmak arzusundalarsa bile hece vezni çalışmalarını önerirler, bu türün getireceği kısıtlamalarla uğraşmak, sözcük seçimi gibi konularda iyi bir eğitim malzemesidir. Aynı mantıkla, kişisel olarak gişeye yönelik filmler için senaryo yazmaya karşı olan genç senaristler tür filmi çalışması yapmalıdırlar, sinema tarihine adlarını yazdıracak yapıtlara imza atabilmeleri için, giriş, gelişme ve sonuç bölümleri şablonlarla denetlenen bir senaryoda seyirciyi sürükleyebilecek yenilik ve sürprizler yapabilmeleri gerekir

Ustalığını kanıtlamış **William Goldman** (*Marathon Man-Maratoncu*), **David Mamet** (*The Postman Always Rings Twice-Postacı Kapıyı İki Kere Çalar*), **Andrew Kevin Walker** (*Yedi*) gibi Hollywood senaristleri de hemen yalnızca gişe filmleri yazıyorlar, ancak inanın gençlere pekçok şey öğretebilecek kadar geniş donanıma sahipler. Aynı biçimde, otoriteler tarafından Bergman ya da Bunuel'e kıyasla yeterince değerli bulunmayan Sergio Leone, Alfred Hitchcock gibi ustaların filmleri de eşsiz senaryo dersleri içerir. Onların filmlerini izleyip neyi neden yaptıklarını anlamaya çalışmak insanı çok geliştirir. Örneğin "*Psycho-Sapık*"ın dramatik yapısını ya da "*Once Upon A Time In The West-Batıda Kan Var*"ın öyküleme tekniğini yakından inceleyerek sinema okullarında öğretilmeyen değerli bilgilere ulaşabiliriz.

Tüm bunları yaptığınızı ve ele alacağınız tür hakkında geniş bilgiye sahip olduğunuzu varsayalım, şimdi artık bir adım daha atmaya hazırsınız demektir. İşlemek istediğiniz türe uygun bir soruyla başlamak yararlı olabilir: Polisiye yazacaksanız sizin dedektifiniz nasıl biri olacak? "*Lethal Weapon-Cehennem Silahı*" filmlerinde **Mel Gibson**'ın canlandırdığı *Martin Riggs*'e mi benzeyecek, **Danny Glover**'ın oynadığı *Roger Murtaugh*'ya mı? Yoksa sokaktaki adam mı olacak? Karakterin belirlenmesi bir öyküye başlamak için ideal yollardan biridir, **Edward Dmytryk**'in şu sözünü anımsayalım: "*Herkes öykünün öneminden bahsediyor.*

Oysa karakter daha önemlidir. İyi çizilmiş iki karakteri karşılaştırın, zaten bir öykü çıkar."

Renkli, çekici bir delikanlı ile seyirciyi büyüleyebilecek bir kızı uygun koşullarda karşılaştırırsanız ortalamanın üzerine çıkabilecek bir romantik komedinin kapısını aralamış olursunuz. Hatta bu yolla, getirmek zorunda olduğunuz yeniliklerin bir bölümünü de halledebilirsiniz.

Benzeri bir başka başlangıç sorusu "*Macera nasıl bir şey olacak?*"tır. Pekçok örneğini izlemiş olduğunuz türden bir macera filmi yazmaya sıvanacağınızı varsayalım, Türkiye'de geçecek bir serüven, işe FBI, CIA ve hatta Ulusal Güvenlik ajanlarının karıştığı bir Hollywood yapımından doğası gereği farklı olacaktır, ama nasıl bir fark? (Sahi, Türkiye'de geçen, *Cameron* ya da *McTiernan*vari bir macera nasıl bir temele otura bilir acaba?)

Bütçe sorunları yüzünden, Hollywood'la onun en güçlü olduğu alanda yarışamayacağımızı bilmek durumundayız, jet uçaklarının gökyüzünü hallaç pamuğu gibi attığı, arabaların parçalandığı, dev binaların havaya uçtuğu macera filmlerini Türk sinema endüstrisi finanse edemez, edebildiğini varsayalım, o profesyonellikte ne yönetmen var ülkemizde, ne de teknik ekip.

Öyleyse Türkiye'de geçecek bir macera filmi gücünü hemen yalnızca senaryosundan alacak demektir. Senaristi işini iyi bilen, birikimli biri olursa tüm dünyaya satılacak bir macera filmi Türkiye'den de çıkabilir. Bir "*True Lies-Gerçek Yalanlar*" olamazsa bile örneğin bir "*Reservoir Dogs-Rezervuar Köpekleri*"... Kuşkusuz senaristin, eseri çekecek yönetmenin macera alanında fazla deneyim edinme şansı bulamadığını ve bunun acısının sette çıkacağını hesaba katması beklenir (Senaristin önemli görevlerinden birini, başta yönetmen olmak üzere ekibin diğer üyelerine nasıl paslar atması gerektiğini ilerleyen yazılarda tartışacağız). *Orson Welles*'in öyküsünü anımsayalım: "*Citizen Kane-Yurttaş Kane*"e hazırlanırken hiç sinema deneyimi yoktu. Boş zamanlarını stüdyonun gösterim odasına kapanıp dönemin önemli filmlerini, özellikle **John Ford** eserlerini inceleyerek geçiriyor, aklına takılan soruları stüdyoda rastladığı uzmanlara soruyordu. Bu yolla (ve tabii ki film çekerek) öğrendikleriyle üstün eserler vermekle kalmadı, sinemaya yeni anlatım biçimleri de kazandırdı.

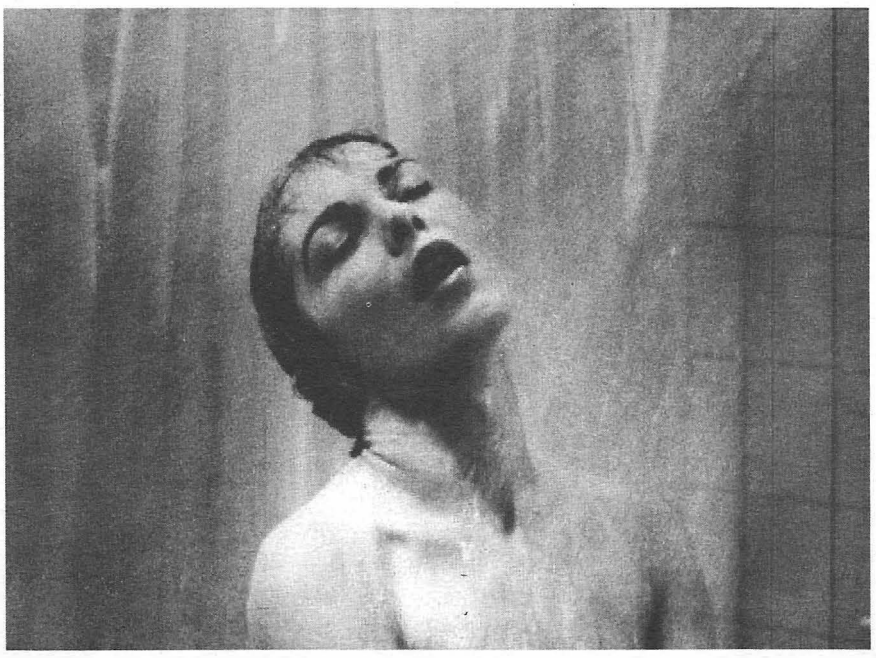

*Janet Leigh "**Sapık**"ın ünlü duş sahnesinde... Bu filmin dramatik yapısı çok ilginçtir; incelemek genç senaristlere çok şey öğretebilir.*

Öyleyse arzu ederseniz eğer, başka filmlerden yola çıkarak, o senaristlerin yerinde olsak ne tür değişiklikler getireceğimizi tartışabiliriz. İşi biraz kolaylaştırmak için çok bilinen seri filmleri örnek olarak alalım. Örneğin "*Indiana Jones*"un dördüncü filminin öyküsü size sipariş edilse ne yapardınız? Bu serinin geçmişine yeterince hakim değilseniz yeni bir "*Terminator*", *Alien- Yaratık*" veya "*Cehennem Silahı*" yazacağınızı da düşünebilirsiniz.

Beyin Boşalımı
Şiir
Ve
Aydınlar Cennetinde:
Sıddık Akbayır

Değerlendirmem, ada dergisinin yedinci sayısıyla sınırlıdır.

Sanat anlayışınız, okurluk donanımınız hakkında yedinci sayı yeterince aydınlatıcı. Dil aracılığıyla anlamların, kurguların ve söz öbeklerinin yeniden şekillendiği kanısındayım. Sembolik ifadelerin estetik şehvet uyandırdığı izlekler dünyası varsayımları izlek dünyasına taşıması hesabıyla anlamsızlığı irdeleyen sözcük diziminiz yabancılık karakteri taşımaya eğilimlidir. Ve belki de söylemleriniz mutfakta şarkı söyleyen kadınların yansımalarını çatlak gırtlak olarak tanımlayan mastürbasyon diyalektiğiyle yaşamayı alışkanlık haline getirmenin girdabıdır.

Parçalanan zihniniz imgeler dünyasına saldırı ve işgal ettiğiniz köşenin üretmeden konuşmanın dayanılmaz sancılarıdır. Klişelere indirgenen oyunsal cambazlıklarınız kırılgan yalnızlıklardan arta kalan hissiyatları ifade etmenin ötesine geçemediği ortada. Sanatın doğasında yalınlık var. Sanatın doğasında anlaşılır kurgular var. Sanatın doğasında uyum, duyarlılık ve mahkûm edilmiş duyarlılığın ötesini aşan değişik anlam düzlemleri var. Bugüne kadar çok şey söylenen şiir üstüne ***Sıddık Akbayır*** da bir şeyler söylüyor. Şiirin bilincin bir yansıması olduğunu unutan arkadaşımız bir şeyi unutarak söylemiştir. ***Goethe, Schiller, Flaubert, James, Eliot*** ve ***Valery*** de örneğin kendi yaratma eylemleri üstüne, birbirini tutmayan sözler söylemişlerdir. Gerçek şu ki, sanatsal bir yaratma, ne salt bir bilinçaltı boşalımı ne de bir bilinç üstü zorlamasıdır. Her iki kesimin de, sanatçıdan sanatçıya oranları değişen bir bileşimidir daha çok ve engebeli insanlardır sanatçılar...[1] yanlış anlaşılmasın **Cemal Süreya, İlhan Berk** gibi çınarların şiir hakkında söylemlerini de dile getirebilirdim ama **ADA** dergisinin çokbilmiş şiir üstadının onlara hırsız demesinden olacak Türk edebiyatına gönül veren yoldaşların ismini kullanmadım. Her neyse *Sıddık Akbayır*'ın sevgili **Murathan Mungan**'ı çok iyi ezberlediği ortada. Sevgili *Mungan*'ı çağrışımlarında imge ve söz dağarcığına dair hırsızlıkla suçlamadığı için ayrıca teşekkür ederim. **Ruhi Baba**yla (*Göktekin*) çay içerken birden *Sıddık Hoca Murathan Mungan* da hırsız deseydi kimi okurduk acaba. Doğru ya bunu yapamaz işte, kimden alıntılar yaparak insanlara saldıracak o zaman? Eleştiri olmadığı ortaydı.

Not:1 Ben dergiye şiir göndermedim. Öyle bir talebim de olmadı, sevgili ağabeyim **Nurettin Taşçı**'nın talebiyle o şiir dergiye yollandı

Not:2 Üslup ve kavram kargaşası yaratma hususunda elinize su dökemeyeceğim malum. O açıdan size bir daha cevap verecek değilim.

Not:3 "*İnsanı yüce bir yaratık katına çıkaran, onu öbür canlılara üstün ve egemen kılan, tasarım gücü ve yaratma yeteneğidir. Güzel sanatlar ise, bu yeteneğin en özgür, en saf uygulama alanıdır.*"[2]

"*Eleştirme kavramı bütünden parçaya, genelden özele giden bir kafa çabasıdır.*"[3] Elinize geçen tek şiirle varsayımlara gitmek zincirlere takılı kalmanın bağnazlığında trajik rivayetlere ilmik atmanın kanserli güldürüsüdür. Bu açıdan size müteşekkirim (gülümsettiğiniz için). Formüle ettiğiniz şiir kavramı cafelerde güzel bayanlara saklı bıraktığınız notlar olsun.

"*Bir eleştirmenin özellikle radikal yargılarında radikal olmak, işi kökünden yakalamaktır diyor, Marx, - kendisinin hayranlıkla beğenmeyi ya da kesinlikle reddetmeyi gerekli gördüğü yerde, yergilerde olsun söz konusu olan, hep aşırı yoluyla ilk örneği aramak ve göstermektir.*" [4]

Size eleştirmen dememiz için kırk tandır ekmek tüketmeniz gerekir. Farkındayım, o açıdan işini kolaylıkla yerine getiren ağabeylerimin ellerinden öperim. Saygısızlığımdan ötürü...

Şikâyetlerinizi kendi içinizde halletmeniz gerekirdi. Bakış açılarıma ters gelen bir yazı yayın kurulunda bulunduğum bir dergide yayınlansaydı, inanın ki arkama bakmadan giderdim. Herhalde tavırlar net değil. Ne dersiniz bilmem şiir uzmanı *Sıddık Akbayır*. Sevgiyle kalın çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Kaynakça:

1: Mehmet Salihoğlu: Şiir, ozan üstüne birkaç söz Türk dili dergisi, Mayıs 1969
2: Prof. Dr Hüseyin Gezer, Cumhuriyet gazetesi,7 Mart 1974
3: İhsan Akay, Varlık dergisi 1 Şubat 1956
4: George Lukacs, Estetik / payel yayınevi

Ada inceleme:

zeynep aliye

çıplak güvercinler

Yazdığı kadar çıplaktır insan.

İkili, üçlü, dörtlü ilişkilerdeki çatışmalar, iç sesler, dışa vurumlar, vurulamayanlar... öykülerdeki yaşamların gerçekliğinden kuşku duyamıyorsunuz...sarsılıyorsunuz. Sevgi sağanakları ve nefret yıldırımlarının bir birinin ters yüz edilmiş halleri olduğu bazen bir bombayla bazen bir bıçakla kazınıyor derinlerimize.

Ruhtaki tüm çalkantıyı fotoğraflıyor...karanlığın içinde iğne deliği arıyor **Zeynep Aliye**.

Bir açının ayaklarının sonsuzda birleştiği yerde birbirinden uzaklaşan insanları anlatıyor.

Ruhtaki **in**'in kapısını açarak tüm bastırılmışlıkları dışarı fırlatıyor.

Asıl malzeme insandır. Her şey onların yüzlerindedir çün-kü... sinema, tiyatro, müzik... yaprak, duvar, çiçek... hayatı tüm çıplaklığıyla orada görebilirsiniz. Tüm acımasızlığı, sahtekarlığı, iğrençliğiyle...

*Margherita'nın Kanatları'n*da tanıklık ettiği tükenişe tepkisiz kalamayan *Gülser,* kaygan zeminde daha fazla tutunamı-yor. Erkeğin, üç noktası olmayan, "***bitti***" sözcüğünün ardından ilk tanıştıkları günle şu hali arasındaki *uçurumu* yalnızlığına katıp gidiyor. *Sevim*, kendi iç yalnızlığı içindeki yolda her köşe başında bir pusu olduğunu tokat gibi çarpıyor yüzümüze. Birkaç saniye farkla patlayan canlı bombadan kurtuluyor, öykünün sonundaki bombadan(!) kurtulamıyor.

"*Çocukluğunu cebine sıkıştır ve uzaklaş... sahip olduğun en değerli hazine odur.*" der biri ona. Oysa ayakların yere basmadığı hayal bir ufuk olan çocuklukta yitirdiklerini yeniden bulma şansı hiç olmuyor.

***Çıplak Güvercinler**de soyunacaksınız.*

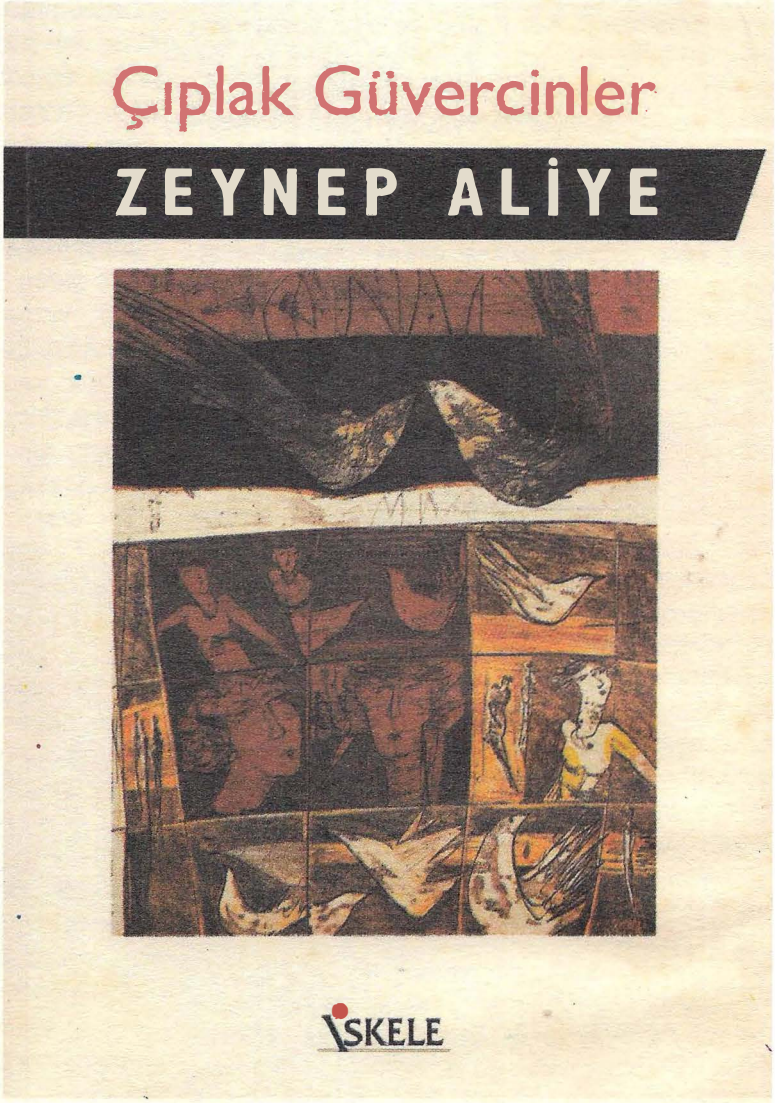

Yazıldığı kadar çıplaktır insan.

Sobe

göktekin'in
Bir selamla başlayan sobe yolculuğu *fotoğraflar*la devam eder:

Dünyanın en hazin resmidir
Yeni traş olmuş
Kamil beyin ölümü

Ve sonra ellerini öpüyor sevgilinin:
...
İçlerinde bir ben zevkle el öpüyorum
Senin ellerini
İnce anlamlı kar beyaz

Bir tablo çiziyor bizlere
...
Sonra ay'ı boylu boyunca
Bir kılınç gibi yatırıyor suya
Umutlarını koyup fırçanın ucuna

işi gücü bırakıp
Akşama kadar adam arayanları da unutmamış Göktekin
Yaralı parmağına işenecek

Ağabali caddesinde ise tüm Samsun'u özetliyor:
...
Sokak çarşı alan geçit
İğne atsan yere düşmez
Lunaparkı andırır Samsun'un hali
Toslaya savrula yürür insanlar
Çarpışan otolar misali

*Dile Takılanlar*da ise
yazdığı uyduruk öykü yüzünden
bağışlanmayı diler yüce dilimizden.

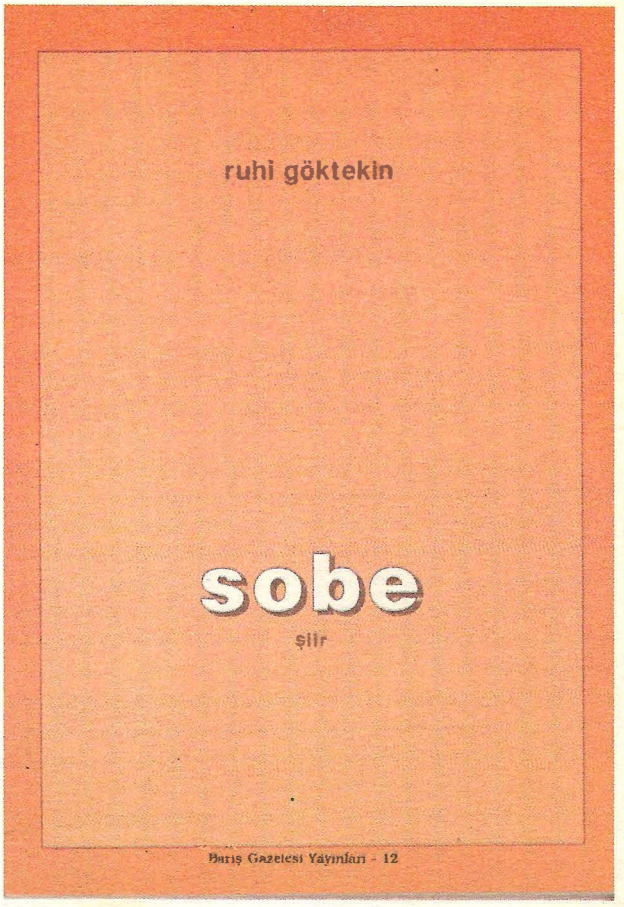

dolunay ünal

kara kuğu

adem ayağa kalktı
sağa sola baktı
havva'yı gördü
elmaları yokladı
kokladı
yedi
sekiz
havvanın gözlerinde Ay'ı gördü

tanrı ademe kızdı
boya aşıladı enjektabl
beyaz kuğu yumurtasına
elleri titredi
alnı terledi
ve seni yarattı
ve beni yarattı
adım kara kuğu

tanrının küpleri vardı
mayın tarlasında
alnında boncuk boncuk ter
Che'yi yarattı
ve Bolivya'yı

kanadı(m)
munzur'da kar
misissipi de su yangınları

azrail lohusa
başında kırmızı kordela
üç ay ücretsiz izin aldı
emzirmek için ateşi

ve Tanrı
aşk'ı yarattı

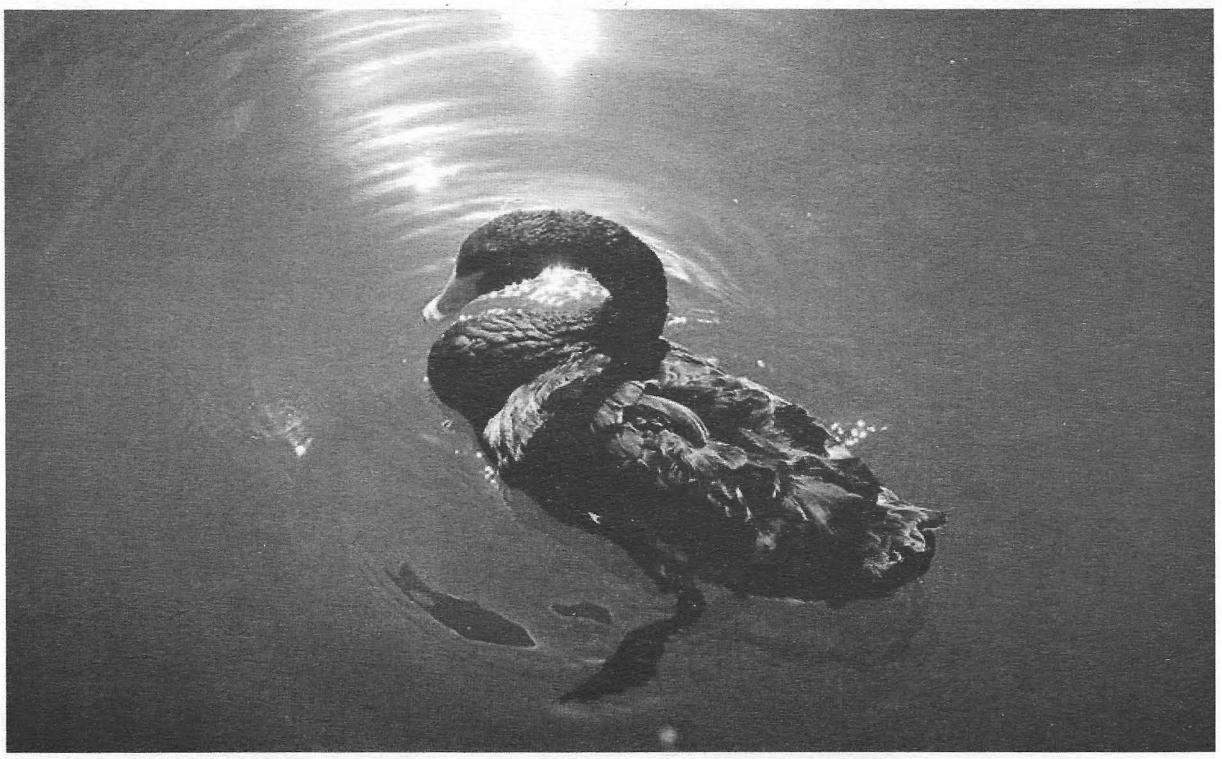

ibrahim şen

ankara ağrısı

uzun yol mavim
cam bulutum
ulaşılmaz numaram
saçların beni yollara düşürüyor
yaşlanmaya ellerimden başlıyorum
bu şiirli yaprak benimle sararıyor
ne alsam aşk
ne satsam ayrılık oluyor
buralara geliyorum
jara güzelim desene
ne zaman akşam olur ankarada
ya da sabah olurmu

içine kanayanlar
sokaklara dökülünce
yoksullaşıyorum
aklım çıkıyor
bende kalanlarla
yolcu olmak istiyorum
mermi gibi
duru yüzüne
tahammülsüz ve haşarı
sana jara
aralıksız yol almak istiyorum

temmuz ikibinbeş yüzüne dönüş zamanı

gülşah akverdi

sevgilerimle...

Sonunda anlamıştım. Bir yolun sonunu bitiren yolcu gibi, bir şeylerin sonuna varmıştım. Bütün yüzümü döksem ya da bütün bedenimi bıraksam; yollara dağıtsam yol boyu...

Belki hiçbir şeyin çözümü olmayacaktı. Sorunlar da olmayacaktı.

Eğer ki ben olmasaydım, bunların hiçbiri olmayacaktı. Aklıma gelenler ve yaşadıklarım, yaşayamadıklarımla ben bir ahlak avcısıyım. Ben olmasaydım; aldatmak olmayacaktı. Yüreğim iki tuğla arasında sıkışmayacaktı.

Kendimi tanımaktan yoruldum. Ya çok yenik biriydim ya da çok güçlü ve her ne olur sa olsun; beni biriktiren başkaları vardı. Başka bedenlerde biriken yenik tarafım mıydı yoksa güçlü yanım mı bilinmez ama birikenlerin bir rüzgarda savrulmasını isterdim. Bu kaderse benim olmamalıydı.

Nedenini hep sordum zayıf insanlar gibi zayıf düşüncelerim vardı onlarla ilgili. Ama hiçbir zaman düşünmedim bir gün onların benden güçlü olacaklarını... sonunda anladım.ben yenilmiştim.

Şimdi yıkılan kalelerin yıkıntılarının altında sadece bir yüreğim.

Bedenimi alın ve harcayın. Ama yüreğime dokunmayın. Yıkıntılar altında da olsa atmaya devam ediyor işte. Bundan sonrası karanlık da olsa; bana dokunmayın. Beni anlayamayacak kadar büyümüşsünüz siz. Bense gittikçe küçüldüm. Bir zaman aralığında da kaçma planları yaptım bu bedenden. Siz kirleteceksiniz ben temizleyeceğim bu bedeni. Ama yüreğimi temizleyemem. Arabesk cümleler bunlar. Tüm cümleler gibi yok olacaklar. Belki birazdan silinecekler. Siz görmeyeceksiniz yazılanları. Bense yaşamaya devam edeceğim bunları.

Sizler anlatacaksınız belki, ben yaşayacağım. Arada çok fark var mı bilmiyorum. Belki aşkları ve temiz güzel sevdaları kirleten de bendim. Hayalleriniz çok güzeldi belki çirkin olan bendim. Ama beni de yok edemezsiniz ben istemediğim sürece. Tıpkı sizin yok olamadığınız gibi.

Size belki de bir hikaye anlatmalıyım. Bir kızın öyküsü bu. Hayatta güzel umutları olan ve yıkılmayan, yorulmayan ve hayalleri olan bir kızın öyküsü. Sanırım kız çok küçüktü ya da öyle gözüküyordu ve çok büyük insanlarla karşılaştı. Onlar, ona aslında o kadar küçük olmadığını söylediler. Sonra yine onlar, onlar diyorum ki kızdan başkaları bunlar ve ondan daha büyüktüler...

Belki daha büyük hayallerinin olabileceğini de söylediler kıza. Bu kadar küçük düşünme!

Sadece bizim dediğimizi yap. O sadece kendi hayallerinin gerçekleşmesini istiyordu. Birini seviyordu. Belki onunla evlenmek istiyordu. Onlar bunları da vaat ettiler. Hatta daha fazlalarını da vaat ettiler. Kız da onların her dediğini yaptı. Onları mutlu etti, ta ki kendi mutsuz olana kadar...hayallerinin hiç gerçekleşmeyeceğini anlayana kadar devam etti buna. Bunları yaşamaya. Bir gün o adamlar gitti. Sevdiği insan da gitti. Yalnız mıydı şimdi. Hayır. Onlardan daha çok vardı.

Niye anlattım bunu. Garip. Belki de gereksiz bir ayrıntı olsun diye anlattım bunları. Hep önemli cümlelerin altı çizilir ya da büyük yazıların hep özetleri alınır aslında, kısacası diye başlayan cümleler kurulur ya...

İstemedim bu sefer özetlensin olaylar. Olduğu gibi anlatılsın istedim, en ince ayrıntısına kadar. Sonra anlatmaktan da yoruldum. Belki onlar da yorulmuştur diye düşündüm. Hayır, onlar daha yeni başlamıştı. Yorulmaya niyetleri yoktu.

Yıkılmak mı... belki...

İnsan gibi yaşamaksa, ben vazgeçtim. Belki sadece küçük bir noktayım. Öyle davranmalıyım. Birgün bir cümleyi tamamlar gibi tamamlarım kendi cümlemi de. Sonra başka cümleler kurmak isteyenlere yol açarım. Ben bu yol hikayelerine taktım. Derler ki insan onca yol gider de ruhundan düşüncelerinden kaçamazmış. Yazık, insan aslında bedeninden de kaçamıyor. Gitmeden bilinmez belki bunlar. Önce gitmek gerek. Ve kaçılamayacağını bilmek gerek belki. Herkesin söylediği doğru olsaydı o öyküdeki kızında hayalleri gerçek olurdu belki.

Yalanı bende arayanlara hep söyledim; ben yalan değil gerçeğin ta kendisiyim. Her gün kendimize söylediğimiz binlerce yalanın üstüne...ben hiç kendime yalan söylemedim. Keşke becerebilseydim. İşte o zaman belki de acı çekmezdim. Bazı kişiler bazı şeylerin nedenini bilmeyecekler ama bu onların bilmeyeceği şeylerin doğru olmadığını da göstermeyecek...

Her şey yıkılacaksa yıkılsın diyor ya insan. Aslında yalan söylüyor. Hiçbir şey o kadar kolay değil. Her şey yıkılacaksa bırakın da ben yıkılayım diyor aslında...

Başa başa en başa dönelim diyor bi dost. Dost dediğimse yine kendim. Benden başkası benimle konuşmuyor. İnsanın kaç yüzü olur ve bütün yüzlerini kirletebilir mi? Yok yere kurduğu

her şeyi yıkabilir mi? Yazmak için mi yaşar her şeyi yoksa yaşamak için mi yazar?

Belki de ne yazmalı ne de yaşamalı...

Her şeyden vazgeçtiğinde ya da vazgeçtiğini sandığında bir başka yürek kurtarabilir mi her şeyi... anıları alıp savurabilir mi bir rüzgar gibi.

En güzel saçlardı gördüğüm o saçlar; rüzgarın yönü sıra uçuşuyorlardı. Baktım, baktım... bakmakla kalmayıp dokunmak da istedim. Saçlara değil rüzgara belki...

Boşluk oysa ki. Serin. İç ürpertici...

Sonra onların ne kadar savrulurlarsa savrulsunlar aslında hep sabit durduklarını anladım. Ve tüm sabit duranların yanına bedenimi de kattım. Sonra sabitlediğim her şeyin altına dinamit yerleştireceğim ve patlatacağım hepsini. Neden mi? Bunca sabitliği yok etmek değil de belki harekete geçirmek için... belki devinimi başlatmak için; diğer büyük yıkıntıları da hareketlendirmek için...

Ve sonunda bütün yıkıntıların altından kimlerin kalkabileceğini öğrenmek için yapardım belki de...

Soru sormak yok. Sadece dinleyeceksin dediğinde birileri hep; anlardım kötü haberlerin olduğunu. Belki bir sen yanılttın beni. Soru sormak yok. Sadece yaşa dedin. Yaşadım bende. Sen yaşa dediğin için yaşadım sadece. Sen

dediğin için ve kötü haberler vermediğin için yaşadım yaşanması gereken ne varsa...

Ve işte buradayım, kelimelerle var oluyorum. Kelimeler silinip giderse ben de silinirim biliyorum. Ya da unutulursa bütün bu yazdıklarım...

Ben iki kelimelik insanım işte.

Ve umarım unutulur yazdıklarım.

Sevgilerimle...

eren iren

aşınmalar

aşkta zaman aşımı
İlk öpüş ilk gözyaşı
hayali
ayrılık sahneleri
loş odalar
isteksiz sevişmeler
İhtiras... siz
ihtişam... siz

tavana
terkedilmiş halat
beni çağırıyor
köprüler bekliyor
çığlıkların atladığı

şarap karası gece
beynimde yoğun trafik
korku taşıyan
bir ambulans

morg akşamında
bir adım arkanda
kuyruktayım

GEÇMESİN ÖMÜR

Söz: Aşık Sancak
Müzik: Emin Sancak
Notaya alan: Emin Sancak

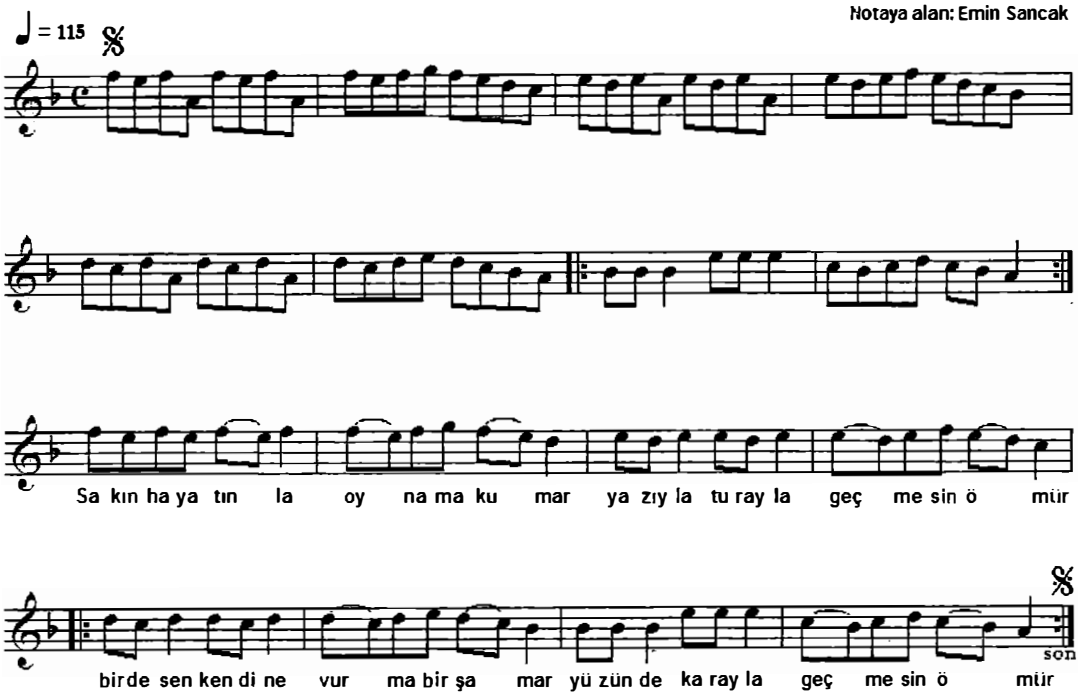

2

Kaldıramaz göğe kuşu tek kanat
Uçacağım diye eyleme inat
İnsanlığı ölçmek ayrı bir sanat
Elinde mirayla geçmesin ömür

3

Aşık sancak işe hileyi katma
Namert lokmasını sakın ha tatma
Şeref onurunu parayla satma
Namussuz parayla geçmesin ömür

mira : ölçü aleti

nisan serap muratoğlu

DOGMATİK FELSEFE

ali bozca'ya

Geceyi anla
Şiire sızan kesik karanlığı

Ve bağışla kanatlarını, solungaçlarını
Ak yeleni bağışla

Topraktan gelen insanlar
Kendileri seçtiler cehennemlerini

Zamanın öteki adı sen
Uzakları anla..

Bağışla gece tozlarıyla örtünen yüzünü
Acıyla sınadığın sözlerini bağışla

Ruhunu üşüten buğu yükseliyor
İklimsiz yağmurlara gebe şiirin

Varlık sen! .. Boşalt iliklerini kainata
Yaşamla seviş hayatı anla..

Örtüyor göğünü uzak bakışlar
Gece düşüyor gözlerinden

Devrimlerin yerle bir
Tutuştur öfkeni! ..

Hiçlik doğur yeni güne
Ölümü anla..

bekir konyalı

BİR GÜZ ÖYKÜSÜ

Kifayet Ceylan'a...

Erkek gibi kadın
Yok
Kadın gibi erkek
Yok
Yok
Kadın gibi kadın

doğuluydu
uzatılmış gibi
uzatılmış gibi tırnakları
gümüşe boyalıydı

hançeresi sert
sözcükleri yumuşak
cümleleri sağlam
kızıla boyalı kısa saçlarıyla
tufandan çıkan

DİKELDİ ortaya, döndü sola
kavgaya durdu, yaşadı doyasıya
eğildi tahtaya, kaleme ve kağıda

öğrenendi, öğretmişti,
sevendi,sevilmişti
umut edendi, fişlenmişti

durmamış, yorulmamış, yılmamış
ben yerine hep biz demişti
her biz dediğinde bir ben eksilmişti
bir miş'li geçmiş zamanda gençlik
geçip gitmişti

duruldu sonra, DURDU ortada, döndü sola
dedi ona:
can yarim, dostum, canım sevgilim
sen ve ben
ve bir de
dillerde kalmış, gönüllere sarmış Ezgi'miz
bundan büyük devlet m'ola?
notalarında umut
notalarında mutluluk
notalarında sevgi gizli
kulaklarımızdan eksilmesin sesi

bir gündü,
gökkubbe saç diplerine çöktü
parmaklarında kaşlı yüzükler
boğazında sigarayla daha da pesleşen
ağlamaktan kısılmış gibi bir sesle
çıkageldi

ses kesildi
Ezgi ağlıyor
kadın bağırıyordu:

Ey sıcağıyla toprağı ısıtan!
Ey sözleriyle yarınımı ışıtan!
şimdi ben ışıksız bir kandil
şimdi ben susuz bir ağaç
şimdi ben baharsız bir kış
söyle nasıl olunur
söyle nasıl doğulur yapayalnız

Geçti saatler, geçti günler
Aylar, yıllar sonra..
OTURDU ortaya kadın, döndü sola:
konuşmaktan yorulan
yorulduğu için konuşmayan
susmaktan bunalan
bunaldığı için susmayan.

çay onu içiyor şimdi
sigara onu çekiyor
başı dönmüyor, esrik
bir Ezgi(ye) tutunuyor
tutunur tutunmaz dönüyor
içiyor, çekiyor, tutunuyor, dönüyor,
konuşuyor, susuyor, koş(tur)uyor

duruyor

yukarıdan aşağıya
sağdan sola
zararsız sözcükler yazıyor kutuya
bir biçim veriyor,
bir boşluk dolduruyor

boşluk dolmuyor
boşluk dolmuyor
boşluk dol
boşluk
boş...

tuna başar

İ z m i r l i G ö z ü y l e

Hayat Notları

-II-

Müziksiz hayat, hata olurdu. (Friedrich Nietzsche)

Dünyanın herhangi bir yerinde, hala, yaşanacak güzel şeylerin olduğunu bana iki şey hatırlatır:
Kitaplar ve müzik.
Hayatımda kitaplar ve müzik olmasaydı, yaşayamazdım herhalde.

Hayatı en iyi anlatan şarkıcı Sezen Aksu'dur.

Bir şarkı sözü:
Yalnızım dostlarım, yalnızım yalnız
Bu söz yalancı dostluğu mu, yoksa yalancı yalnızlığı mı anlatıyor?
Ne yani, dostları olan insan da yalnızlıktan şikayet edebiliyor mu?

Yalnızlık Senfonisi'ni yazan ve hayatı en iyi anlatan Sezen Aksu'ya rağmen, yalnızlığı en iyi anlatan şarkıcı Candan Erçetin'dir.
En çok hangi Candan Erçetin albümü yalnızlıktan bahsediyor, derseniz tabii ki 'Neden' derim.

Son dönem Türk Edebiyatında yalnızlığı en iyi anlatan yazarlar, hayatı da en iyi anlattıklarını düşündüğüm
Selim İleri ve Kürşat Başar.

Pekii, yalnızlığı en iyi anlatan şair kimdir?
Bence Murathan Mungan.

Yalnız kalmak kötüdür ama yalnız olmak çok iyidir.
Yalnız kaldığımı hissedince hüzünlenirim ve hiçbir şey yapmak istemem.
Yalnız olduğumu hissedince ise yazmaya başlarım.
Yalnız olma hissim ne kadar artarsa,
o kadar kaliteli ürünler çıkar ortaya.

O nedenle,
ne zaman yazmak istesem ya Candan Erçetin dinlerim,
ya da bir-iki sayfa Selim İleri veya Kürşat Başar okurum.

İkinci bölümü de Sezen Aksu'yla bitirelim:

Acılarım oldu herkes gibi elbet
Herkese kısmet olmayan sevinçlerim
Unutulmayı da göze aldım, evet
Hayat sana teşekkür ederim

salih öztürk

Aksinya

Şaha kalkmış bir duruşun var ki
Anlatmaya dayanmaz ozan yüreği
Yiter her şey çoraklaşır dil
Adını duyunca Aksinya

Aksinya sen kırmızı mıydın?
Saçlarının ormanı, bakışının denizi...
Suya küsmüş gururlu yangınım

Alacakaranlıktı
Yıldızları saymaya yeten parmaklarım
Aysızlığında saçlarına dokunuş gibi düştü
Yitirdi seyir defterini yüreğimin ilk gençliği
Amansız yalnızlıklara aktı

Alıp götürürken kırmızı seni
Metal baharlar kaldı uykusuz ellerimde
Susuyor şimdi sana susuyor
Çalıntı alıntılarda seni arayan kör gezgin

Bulunur mu gecede yiten ses, sevişmelerde?
Anlamını çözdüm haylaz bakışının, kim bilir kimde?

Aksinya çık da gel
Sözcüklerin dili kitaplarda kalsın
Varsın devrim sensiz olsun

OyuNcaK

sahilden açılalı
falların "üç vakti" geçti
fırtına da yok, gün ışığı da
oynaşan karanlık
dalgacıkların sesi

bir canavar çıksa denizden
anlardım yol aldığımı
"oh!" çekerdim bir de

kayığım su alsa
yavaş yavaş kaybolsam
derinlikler daha mı korkutucu
çırpınır mıyım
diner mi acılarım
rehavet makamı
sanrılarım

alnımda
körkaranlığım
sahilden ayrılalı üç vakit geçti
çabuk bozuluyor oyuncaklarım

şevkiye tükenmez

Ada seçkisi

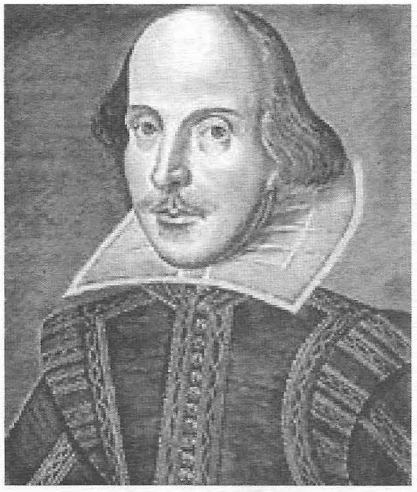

Yaşadığı şehirden, bulunduğu ortamdan kısacası yaşantısından sıkılan bir adam, cebindeki az miktar para ile yanına hiçbir şey almadan bulunduğu kenti terk edip daha önce hiç bilmediği bir ülkeye gitmiş. Oraya henüz alışmaya çalışırken bir ses duymuş. Bir çığırtkan, avazı çıktığı kadar meydanda bağırıyormuş:

- ***Tiyatro! Gelin! Kaçırmayın! Bu akşam Tiyatro!...***

Adam hayatında hiç tiyatroya gitmemiş ve inanılmaz derecede merak etmiş. Biletin nereden alındığını öğrenmiş. Bilet fiyatı cebindeki tüm para kadar olmasına rağmen hiç tereddütsüz bileti almış. Başlamış merakla oyunu izlemeye. Oyun bitmiş, herkes dağılmış ve bizim meraklı öylece kalmış, izlediği muhteşem oyun karşısında. O sırada temizlikçi tarafından salonu boşaltmak için ikaz almış. Adamsa:

- *Bana müdürünüzün yerini söyler misiniz? Onunla bir şey konuşmam gerek...* demiş. Seyrettiği oyunun etkisiyle müdürle konuşmuş ve ne olursa olsun, ne iş olursa olsun buranın bir parçası olmak için çalışmak istediğini belirtmiş. Müdür çok şanslı olduğunu, şu sıralarda bir temizlikçi aradığını, fakat önce onu denemesi gerektiğini ifade etmiş ve denemek üzere aylardır el değmemiş bir kütüphanenin temizliğini uygun bulmuş.

- *İşte burayı temizle. Eğer beğenirsem seni işe alırım...* demiş ve gitmiş. Tiyatro aşkının verdiği şevkle temizlik beklenenden kısa sürede bitmiş. Müdür odayı görmeden adamın samimiyetine inanmamış. Onu diğerleri gibi işi savsaklayan biri sanmış. Fakat odanın temizliğini görünce hayretler içinde kalmış. Aylardır içeriye girilmeyen oda gıcır gıcır oluvermiş. Müdür bu çabuk ve becerikli adamı işe almaya karar vermiş.

- *Tamam seni işe alıyorum*

- *Fakat benim yatacak yerim yok.*

- *O zaman burada yatarsın ve işe daha erken başlarsın.*

İsteği yerine gelen tiyatro tutkunu, huzurlu bir şekilde odayı terk ederken müdür:

- *Adın neydi senin buraya yazalım...* demiş. Aldığı cevap ise:

- ***William! William Sheaksper!...*** olmuş.

Bu hikaye hem insanı dehşete düşürücü hem de ilham verici. Sheaksper tiyatro yaşantısına bu şekilde başlamış. Tam kırk (40) yaşında... tiyatroyu o yıllarda tanımış ve büyük bir azimle o muhteşem oyunları yazmış. Üstelik büyük bir fedakarlık göstermiş mesleği için. Meslek hayatı boyunca sadece üç saat uyuyarak yaşamını sürdürmüş. Sabah erken kalkıp oyun provasını yapıyor oyununu oynuyor ve akşam yeniden oyun yazıyor... Bu böyle sürüp gitmiş.

Bu hikayeyi ilk duyduğumda yaşamım için duyduğum kaygıları bir kenara bıraktım. Anladım ki, hiç bir şey için geç değil. İnsan isterse imkansız gibi görünen olayları da gerçekleştirebilir. Yeter ki yürekten istesin ve bunun için çaba sarf etsin. Hiçbir şey için geç değil. Kırk yaşında olsak da...

KAYNAĞI : Bilinmiyor !

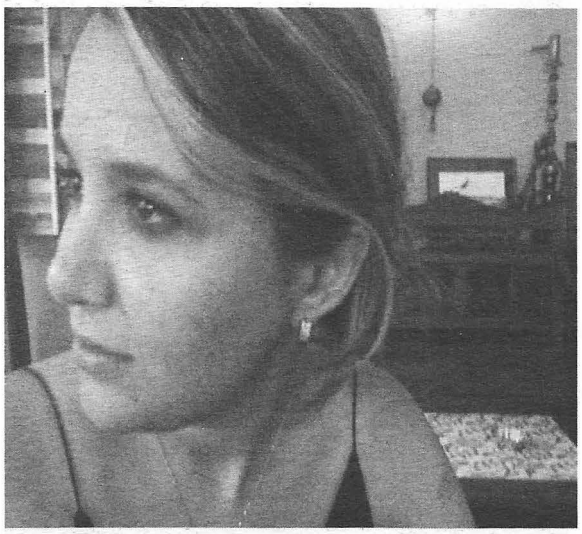

s.aylin antme

CENNET DÜŞMESİ

O kalın seslerin arasındaki, kalın yığınları gülüş-
lerin
Elim uzansa Afrika, bir çiçeğin büyüdüğü yer
Kuru bir toprak, cennet düşmesinden kalan

Kılçığı çekilmiş bir issızlık, şimdi nereyi sorsanız
Sevişmeyen çoksesli bir kırmızıdır elleriniz
Severim arabaları, teneke bağlanmış tanklar kadar
Ve yaşlıdır sözcükleri melezlerin
En az Filistin kadar...

Çocuklarımı sevmeyin gözlerinizle
Kolları anne sıcağından başka sınanmamıştır henüz
Çiçeklerimiz yedinci yaprağında kısır bir düşün kasırgasındadır
Sonrası katrina, rita, kızıl haç... sonrası bumerang...

Zamanın dar kapılarından açılan bir oyuktur
Merminin geçebileceği kadarlık alan
Parklar kurulur alanlara, yeşil, mavidir gözleri
Boş kovanlarında siyah bir irin büyür, hep beş yaş hüzünleri
Çakıl taşlarındaki kumlara, yüzümüzdeki yaralara sığmaz
Güneş ergenliği

Kuru tahtaların yanışları kadar nemlidir yüzümüz
Bir kuşatma akşamı, ateşin ateş olmadığı zamanlarda
İlk kez mağrur bir şiirdir savaş, ilk kez mitralyözleriyle gelir ölüm, kapımıza
Paramparça bir kağıt gibi gökyüzü, boyanır toprağa
Sonrası açlık sınırına yapışmış bir kemik... sonrası artık zamanlar familyası

O kalın seslerin arasındaki tok kahkahaları zorbalıkların
Suçlu gözlerle bile okunmayan bir parmak izi aralığında
Bir bebek gülüşüdür, doğumdan teslim
Çığlıkları boyalı bir kuş sürüsü, bir yanımız Afrika
Bir yanımızda kuru öksürükleri kapanmış seslerin
Beş duyusuyla birden örten dünyayı; insan
Perdeli ayaklarında kesik yaralar saklayan
Bir çiçektir, çocuklarımız...

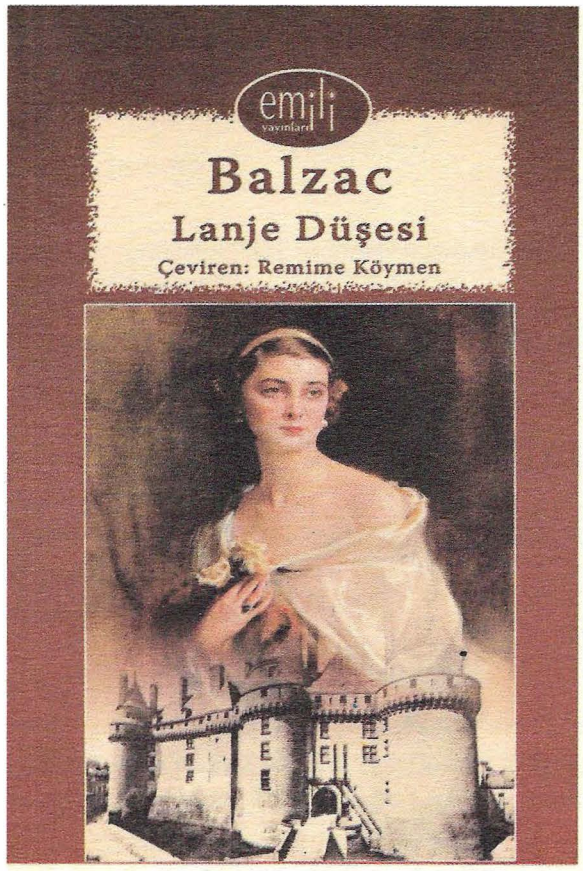
emili
yayınları
Balzac
Lanje Düşesi
Çeviren: Remime Köymen

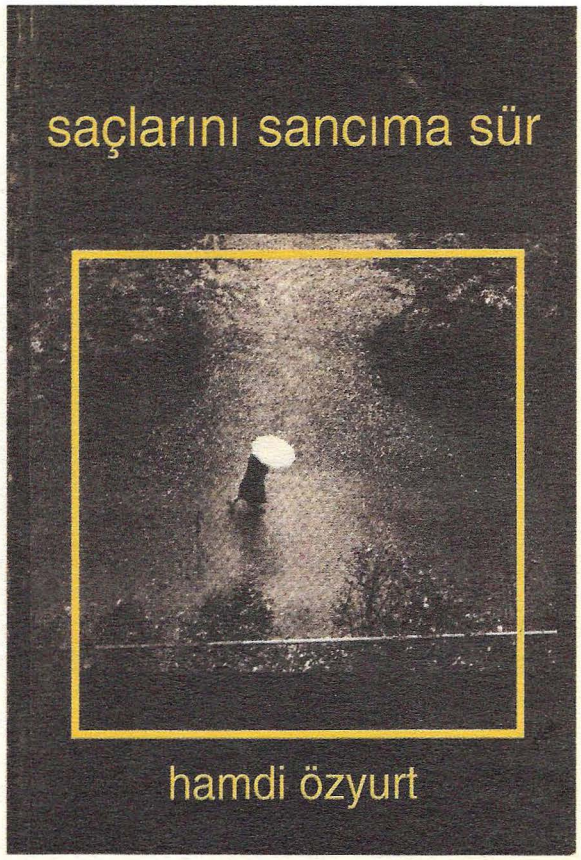
saçlarını sancıma sür
hamdi özyurt

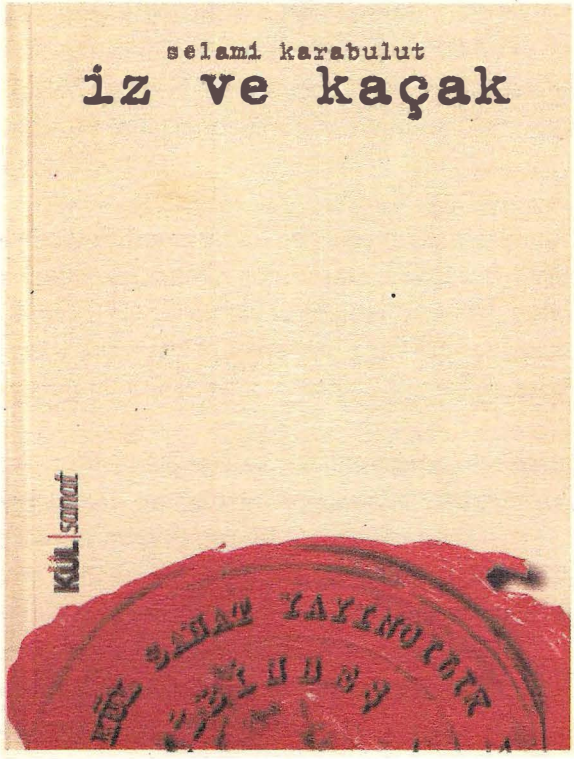
selami karabulut
iz ve kaçak
KÜL sanat

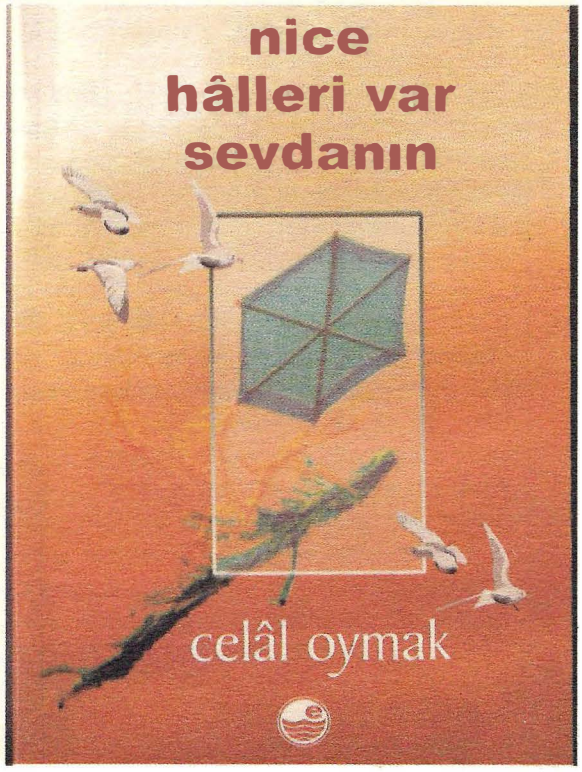
nice
hâlleri var
sevdanın
celâl oymak

aslan aksoy

ESKİDEN!!!!!!;

---

herkesin bildiği,
taraf olduğu,
bir mektup götürdüğü
bir selam getirdiği,
sizin aşkınız için,
okul önü,
sokak köşesi
ve akşam saatleri bilinirdi!!!,

Sahici birkaç şey söyleyip sonra senin istediğin mesafeye çekileceğim.Geniş alnın, kendiliğinden yarı sarı yarı kızıl saçların, durmadan mavi gözlerin, etli kalın dudakların ve uzun boyunla baş edebilirsem eğer. Seninle aramızda; bir kapı, bir miktar merak, bir hayli başkaları olacak. Şu anda, bundan sonra,yarın sabah, öğleden önce, bir kafede yüzünün kızarma nedeni ile baş başayken, en üşüdüğü anda ellerin, bacakların titriyor, enselerin kasılıyorken, miden yanıyor, ağzın salgın hastalıklar sonrası yeri gibiyken, masanın bu tarafını, beni, kafedekileri, garsonu, açılıp duran kapıları, girip çıkanlarını, yağmuru ve ıslattıklarını yok sayabilirsin. Biliyorum sen akşama kadar burada kalacaksın. Bir pakete yakın sigara içecek, garsonlardan ateş isteyeceksin. Küllük ağzına kadar izmarit dolacak. Dikkatini toplamana, yardım etmesi için başka zaman geçirtenlere ihtiyaç duyacaksın. Garsona seslenip bir kahve birkaç kurabiye isteyeceksin. Gür saçlarının arasından geçirip beyaz düzgün ellerini, İri güzel parmaklarınla enseni ovalayacaksın. Masanın altına uzatıp bacaklarını, arkana yaslanacaksın. Eteğin yırtmacından aşağıya doğru açılacak. Garsonlar görecek, centilmenler ölecek, aldırmayacaksın.Sandalyenin birinden kalkıp diğerinde oturmaktan medet umacaksın. Sevdiklerin gelecek aklına. Onlara ait zamanların içindeki seni arayacak gözlerin. Dışarıdan bakmak duygusuna saldıracaksın. İçinde olduğun daha önceki sana aitleri sevdiğinden emin olduğun duygusuyla dolacak için. to-par-la-na-cak -sın. Seni bana ait sahici şeylerden birinin içinde gizlice izleyeceğim. Çıtı çıkmadan sensizliğimin. Şimdi senin. İstediğin tehlikesizlik mesafesinde-yim.

O kapının aralığında sen yoksun.Arkadaşların değil gelip geçenler. Ayak seslerin, birden bire girip çıkmaya, alıp vermeye özenli oldu senin. Göz göze gelmemeliyiz, yüzlerimizde tutunamayıp düşmeli bakışlarımıza ait izler. Bu sabah sana söylemek üzere bulup buluşturduğum sahici birkaç seni çok seviyorum, beni çok sevdiğini biliyorum tarzında benim çok inandığım belki seninde inandığın şeylere dokundum yüreğimde. Karşında durup yüzüne söylediğimi varsaydım. Büyüdü mesafe, çekilemez uzaklıklar baş gösterdi birden aramızda, baş edemedim yine,

Geniş alnın,
Kendiliğinden yarı sarı, yarı kızıl saçların,
Durmadan mavi gözlerin,
etli kalın dudakların ve uzun boyunla!

fatma bilkay

BİR MUM YAK

gelmiyor sesin sesime
viran kaldı güneşin duldası
buz gülüşünü sakladığım
bulutlar gitti gideli

keşke'lerin acizliğinde doğan
hacizli bir aşk bu
hadi bir kibrit çak, bir mum yak
unutulmuş erguvanlar anısına
"zümrüdü-anka" gibi
kendi küllerinden...

şaban öztürk

öykü

P E R D E

1.

Yatak odasının açık kalmış balkon kapısından giren serin gece rüzgarı tül perdeyi havalandırıyor. Havalanan tül perde kadın ve adamın uyuduğu yatağa tırmanmaya çalışıyor. Başaramıyor. Bir ucuyla kadının başının altından uzanmış çıplak kollarına sürünüyor. Geri düşerken aralıklarındaki ay ışığını henüz yarı karanlıkta kalan yatağa bırakıyor. Işık taneleri kadının terli yüzüne düşüp tenindeki tuzlu su icinde kırılıyor, gölgeler bırakıyor. Adamın gözleri açılır gibi oluyor, karısının o andaki yüzünü görüyor, tanıyamıyor, yatakta başka bir kadının uyuduğunu düşünüyor. Gözleri tekrar kapanıyor.

Uzaklardan başlayan uğultuyla perdenin etekleri yeniden titreşiyor. Uğultu yaklaşıyor. Titreşme gövdesine doğru yayılıyor, perde şişkinleşiyor. Tekrar yatağa doğru savruluyor. Bu kez kadının başı üstünde yükseliyor, havada bir süre asılı kaldıktan sonra süzülen bir yaprak gibi aşağı düşerken kadının üzerine takılıyor, tenini okşuyor.

Adam tekrar gözlerini açıyor. Karısının üzerinde beyazlar giyinmiş bir başka kadını görüyor. Karısı bağırıyor, inliyor, çığlık atıyor. Adam elini uzatmaya çalışıyor ama başaramıyor. Karısının çığlıklarını ve kendi hırıltılı soluğunu duyuyor, karabasan gördüğünü düşünüyor.

Karısının üzerindeki, beyazlar içindeki kadın dönerek adama bakıyor, gülümsüyor. Adam, kalbinin, göğüs kafesini parçalayıp çıkacakmış gibi patlayan sesini duyuyor. Saatin parıldayan ibrelerinin 02.30'u gösterdiğini görüyor adam, günlerden salı oldugunu biliyor, adını, yaşadığı kenti, işini, yaşamdaki amaçlarını, hayallerini hatırlıyor. Boynunu doğrultmaya çalışıyor, başaramıyor. Kolunu karısına doğru uzatmak isterken omuzlarının ucunda sadece bir boşluk hissediyor. Kadın gülümseyerek adama bakmaya devam ediyor. Karısının zorlukla nefes aldığını duyuyor.

Adam dişlerini sıkarak ya da sıktığını sanarak parmaklarını oynatmaya çalışıyor. Gövdesinden kollarına doğru ılık bir kanın aktığını hissediyor, bedeni yavaşça kendisine geri dönerken beyazlı kadının kayarak aşağı doğru düştüğünü görüyor.

Adam hızla doğrularak okuma ışığını açıp aşağı dogru baktı, rüzgarla titreşen perdeden başka bir şey göremedi. Acı içinde ağlayıp sayıklayan karısının omuzlarından tutup hafifçe sarstı,

" *Dilara, canım, uyan.*"

Dilara sarsılmanın etkisiyle tümüyle gözbebeğine dönüşmüş gözlerini açtı, ağlamaya devam ederek şaşkınlık içinde,

" *Ne yaptım ben, neden, neden?!*"

" *Herşey yolunda canım, kötü bir düş gördün, sayıklıyordun.*"

"*Gerçek gibiydi...Kaza...Bir... Bir kadına çarpıyorduk...*"

"*Yine mi gördün kazayı? Hayatım, basit bir olaydı o, herkesin başına geliyor. Hadi uyu şimdi*"

" *Uyumaya korkuyorum Salih*"

" *Korkma, bir daha görmeyeceksin.*"

" *Sar beni...*"

Salih ışığı kapatıp Dilara'yı sıkıca sardı. Ağlamaktan ıslanmış gözlerini öptü.

"*Beni seviyor musun Salih?*" dedi mırıltılı bir sesle.

"*Delisin sen, seni çok seviyorum.*"

"*Hep sev beni, ama yalnızca beni sev, onu değil...*"

"*Onu mu?..*"

Dilara sorusunu yanıtlamadı, derin bir uykuya dalmıştı. Soluk aliş verişlerini izleyen Salih, karısının yüzünde huzurlu uykunun izlerini gördükten sonra usulca kalkıp çalışma odasına girdi. Göğsünde hala yaşadığı karabasanın ağırlığını hissederek pencereyi açıp derin derin soluklandı. Çalışma masasının üzerindeki paketten bir sigara çıkarıp yaktı, pencereden dışarı doğru uzanarak sokağı seyretti. Yorgun ışıklarını boşluğa savuran sokak lambaları, pencerelerin ardındaki derin uykuları örten sıkıca kapatılmış perdeler, uzaktaki anayoldan geçen bir kamyonun boğuk sesi, hepsi hayatın olağan akışının sürdüğüne dair karabasa-nın sersemliğini silen işaretlerdi. Sigaranın duma-nını sokağın rahatlatıcı sıradanlığına savurdu. Kalp atışları düzene girmiş, rahatlamıştı.

"*Kötü bir karabasan*" dedi mırıldanarak, "*Hepsi bu, sakin ol oğlum...*"

Sigarasını bitirdiğinde yatak odasının aralık kapısından Dilara'ya baktı, soluk alışverişi düzenli görünüyordu. Ses çıkarmamaya çalışarak balkonun kapısını kapattı. Dilara bebek gibi uyuyordu. Öne çıkmış üst dudağından öpmek istedi, uyanacağından çekinerek vazgeçip tekrar çalışma

odasına döndü. Masa lambasını açtı. Çekmeceden ciltlenmiş bir defter çıkararak son yazdığı sayfayı okumaya başladı,

" *Temmuz, pazar,*

Pazarımızı rezil ettim bugün. Dilara sıkılmıştı, biliyorum, bitirmem gereken çizimler yüzünden onu ihmal etmiştim. Gelip öyle sırtıma çocuk gibi yapışınca dayanamadım, hadi yollara diye bağırdım. Necati, eşiyle kent dışında olduğu için araba bir haftalığına bendeydi. Gideceğimiz yeri Dilara seçti, tabi ki deniz kıyısı... Daha yolun yarısında eve geri dönmek zorunda kaldık. Hatalı sollayan biri yüzünden biraz yol dışına savrulduk. Çabuk toparladım neyse ki, bir sorun olmadı. Ama Dilara donup kaldı, yüzü kireç gibiydi. Şişedeki suyla yüzünü yıkadım. Uzun süre kendine gelemedi. Pazar gezisini bir benzin istasyonunda geçirdik. Eve dönerken hiç konuşmadı. Onu ilk kez böyle gördüm. Yol boyunca şarkılar söyledim, fıkralar anlattım. Uykuda gibiydi...Umarım bu durumu uzun sürmez."

Başını defterden kaldırıp gözlerini ovuşturdu. Başı göğsüne düştü, bir süre öyle bekledikten sonra masadaki kalemi alıp deftere yazmaya başladı,

" Temmuz, salı sabahı,

Umarım uzun sürmez diye bitirmişim. Bugün salı ve ikimiz de gece yarısı bir karabasanla uyandık. Dilara rüyasında yine kazayı görmüş. Küçük bir kazaydı, hatta kaza bile değildi, bu kadar etkilenebilmesine anlam veremiyorum. Kaza şekil değiştirmeye başlamış, bir kadına çarptığımızı söyledi uyku sersemliği içinde. Ben de aptalca şeyler gördüm ve aptalca korktum. İnsan beyni işte, fırsatını bulunca yapmadığı oyunu bırakmıyor. Ama bir oyunu da bu kadar gerçekçi kimse oynayamaz galiba... Kendin oyna kendin seyret gibi garip bir durum yaratıyor karabasan... Keşke bunun farkına varabilsek oyun sırasında.

Hadi diyor içimden bir ses, ofise yetiştirmen gerekli işler var, yarına şiş gözlerle kalkma, git uyu... Herşey iyi olacak... Herşey iyi olacak....

Defteri masanın çekmecesine yerleştirdi, ışığı kapatıp karanlık koridordan yatak odasına doğru yürüdü. Yatağa uzanıp Dilara'ya iyice sokuldu, kalbinin sesini, nefes alıp verişini dinledi, saçlarının kokusunu çekti içine. Duvarlara, tavana, pencerelere, eşyalara baktı. Uzaktaki binalardan birinden, uyanmış bir bebeğin ağlayışını duydu. Ağlayan bebeğin sesinin bu kadar rahatlatıcı olabileceğini daha önce keşfetmediğini düşünerek gülümsedi, bebeğe teşekkür etti.

Hayatın olağan akışının ritmini hissettikten sonra derin bir uykuya daldı.

2.

Sabah, gözlerini mutfaktan gelen gürültüyle açmaya çalıştı, deliksiz geçen uykudan sonra uyanışın ilk sersemliğinin etkisi altında doğruldu,

" Kahvaltı mı hazırlıyorsun canım" dedi boğazına takılan kurumuş sesle.

" Az kaldı, sen biraz daha uyuyabilirsin" diye seslendi Dilara mutfaktan.

Gülümseyerek başını tekrar yastığın ılıklığına bıraktı.

" Kahvaltı hazır, kalk artık tembel"

Dilara'nın sesiyle şaşkınca gözlerini açtı,

" Hazır mı? Uyudum mu ben?"

" Horladın bile tatlım. Kahvaltıyı getireyim mi yatağa?"

" Yok yok, masada yiyelim, yoksa kahvaltıda uyumaya başlarım yine. Demek horladım ha?..."

Ayaklarını sürüyerek banyoya gidip yüzünü yıkadı. Gözlerinin altındaki koyulukları inceledi. Gözlerini iyice kısıp aynadaki görüntüsüne baktı,

" Yeni bir gün Salih, yepyeni bir gün. Herşey iyi görünüyor. Hayat güzel, yaşamak güzel.."

Kahvaltılarını salondaki masada televizyondaki haberleri izleyerek, gülüp şakalaşarak yaptılar. Haberleri sunan kadının ciddi suratı, sokaklardan yansıyan simitçi çocukarın tiz sesleri, tüpgaz dağıtımcısının patırtıları, zeytinin siyahı, peynirin beyazı, yumurtanın pişkinlik süresi; hepsi geceki karabasanın etkilerini siliyor, korkularını anlamsızlaştırıyordu. Kahvaltı bittikten sonra Salih salonun penceresini iyice açarak sigarasını yaktı, demli çayı yudumlamaya başladı. Dilara elindeki çay kaşığı ile yumurtanın kabuğunu eziyordu.

" Ellerine saglık Dilara, epeydir böyle kahvaltı etmedik."

" Etmedik..." dedi Dilara, kendi kendine konuşur gibi.

" Suskunlaştın canım... İyi misin?"

" Salih?..."

" Söyle canım"

" Kaşıklarla bıçakların yerini neden değiştirdin?"

"Nasıl? Anlamadım..."

Dilara önündeki yumurta kabuğunu parçalara ayırmış, şimdi de sertçe ezmeye başlamıştı.

Başını hiç kaldırmadan konuşuyordu.

" Mutfak çekmecesindekiler; kaşıklar üstte, bıçaklar ortadaydı... Yerlerini değiştirmişsin. Sadece neden yaptın diye sordum."

" Ben yapmadım... Ama ne önemi var ki?"

" Senin yapmamış olman daha kötü... Kim yaptı o zaman?"

Salih, derin bir sigara soluğu çekti, gözlerini boşluga doğru düşürdü, alnı kırışmıştı.

" Belki de ben yapmışımdır. Biliyorsun, bu konularda belleğim iyi değil. Senin bunlara önem vereceğini düşünmeden rastgele yerleştirmişimdir. Şimdi eski yerlerine koyarım hepsini."

Mutfağa gidip üst çekmeceyi açtığında kaşıkları, çatalları gördü. Orta çekmecedeki bıçaklar yerli yerinde duruyordu.

" Düzelttim hepsini sabah." diye seslendi salondan Dilara.

Salih, bir süre koca bir soru işaretini sırtında taşır gibi kamburunu çıkartarak salonu adımladı. Açık pencereden gelen sesler uğultuya dönüşmeye başlamıştı, giderek hiç birini duymamaya başladı. Aklına yetiştirmesi gereken çizimler gelince durdu, rahatladı, yapılacak günlük işler olması gereksiz şeyler düşünmesini, birbiriyle ilgisi olmayan konular arasında anlam bağlantıları kurmak gibi beyhude bir çabaya yönelmesini engelleyecekti.

" Ortalığı toplayalım mı, benim çalışma odasına geçmem gerek."

" Sen çalış, ben toplarım."

Dilara' nin sesindeki canlanmayı görünce kaygılanmaya gerek olmadığını hissederek karısının yanaklarına minik bir öpücük kondurup çalışma odasına geçti. Bilgisayarı açarken çizimlerinin devamı için dikkatini toplamaya çalıştı.

Çizimlere daldığı sırada salondan gelen telefon sesiyle başını kaldırdı, ayak seslerinden Dilara'nın hızlı hızlı salona doğru gittiğini anladı. Karısı telefonu açtı. Salondan gelene dek mırıltılara dönüşen sesi dinledi. Bir süre sonra telefonun kapatıldığını anlatan tıkırtıyı duydu,

" Kimdi o Dilara?" diye seslendi.

" Hiç..."

" Nasıl hiç?"

" Yanlış numara çevirmişler..."

" Yanlış numara mı? Yanlış arama için biraz uzun konuşmadın mı sen?"

Monitörün camından kapı önünde duran Dilara'yi görünce dönüp baktı, karısının gözlerinde, büyütmek için bir şey yok bakışını görünce sustu. Tekrar işine koyulurken göz ucuyla izlediği monitörün camında karısının görüntüsünün odayı terkettiğini gördü. İçindeki tuhaf duygu silinene dek kendini işine verdi.

Çizimlerini kaydetmek için tuşa bastığında uzun zaman geçtigini farketti. Kulak kabarttı, Dilara'dan hiç ses gelmiyordu, uyumuş olabileceğini düşünerek yatak odasına gitti. Dilara'yı aynanın karşısında oturmuş, hiç konuşmadan aynadakı yüzüne bakarken buldu. Bir şey diyecekti ki sustu, içinden , karısının güzelliğinden kendisi için bir şeyleri eksilttiği düşüncesi geçti. Aynadan yansıyan dalgın gözleri sanki bir başka erkek için bakıyordu güzelliğine. Huzursuz hissetti kendisini, çalışma odasına geri döndü, çekmeceden defterini çıkartarak yazmaya başladı.

" Neler olduğunu anlamıyorum, gün iyi bir kahvaltıyla başladı, sonrası garip... Dilara'nın davranışları değişti, durup dururken suskunlaşıp kendi dünyasına çekiliyor. Bir de garip eleştiriler; bıçaklarla kaşıkların yerini neden değiştirmişim...Ne yapmaya çalıştığını anlamıyorum. Sorun mu çıkartmak istiyor nedir. Sonra yanlış gelen telefon, kim yanlış çevrilmiş bir telefonla bir kaç dakika konuşur ki?. Odada da aynanın karşısında hayran hayran kendisine bakarken gördüm. Bilmiyorum, aklıma ilk gelen bir başka erkeğin olduğu... Davranışlarındaki tutarsızlıkların altında da benimle olan ilişkisinden sıkılması yatıyor olabilir mi? Bilmiyorum... Dilara öyle bir kadın değil, başka biri varsa bunu bana söyler; bu yüzden bu aptalca oyunlara kalkışmaz. Sorun yaratarak birlikteliğimizin yolunda gitmediği düşüncesini yavaş yavaş tartışma konusu haline getirmez.

Hadi bırak artık bu kuruntuları, herkesin yaşayabileceği şeyler bunlar..."

" İşin olduğunu biliyorum ama biraz dolaşmaya ne dersin?"

Dilara'nın sesiyle hemen defterini kapattı, dönüp baktığında karısının kapı önünde beklediğini gördü, ayakkabılarını giymişti.

" Sen hazırlanmışsın bile Dilara" dedi kırgın bir sesle.

" Çizimleri yetiştiremezsin diye çekiniyorum Salih."

" Teşekkür ederim beni düşündüğün için... Sen çık biraz hava al, madem hazırlanmışsın... Ama hava almak için gidilen bir gezinti için bu makyaj fazla değil mi?"

" Delisin sen. Fazla sigara içme e mi?

Görüşürüz.

" İçmem, içmem. Geç kalma. Görüşürüz..."

Dilara çıktıktan sonra uzun süre yerinden kalkmadı, dişlerini sıkıp boşluğa baktı. Kalktığında huzursuz adımlarla odaları dolaştı. Salonun penceresinden uzanarak sigara içti. Telefonun çalmasıyla fırladı, ahizeyi kaldırdı. Sinyal sesinden başka bir şey duyamadı.

" Sadece bir kez ha?! Nedir bu, şifreli mesajlaşma mı?!"

Çalışma odasına gitti, elleri titreyerek sigara paketini cebine koydu, ayakkabılarını giyip merdiven boşluklarını hızla inerek sokağa çıktı. Dilara'nın gidebileceği yerleri düşünerek duraksadı. Sert, sinirli adımlar atarken gözleriyle Dilara"dan iz arayarak en yakın ana caddeye doğru yürümeye başladı.

3.

Salih geç vakit eve döndüğünde Dilara yatakta uyuyordu. Elindeki bira kutularının olduğu poşedi salondaki masaya bıraktı. Televizyonu açtı, sesini sonuna dek kıstı. Bir bira açıp ilk solukta yarısını içti. Pencereyi açtı, sigara yaktı. Birkaç derin soluktan sonra kutuda kalan birayı bir dikişte içti. Bir süre kanepede oturduktan sonra sıkıntıyla kalkıp salonda dolanmaya başladı. Masanın yanındaki sandalyelerden birine oturup ikinci kutuyu açtı, birkaç yudum çekti. Gözlerini kapatıp parmaklarıyla masada sinirli bir tempo tutmaya başladı.

Az sonra kalkıp sessizce yatak odasına doğru gitti. Dilara'nın yüzü pencereye dönmüş bedenine baktı, düzenli soluk alış verişlerle uyuyordu. Ağır hareketlerle yanına uzandı, saçlarını okşadı. Parmaklarıyla araladığı saçlarından boynuna bakmaya, kuruntularını kanıtlayacak bir işaret aramaya basladığını farkedince elleri titredi, dişlerini sıktı.

Banyoya zor attı kendini, klozetin kapağını kaldırıp midesindeki acı sıvıyı kustu. Lavaboda yüzünü yıkadı. Aynada utançla buruşturduğu yüzüne bakarken mırıladanıyordu,

" Utan kendinden pislik, yaptığın şeye bak da utan!.."

Salonda, anlamsız gözlerle televizyona bakıp birkaç kutu birayı daha bitirdi. Başı öne doğru düşmeye başladığında yatak odasına gidip üzerindekileri çıkarttı, uzanıp Dilara'ya sokuldu.

" Özür dilerim meleğim, biz erkekler, işte, böyleyiz..." dedi ve kendi horlamasını duyarak uyumaya başladı.

Karanlığın içinde biri balyozlarla vuruyordu kafasına. Her darbede Dilara'nın çığlığını duyuyordu. Bomboş bir odadaydı, kapı dışardan zorlanıyordu. Dilara'ya yardım etme düşüncesiyle fırladı yerinden, bir boşluğa düşer gibi oldu.

Uzattığı ayağı yatağın üzerinden düşünce gözlerini açtı. Dilara bağırıyordu. Bir an nerede olduğunu düşündü. Dönüp baktığında Dilara'nın yatakta olmadığını görünce kan beynine sıçradı, banyoya koştu.

Dilara aynanın karşısında avuçlarıyla ağzını kapatmış korku dolu gözlerle kendine bakıyordu.

" Dilara! Ne oldu?!"

" Görmüyor musun?" dedi korkudan titreyen bir sesle.

Hızla banyoya baktı Salih, herşey olağan görünüyordu. Karısını sevecenlikle sardı,

" Yine kötü bir düş görmüş olmalısın canım. Herşey yolunda görünüyor."

" Aynayı... Neden ters astın?.."

Salih aynaya baktığında gerçekten de ters asılmış olduğunu gördü. Uyumadan önce olanları hatırlamaya çalıştı. Aynaya dokunduğunu hatırlamıyordu.

" Ben, sarhoş olmuştum. Biraz midem bulandı, kustum... Belki o zaman aynaya çarpıp düşürdüm, yerine takarken de ters takmışım. Hadi canım, sabaha çok var daha, uyumalısın."

Dilara'nın koluna girerek hala titreyen bedenini yatağa yatırdı, yanaklarından öpüp sarıldı.

" Aynayı düzelttin mi?"

" Düzelttim canım. Hepsi benim hatam."

" Salih..."

"Efendim canım"

" Evde... Hayalet olmaz değil mi?"

" Saçmalama Dilara... Onlar olsa bile çok eski evlerde olur. Şehrin ortasında on katlı yeni apartman bloklarında ne işleri var?."

Dilara Salih'in ortamı yumuşatmak için şakayla karışık söylediği sözlerini duymadı, uyuyakalmıştı. Salih de bir süre uykuya direndikten sonra bıraktı kendini.

4.

Salih'in çizimleri bitirmeye çalıştığı birkaç gün sessizce akıp geçti. Dilara sessizce ev isleriyle uğraşıyor, müzik dinliyor, televizyon izliyordu.

" Canımın içi" diyordu Salih, " Biraz dayan, bitsin şunlar, gideriz bir yerlere. İstersen halana gideriz, özlemiştir seni."

Böyle durumlarda Dilara başını anlayışla kocasının omuzlarına dayıyor,

" Sen beni düşünme" diyordu.

Ara verdiği anlardan birinde televizyonun karşısındaki kanepede oturuyorlardı. Salih'in gözü videonun üstündeki kasetlere takıldı.

"Epeydir izlemedik,şu bizim düğün kasedini izleyelim mi Dilara?"

"Olur tabi, sen hazırla ben de kahve yapayım hemen."

Kahvelerini yudumlayarak düğün kasedindeki görüntüleri izlemeye başladıklarında ikisinin de yüzünde ince bir gülümseme vardı. Gelinle damadın yorgun ama pırıl pırıl parıldayan gözleri, akrabaların gururla gülümseyen yüzleri, oynayanlar, şakalaşanlar, koşuşan çocuklar, kesilen pasta, takı töreni, hepsi kök salıp tomurcuklanan bir aşkın doğurduğu ömür boyu birlikteliğin, hayatı beraber karşılamak için verilmiş sözlerin tarihi gibi ekrandan geçiyordu.

"Bak bak, Salim amcam nasıl da dut gibi olmuş. Yengem de sözde çaktırmadan çimdikliyor".

" Ben saydım, yüzyirmi kişiyi öpmüşüm."

"Eee, iki yanaktan ikiyüzkırk eder bitanem. Birini eksik bıraksan yıllarca, gelin beni öpmedi bile, deyip küskünlük konusu yaparlar."

"Her tarafın para olmus baksana"

"Sen kendine bak gelinim, çil çil altın olmuşsun."

İkisi de sevecenlik içinde gözgöze geldi, uzanıp öpüştüler. Düğün salonunun kameramanı ziyaret-çilerin oturduğu masaları çekiyordu. Görüntü ka-labalık masalardan dipteki, yarı karanlık bir masaya kaydı.

"Durdur! Geri alsana biraz!" diye bağırdı Dilara, görüntü diğer masalara geçerken.

"Ne oldu canım?"

"Dipteki masada... Orada oturan bir başka gelin var. Daha önce farketmedim..."

" Gelin mi? Şaka mı yapıyorsun Dilara?"

" Lütfen Salih..."

Salih videoya doğru uzanarak geri düğmesine bastı, görüntüler cızırdayıp çizgilenerek geriye doğru akmaya başladı. Boş olan masanın olduğu kareye gelince görüntüyü durdurdu. Dilara çok da net görünmeyen kareye dikkatle bakıyordu.

"Boş bir masa işte Dilara. Arkadaki beyaz perdenin kıvrımlarını geline benzetmişsin."

" Bilmiyorum, ama orada gelinlik giymiş bir kadın oturuyordu..."

" Bak işte Dilara, iyice bak, sadece perdenin kıvrımları..."

O anda telefon çaldı, Salih uzanıp açtı,

"Merhaba patron, iyidir, ofis nasıl? Çizimler birkaç güne hazır. Yok, bir sorun yok. Öyle deme patron, hangi işi dediğim günden sonra getirdim sana? Hepsi masanda olacak. Tamam. Onun da selamları var."

Telefonu kapatıp Dilara'ya döndüğünde karısını göremedi. Adını seslendi, yanıt alamadı. Odalara bakındı. En son balkonda buldu Dilara'yı, sandalyede büzülmüş, gözleri boşluğa asılmış sigara içiyordu.

5.

Çalışma odasının penceresine dirseklerini yerleştirip derin bir soluk çekti sigarasından. Bilgisayar pervanesinin hışırtısı gecenin içindeki tek sesti sanki; bütün şehir bir hışırtıya dönüşmüştü. Hışırtı görüntüleri de ele geçirmişti, evler, ışıklar, hepsi uykusuzluğun yorgunluğundan hışırtıya teslim olmuştu.

Parmaklarını yüzüne götürüp uzamış sakallarına dokundu, kesmek için en küçük bir güç hissetmiyordu. Çay, kahve, sigara içmekten ağzında artık paslı bir tat oluşmuştu. Sigarasından derin bir soluk daha çekti, kor çizgisi filtreye dek ulaştı, parmaklarının arasından sigarayı sokağa doğru fırlattı. Sokağa düşene, koru görülmeyene ve aşağıdan cılız bir çarpma sesi duyuncaya dek izledi.

Başının döndüğünü hissederek sandalyesine oturdu, çekmeceden defteri çıkartıp yazmaya başladı.

" Ağustos, perşembe

Dilara iyi değil... Evde bir hayalet olduğu düşüncesine saplandı. Sık sık eşyalarının yerinin değiştiğinden söz ediyor. Dikkatle izliyorum, ama olağan dışı hiçbir şey yok. Beni de korkutuyor bazan, aptal gibi yatağın altına bile bakmaya başladım. En son makyaj çantasının dağıtıldığını söyledi. Hayalet kendini güzelleştirmeye çalışıyor galiba, diye şaka yapmaya çalıştım. Bana öyle bir bakış fırlattı ki susmak zorunda kaldım.

Sanırım önceleri benim yaptığımı düşündü, gizli gizli beni izliyordu. Sonunda benim yapmadığımı anladı, ondan sonra gelişti zaten hayalet düşüncesi. Bir hayalet... Mutfak çekmecelerinin içindekilerinin yerini değiştiren, aynayı tersinden asan, banyo yaparken soğuk suyu açan, makyaj çantasını karıştıran hatta video kasedinin içine bile giren bir hayalet... Ne kadar devam edecek bu durum bilmiyorum. Yemek

yemiyor, sigaraya başladı. Benim bile gücüm yok bir şeyler yemeye, kaç gündür banyo bile yapmadık. Keşke diyorum bazan, o kuşkulandığım şey olsaydı, bir başka erkekle aldatsaydı beni, herşey daha katlanılır olurdu.

Böyle devam ederse bir doktora gitmemiz gerekecek..."

" Salih!!!"

Dilara'nın çığlığıyla panik icinde kalkıp yatak odasına doğru koşmaya başladı. Yarı karanlıkta başını kapının kenarına çarptı, durmadı. Dilara yatağın kenarında çömelmiş tir tir titriyordu.

"Geldim canım, yok bir şey, buradayım."

Dilara'nın yanına oturduğunda karısının elindeki kağıdı gördü. Camdan vuran ay ışığıyla kağıdın üzerindeki harfler parıldıyordu. Kağıdı Dilara'nın elinden alıp okumaya başladığında bütün kanı beynine hücum etmişti.

"Dilara ölmeli" diye yazıyordu kağıtta.

O sırada kağıdın üzerinden bir çıtırtı sesi geldi, kağıdın üzerine bir şey dökülmüştü. Ürpererek kalktı, ışıkları açtı. Kağıdın üzerinde kan vardı. Donakalmıştı.

Ani bir refleksle Dilara'yı kaldırıp salona götürdü, kanepeye oturttu, ışıkları, televizyonu açtı. İç güdüsel olarak hayatı olağanlaştıracak herşeyi yapmaya çalışıyordu. Mutfağa gidip kahve için su ısıttı, iki sigara yakıp birini Dilara'nın titreyen parmaklarına bıraktı. O anda parmaklarındaki kanı farketti, elini alnına götürdüğünde, kapıya çarpma sonucu derisinin açılmış olduğunu anladı.

"Kan alnımdan gelmiş... Ben de neler düşünüyorum!"

" O yaptı sana bunu, benim de ölmemi istiyor."

" Sakin olalım Dilara, kafamızı toplamalıyız... Herşeyin bir açıklaması var, herşeyin. Sen bağırdığında panikle koşarken kapıya çarpmışım, hepsi bu. Biri bir şey yapmaya çalışmıyor."

" Peki ya yazı?.."

" Bilmiyorum Dilara, gerçekten bilmiyorum. Bir çesit uyurgezerlik olmalı... Ama öğreneceğiz canımıniçi, herşeyin açıklaması var..."

" Hayaletti Salih... Bu evde... "

" İkimiz de biliyoruz Dilara, hayalet diye bir şey yok... Lütfen serinkanlı düşün biraz..."

" Ya bütün olanlar?... Sen yapmıyorsun bunları, geriye ben kalıyorum. Benim yaptığımı mı söylüyorsun?"

" Ah Dilara, ben bir şey söylemiyorum. Sadece anlamanı istiyorum, herşeyin açıklaması var. Bazan, yaptığımız şeyleri unutabiliriz, uyurgezerler gibi, yoğun stress zamanlarını düşünsene..."

"Ben yapmışsam neden böyle bir şey yazayım?.."

"Sabah olsun bir Dilara, ben bunlara yanıt veremem, profesyonel yardım almalıyız. Hastaneye gitmemiz gerekiyor."

" Alnın icin, evet..."

" Evet bitanem, evet, beraber gitmeliyiz, ikimiz için de...

6.

" Sizinle de görüşmek istedim" dedi doktor, " Hastanın yatışı için imzanız gerekiyor."

" Atarım... Sorunu anlayabildiniz mi doktor?"

" Kesin tanıya klinik izlem sonucu ulaşabiliriz, bu nedenle yatırmayı düşündük. Eşinizle konuştum, alınan anamnezi de okudum. Eldeki bulgular bize şizofreniyi düşündürtüyor. Güçlü varsanıları var, hepsini de bir hayalet mantığına yüklüyor. Hayalet tarafından zarar görme endişesi altta yatan paranoid bozukluğu da işaret ediyor. Ama dediğim gibi, klinik izlemle en sağlıklı tanıya ulaşabiliriz."

" İlaç?"

" Evet, ilaç şeması düzenlendi."

" Açık sormak istiyorum doktor bey, beyine elektrik verecek misiniz?"

" Ben de açık yanıtlamak isterim, deneyimlerimi yanıltan bir gelişme gözlenmezse bu tedavi yöntemine de başvurulacak."

" Anlıyorum..."

" Böyle durumlarda hasta yakınlarının güçlü olması hastanın lehinedir, unutmayın. Şimdi size sormak istediğim bazı sorular olacak. Ne kadar süredir birliktesiniz? Önemli ya da önemsiz ayırımı yapmadan ayrıntıları anlatırsanız daha yararlı olacak.

" Bir yıl kadar oldu... Onunla ilk ofiste karşılaştık. Ben bir inşaat firmasına mimari çizimler yapıyorum, evde çalışıyorum. Çizimleri vermeye gittiğimde gördüm onu, sekreter hastalandığı için onun yerine geçici olarak bir aylığına işe girmiş. Hoşuma gitti, şakayla karışık akşam yemeğine çağırdım. Bir hafta boyunca ofiste öğlen aralarını birlikte geçirdik. Aşık olmuştum... Evlenme teklif ettim, o da kabul etti."

" Ailesi nasıl?"

" Ailesi mi? Sadece bir halası var, o da bir başka kasabada yaşıyor. Dilara küçükken ailesini bir trafik kazasında kaybetmiş. Halasının yanında büyümüş."

" Kaza konusunda neler anlattı size eşiniz?"

" Hiçbir sey, sadece bir cümle... Bilmiyorum, acısını tazelememek için ayrıntıları sormadım."

" Anlıyorum, ama bu konu önemli olabilir. Peki, davranışlarındaki değişimleri ne zaman farkettiniz?"

" Geçen ay... Deniz kıyısına gezmeye gittiğimiz pazar... Hatalı sollama yapan bir araba yüzünden küçük bir kaza atlatmıştık... O günden sonra başladı herşey."

" Salih Bey, yıllar önce ailesini yitirdiği kazayla sizin geçen ay geçirdiğiniz kaza arasında eşinizin davranış değişikliğini anlayabilecek bağlantılar olabilir. Eşinizin ailesini yitirdiği kaza hakkında bilgiye ulaşmanız olası mı?"

" Denerim doktor bey, neden daha önce aklıma gelmedi ki benim?! Halasından öğrenebilirim."

" Lütfen... Geçmişe ilişkin her türlü bilgi bizi yönlendirecektir. Şimdi şu formu doldurup, imzalayıp sekreterliğe bırakın, servisle ilgili bütün telefon numaralarını da alın lütfen.

Salih işlemleri yaptı, tekrar eve dönüp Dilara'ya ait eşyaları alıp hastaneye getirdi. Dilara'ya ardından kilitleneceği kapıdan girmeden önce son kez sarılıp öptü. Ayrılırken Dilara kulağına fısıldamıştı,

" Hayalete dikkat et..."

Başı önde, ayaklarını sürüyerek eve döndü Salih, ev ona ıssız ve korkutucu geliyordu artık. Yataktan yastıkları alıp salondaki kanepeye bıraktı, televizyonu açtı, karşısına geçip uzandı. Uyumak ve sabah kalktığında bütün yaşadıkları bir karabasanmış gibi bir ay öncesine uyanmak istiyordu.

7.

" Bitmek üzereler patron... Yok, yok, yarım vermek istemiyorum, başkası tamamlayamaz. En iyisi olsun istiyorum sadece... Biliyorsun, Dilara hastanede... Doktoruyla görüşüyorum bazan, durumunu izliyorlar. Bugün ziyaretine gideceğim, nihayet bir haftadan sonra izin verdiler. İletirim mesajını patron, teşekkür ederim. Görüşmek üzere.."

Telefonu yavaşça kapattı, bir süre elleri ahizede durdu. Masadaki paketten sigara çıkartıp yaktı, derince soludu. Mutfaktan çöp poseti alıp masanın üzerindeki bira kutularını, şişelerini, kül tablasından taşmış izmaritleri attı içine. Masada kalan külleri parmaklarıyla aşağı doğru güçsüzce itelemeye çalıştı. Ayaklarını neredeyse sürüyerek koridordan dış kapıya geçti, ayakkabılarını giyip dışarı çıktı.

Hastaneye giden dolmuştan indiğinde büyük demir kapı önünde hastalar için satış yapan tezgahlardan birinden çiçek aldı. Kalabalık bahçeden, koridorlardan geçerek servis kapısının önüne ulaştı, kendisi gibi birkaç kişi ellerinde çiçek, kolonya paketleriyle bekliyordu. Yüzlerine baktı Salih, hepsinde aynı çaresizliği, kederi gördü, irkildi. Kendi yüzünün de böyle göründüğünü biliyordu. Ziyaret saatine birkaç dakika vardı daha, kapının küçük penceresindeki kalın cama gözlerini dayadı, uzun koridorda dolaşan beyaz gölgelerden başka bir sey göremedi. Düzenli, bir amaca yönelikmiş gibi devinen beyaz lekelerin doktor ya da hemşire, sallanıp duran ya da zigzaglar çizerek ilerleyenlerin hastalar olduğunu düşündü. Gölgelerden biri yaklaştı, büyüdü, bir kadının puslu, dağılmış yüzünü seçer gibi oldu. O anda kapı açıldı, neredeyse içeri doğru düşecekti, kapıyı açan hemşirelerden biriydi.

" Hastanızın adı nedir?"

Karısının adını söyledi, sanki bir yabancının adı çıkmış gibi ağzından, irkildi.

" Yüzyirmi numaralı oda, onbeş dakikadan fazla kalmayın. Sıradaki..."

Kapı numaralarına bakarak koridorda ilerledi. İlerledikçe servisin sandığından daha büyük olduğunu görüyordu. Numaraları takip edince bir başka koridora yöneldi, oradan bir başka koridora... Bu genişlik huzursuz etmişti Salih'i; sanki bütün şehrin burada yaşadığı duygusuna kapıldı.

Kapının önüne geldiğinde önce camdan içeri baktı; Dilara, üzerinde evden getirdiği sabahlığı, yatakta oturmuş saçlarını tarıyordu. Yüreği hızlı hızlı atmaya başladı. Sanki karısı, evlerinin yatak odasında onu bekliyor gibiydi. Çekinerek kapıyı açtı, Dilara dönüp baktı, gözleri ışıl ışıldı. Küçük bir sevinç çığlığı atarak koşup Salih'e sarıldı.

" Canım benim, sonunda gelebildin, çok özledim seni."

" Ben de Dilara, canım sevgilim. Bak bunlar sana."

Dilara sevinç içinde çiçekleri alıp kokladı, yatağın yanındaki sehpada duran vazonun içine koydu, sanki hemen kaybolacakmış gibi koşarak tekrar kocasına sarıldı.

" Çok iyi görünüyorsun aşkım"

" İyiyim tabi, ilaçlar işe yaradı. Bu hastalıklar biliyorsun, grip gibi bir şey işte..."

" Dur biraz bakayım sana, yüzün biraz solgun ama gözlerin ışıl ışıl. Çok korktum seni kötü bulacağım diye bitanem."

" Boşuna telaş etmişsin, gördüğün gibi iyiyim. Sen neler yapıyorsun evde? Bitirebildin mi çizimleri? Gel ayakta durmayalım, yatağa oturabilirsin."

" Çizimler ilerliyor. Patron hemen hemen her gün arıyor. Ha, sana geçmis olsun dileklerini iletti."

" Yalnız kaldın evde Salih... Söyle bakalım nasıl gidiyor zorunlu bekarlık? Eve birilerini atmı-yorsun değil mi?

" Deli olma Dilara, her saniye seni düşünüyorum."

" Söyle bakalım, nasıl düşünüyorsun beni?.."

" Şu fettan gülüşe bak... Nasıl düşüneyim. Öyle işte..."

" Çıplak?..."

Dilara elini kasıklarına koyduğunda ürperdi Salih, yutkundu, hızla kapıyı kontrol etti.

" Bugün senin geleceğini söylediler, içime hiçbir şey giymedim. Korkma kimse gelmez. Kapının arkasına geçelim istiyorsan."

" Dilara, birbirimizden uzak kaldık, biliyorum ama yeri değil. Ben..."

" Etekliğimi sıyırdım mı tamamdır Salih, beni istediğini biliyorum, baksana şu haline..."

" Halanı aramamı ister misin?"

" Konuyu değistir bakalım!.. Arama, ciddi seyler var diye düşünüp telaşlanmasın kadın."

" Dilara, inan çok sevindim, çok iyi gördüm seni. Çıkınca evde bütün bunların acısını çıkartalım."

" O zamana dek eve kimseyi atma ama..."

" Atmam, atmam, hayalet bile gelmiyor sen yoksun diye..."

Söylediğinden pişman olup sustu Salih, göz ucuyla Dilara'ya baktı. Karısı etkilenmiş gibi görünmüyordu.

" Hayaletler artık masallarda bile yok Salih..."

" Bunu duyduğuma çok sevindim Dilara. Artık iyileştiğine daha da emin oldum. Doktorla konuşayım ziyaretten sonra. Birkaç güne kalmaz çıkartırlar seni bu duruma göre."

" Ben de öyle düşünüyorum. Küçük bir tören yapalım. Yeni hayatımızı karşılama töreni. Hazırlıkları yap sen aşkım."

" Ziyaret süresi bitiyor, bir şeye ihtiyacın var mı canım?"

" Sadece sana..."

" Sabret Dilara, çok az kaldı."

Koridordan yankılanan ses ziyaret saatinin bittiğini belirtince Salih Dilara'nın ellerinden tutarak kalktı. Dudaklarına bir öpücük kondurdu.

" Gelecek sefere daha derin isterim, söz mü?"

Söz bitanem"

Servisin çıkış kapısına dek beraber gittiler, Dilara Salih'in elini bırakmak istemiyordu. Salih, son bir öpücük kondurup kapıdan çıktı. Ardından kapının kilitlenme sesini duydu. Doktorun odasına doğru giderken yüzü gülüyordu.

Kapıyı çalıp odaya girdiğinde aynı gülen yüzle, umut dolu bakışlarla baktı doktora.

" Teşekkür ederim Doktor Bey, eşim çok iyi görünüyor."

Doktor bir an tanımaya çalışır gibi baktı, yüzündeki ciddiyeti hiç bozmadan gözlüklerini düzeltti.

" Oturun Salih Bey."

" Eşim, Dilara... İyileşmiş... Ne zaman taburcu edeceğinizi öğrenmek için..."

" Özür dilerim Salih Bey, söylemek zorundayım; henüz taburcu etmeyi düşünmüyoruz."

" Ama durumu çok iyi görünüyor..."

" Tam tersine, ilaçlara yanıt vermedi... Durumunun iyiye gittiğini söyleyemem. Bölüm başkanı ile beraber değerlendirdik vakayı; oldukça komplike görünüyor."

" Anlamıyorum..."

" Şizofreni ile çoğul kişilik bozukluğu arasında gidip geliyoruz, henüz ikisini de tam ayrıştıramadık."

" Çoğul kişilik bozukluğu mu?"

" İki kişiliklilik... Kendi içinde çatışan iki kişiliğin varlığına dair verileri topluyoruz. Biri evin içindeki eşyaların yerini değiştiren, öteki ise görüp şaşıran ve bunu hayalete bağlayan kişilik... Dün gece serviste kendine zarar vermeye çalışmış, sabah bunu hayaletin yaptığını anlatmış asistana. Dedigim gibi komplike bir vaka, sizden çok daha sabırlı olmanızı dilemek zorundayım Salih Bey.

Salih oturduğu koltuğa gömülmüş gibi hissetti kendisini, omuzlarında tonlarca yük varmış gibiydi. Doktorun telefonunun çaldığını, adamın mırıl mırıl konuşmalarını duydu.

" Özür dilerim, benim çıkmam gerekiyor. Şu kazayla ilgili bilgilere ulaşabildiniz mi?"

" Ulaşacağım..."

Koltuktan nasıl kalktığını, kalabalık koridorları nasıl geçtiğini anlamadı Salih, bahçede yüzüne vuran serin rüzgarla kendine geldi biraz. Evine dönmeden kalabalık sokakları dolaştı, hayatın akışını hissetmeye çalıştı ama kafasının içindeki bunaltıcı boşluğu dolduramadı.

sürecek

Ada Işığı

Alaaddin Aydın

kumaş

O gün usul usul lapa lapa kar yağıyordu, sevgiden yoksun sokaklara. Evler eskimiş entarilerini geçirmişlerdi üzerlerine. Duvar çatlağından ben de varım dercesine çıkan otlara imreniyordum. Çarşı izni iptal edilmiş asker gibiydim. Tek özgürlüğüm buğulu penceremin önünde döne döne nemli zemini öpen inci taneciklerini izlemekti. Sıkılıyordum; daha on yaşımdaydım. Çocuk duygularım mantığımın önüne geçmiş, gözlerimde, ayrılığı saf kalbime acıyı tattırmamış, dünyaya tozpembe baktığım hayal çerçeveli gözlük.

Minik masum bir bedenle süzüldüm camdan, avuçlarımı açtım. Beyaz parlaklık altında kar tanelerini yakalamaya çalışıyordum. Ellerim üşüten boşlukta sebepsiz titriyordu. Hayatımda büyük bir iz bırakacak son perde az sonra usulca kapanacaktı.

Başımıza geleceklerden habersiz annemin dönüşünü bekliyorduk. Gözlerimde yersiz bir hüzün pencerede kitlenmiş bedenim.

Az sonra batacak güneşin ilk ışıkları da şakaklarıma dokundu. Süzülen son ışık huzmeleri odayı aydınlatıyordu. Çocuk sesleri pas tutmuş kulaklarımda son bir nota gibi; şarkılar yarım, zaman geçmiyor. Dizlerimin dibinde ise iri, kanlı gözleri, yapışkan salyalarıyla gözüme bakan lüylü dostum Kumaş.

Kumaş benim köpeğim. Onu bulduğumda soğuktan donmak üzereydi. Küçücüktü. Sonra her solukta içime işledim onu. Ekmeğimi, kalbimi, sevgimi paylaştım. İri bir köpek olması sorun yaratıyordu gerçi. Ama yine de çok seviyordum onu. Koca kulakları, tüy yumağı bedeni, deney yaptığım yapışkan salyaları hep başımı belaya sokardı. Onun sayesinde gecenin karanlığında korkmadan bodruma iniyordum. Gözlerle konuşmayı ilk ondan öğrendim.

Yokuşun başında, nerdeyse yere değen poşetleri eve atma hayali kuran, iki kaşının arasından inen terini dudaklarını bükerek üflemeye çalışan ve yağan karı kıskandıracak kadar başında beyaz örtüsüyle annem nihayet görünmüştü. İçeri koşup kalınca giyindikten sonra beklemeye devam ettik.

Kumaş'a annemden gizli bakıyordum. Yakalanmamız durumunda Kumaş beni, ben Kumaş'ı ve aynı zamanda harçlığımı kaybedecektim. Ama yakalanmadan saklamayı başardım onu. Nerden bilebilirdim onu son saklayışım olduğunu. Annem eve geldiğinde annemden çok poşetlere sevinmiştim. Biliyorum bencillikti ama onların içinde bana ait bir şeyler olduğunu umut ediyor, çaktırmadan poşetleri karıştırıyordum. Mütemadiyen işittiğim azarları kulak ardı edip sevinçle bana aldığı montu giyiyor, dönüp dönüp aynaya bakıyordum. Ağzım kulaklarımda öylesine sevinçliydim ki nerdeyse anneme Kumaş'ın varlığını açıklayacaktım.

Annem bize her şeyin azıyla yetinmeyi öğretmişti. Bir poşet mutluluktu benim için. Hatırası bugün bile bu satırları yazdıracak kadar büyük bir mutluluk.

Yeni montumu giydikten sonra bilyalımı aldım. Aslında bilyaların neyin parçaları olduğunu bilmiyorum. Metal tekerlekler. Eskici Şeker Amca vardı mahallede. Ondan dört tane bilya satın alıp tahta parçalarıyla bilyalımı yapmıştım. Direksiyon için bir parça ve çamaşır ipi, fireni için de annemin terliği (annem o terliğin kaybolduğunu düşünüyordu). Dışarıda, yağan kar altında koştuk. Gökyüzü ayaklarımızı okşayan kar beyaz bir halı. Usul usul yağan karla şehrin soğuk sokaklarında oynuyorduk. Önde Kumaş arkada ben, ardımızda ise zamansız ecel!..

Gözlerimize derin bir karmaşa veren, saçlarımızı geriye savuran rüzgara aldırmaksızın bulutları ayaklarımızın altına serip uçuyoruz. Yüzümüze vuran kar tanelerini sayıyor bazen de dilimizi

çıkarıp tadına bakıyorduk. Soğuktan uyuşan göz kapaklarımı açık tutmaya çalışıyordum.

Viraja geldiğimizde karşıdan gelen kamyonu yeni fark etmiştim. Önce her şey gözümün önünden geçti. Sonra da kulaklarımı tırmalayan acı bir firen. Birden irkildim. Karşıdan son süratle gelen kamyon ardına bile bakmadan zifiri karanlıkta kayboldu. Ardında bir çocuğun yaşamını sürükledi ve bir ecel oldu çocukluğuma.

Bakışlarım yağan karın saflığında, kulaklarımda o son ses, gözlerimde oluk oluk gözyaşları. Yanaklarıma çizilen ıslak patikalar ve dudaklarıma düşen tuzlu tanecikler ölümün tadını hissettiriyordu bana.

Dedim ya acı bir firen, sonra üzerime bulaşan kızıl lekeler. Dudaklarımdaki tebessüm firar edip yerini acı bir haykırışa bıraktı. Kollarımın arasında az önce onu koşturan, havlatan ve gözlerini açık tutan şey yoktu. Bir kamyonun peşine takılıp gitmişti. Soğuktan sızlayan ellerimle bir mezar kazdım ona. Usulca toprağa yatırdım. Üzerini örtmek önce zor geldi. Ve onunla birlikte çok şeyi gömdüm. Başta dikkatsizliği, sonra gizli kapaklı iş yapmayı, haylazlığımı ve bilyalımı da gömdüm Kumaş'la birlikte.

Şimdi yıpranmış bir fotoğraf karesinden bana bakan gözleri kaldı emanet. Biliyorum ki her merhaba bir vedanın habercisidir. Kalıcı tek şey bir ömre bedel sevgidir. Asıl trajedi yaşanmamış günlerin kalbimizdeki boşluğudur.

Bu gün anlıyorum ki boşluk dolmuyor.

Gözyaşının yanaklarına çizdiği
ıslak patikaları seyret
Seyret ki yalnızlığın acısını anlayasın
Dudaklarını okşayan tuz taneciklerini hisset
Hisset ki daha güzel ağlayasın

Alaattin AYDIN
7/E 1384
TSO İlköğretim Okulu 7. sınıf

erkan ergül

ÜÇ KIRMIZI KARANFİL

Üç kanlı karanfil
Süslemiş darağacını
Eğildim,
Kokladım,
Mis gibi özgürlük

Meydana komşu
Kuşların dudağında
"karanfil eker misin..."
Eğildim,
Kulak verdim,
Türkiye

Mevsimler
Yıllar geçti,
Üç kırmızı karanfil
Büyüyor yüreklerde

07.05.2003

Meral Vurgun

Alev Çiçeği

iki alev çiçeği
iki yangın mavisi iki gözün
yakamoz alacalı bir gecede
ay asmış üstümüze gövdesini
çırılçıplak bir hüzünle gülümser

yıldızlar kayar gözlerimden
us'umdan bir anı düşer
düşer yitirilmiş şafaklara
ve kaybolup gidersin
bomboş kalır ufkumda
kararır sayfaları tarihin
sen yine yoksundur
ne gecemde, ne de günümde
ve isyanım dize getirir Nemrut'u bile

yan yana uzansak seninle
iki can, iki ten, iki yediveren
tene düşen çiy tomurcukları
avuçlarında terleyen toprak
öptüğüm bu deniz
ve yosun kokulu rıhtımlar
uykusuz bir martı gibi
düştüğüm gecede yokluğun
ve saramadığım kollarında bu ölüm
kıraç tepeler gibi çiçeklerini
kendi elleriyle koparmak kimin har-
cıdır
kim duyar böyle yanarken bizi

ey Munzur yürekli çılgın tay
bir deli poyrazım
esip geldim kuzey ellerinden
bana seni sevmek düşmüş
susmadan son çığlıkları da bu aşkın
aç dudaklarını
usul usul öp yüreğimden...

Vedat Koparan

Bıraktığın Yerdeyim

öyle bir gelmiştin ki
gündüzü giyinip

boz kırların serin yaylasında
duru sular akardı

yaylaların kıraçlarında
atların dolu dizgin gidişinde
toynakları vururdu
boz bulanık acılarda

güneş bakır döven
masmaviydi bulut
bir şahin
hakim zirvede
süzülürdü kendine

kentler pür telaş
karanlıkta aydınlık
suskusu koynunda büyür
yalnızlıklar
yakındaki uzaklıklar kadar

şimdi zaman
köz bir buluta sarılı
döker habire göz yaşlarını
çöker içerime bir sızı

öyle bir gidişin var ki
götürdüğün gün
bıraktığın karanlık

Ümitzeynep Kayabaş

*** Aynaların Ezberi ***

Ayine duran kum tanelerini
ezen bakışlarda
yarılır göğüs
kan
su
ceset / toprağın
avuç içi yatağın
suretin perde ..

Çarkın dişlerinde yürür fil dişi kuleler
fısıltıyı yalar cinler
iz sağır ..
Sükutu emziren efsane
kusar savaşını içine
isyan celladının..

Kınına sözlü sır, aynalara ezber ki
yalnızlığın kavmini uyandıran mızrak
lehçesiz ;
dönüşümün sofrasına dağlar yayı ..
Yayın bir ucunda anı
diğerinde hayal
beşler göçebe sevgiyi
ve hüzünbaz boşluklarda
evcilleşir tutarsızlık / hal üryan ...

Dilin pelteği ezbere çalınan
ahsen_ü kelamın mayası
ya da gümüş bir kavil (se)
sırlar iner merdivenlerden
ilk adım merdiven ..

Silinir aynalardan gözler
buluttan bir elin
yolculuk mu
konak mı /diye attığı rem
ve yüreğe vurulan gemle
canda sen
bekada ten
kalemde emirdi / aynaların ezberi

Hicran Tohuman

Kıyamet kopuyor beynimde, ruhum dış dünyaya savaş açmış durumda.. Hiçbir şey duymak, görmek istemiyorum..

Ne kadar böyle yaşayabilirim bilmiyorum,yaşıyorum işte..Yaşamak denirse buna..

Özlüyorum deli gibi, özlemim oluyorsun. Kavuşamadığım sonra.. Kavuşmak; ne kadar zor, ne kadar imkansız geliyor şimdi bana..

Daha dün seninle beraber olmayı planlarken şimdi düşlerimde bile yanımda yoksun..
Elimi uzatıyorum, uzattığım yerde yoksun..

Gözlerim dalıyor bir boşluğa, uzun uzun bakıyorum sana bakar gibi.. Öyle sevgiyle, öyle hasretle.. Gözlerin geliyor sonra aklıma, gülümsüyorum.. Yokluğunu hissediyorum sonra o gülümseme yüzümde donup kalıyor..

Söyleyemiyorum sevdiğimi, suskun kalışlarından korkuyorum.. Sevdiğim kişinin bir başkasının ruhuna bürünmesinden korkuyorum ve sensiz kalmaktan.. Yani ölmekten..

Ben ölmeden önce uzat elini bana, belki zor, belki çok kırgınsın bana ama dene...

Elini uzattığın yerde seni çok seven ve her şeyiyle kabullenen bir el uzanıyor sana...

Al meleğim bu el senin..

Ada

tüm illerden temsilciler aramaktayız konuyla ilgilenenlerin Nurettin Taşçı ile iletişime geçmeleri gerekmektedir.

0505 400 16 16

0362 / 234 48 47

adadergisi@hotmail.com

MEVLÜT KAPLAN EDEBİYAT ÖDÜLLERİ / 2005

Özgür Eğitim Yayınlarının *Mevlüt Kaplan Edebiyat Ödülleri 2005* bu yıl 8-12 yaş çocuk şiirlerini kapsayan dosyalara verildi.

Mehmet Başaran, Sami Karaören, M. Yaşar Bilen, Mevlüt Kaplan ve **Tarık Dursun K'** dan oluşan seçici kurulun değerlendirmesine göre:

Çocukça Şiirler dosyası ile **Necdet Tezcan** birinci

Sınıf Arkadaşları dosyası ile **Atilla Er** ikinci

Samuray Saksağan dosyası ile **Fahrettin Koyuncu** üçüncü oldular.

Çocuklara Şiirler dosyası ile **Aytan Açıkalın** mansiyon alırken Kurul Özel Ödülü *Lunaparkta İnecek Var* dosyası ile **Zehra Ünüvar**'a verildi.

Şairlerimizi kutluyoruz.

Merhaba

Anafilya Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi beş senedir uzun soluklu ve kesintisiz olarak **www.anafilya.org** adresi üzerinden internette yayımlanıyor. Bu beş yıl içine dergilerden yaptığımız seçkilerden iki de kitap sığdı. Bu kitapları İzdüşüm 1 ve İzdüşüm 2 adlarıyla çıkardık. Türkçeyi kaygı edinen Hollanda merkezli Anafilya Dergisi' nin Afrika' dan Avusturalya' ya kadar geniş bir okuyucu kitlesi var. Dergi her ay 36 ile 40.000 sayfa olarak okunuyor.

Şiir adına iki aydır yeni bir uygulamaya geçtik. Dergi ana sayfası üzerinde bulunan "ŞİİR GÖNDER" linki tıklandığında şiir gönderme koşullarımızı da içeren kolay bir forma ulaşmak mümkün. Daha önce internet ortamında herhangi bir şekilde çıkmış şiirleri yayımlamamaya özen gösteriyoruz.

Şiire emek veren insanların derginiz aracılığıyla ANAFİLYA'dan haberdar olmalarını istiyoruz. Derginizin bundan sonraki sayısında okuyucularınıza ANAFİLYA hakkında bilgi vermenizi rica ediyoruz.

Ben Kütahya'da yaşadığım için özellikle basılı dergileri çok sağlıklı izleyemiyorum. Derginiz hakkında bilgileri iletirseniz memnun olurum.

Saygılarımla,

Bülent TOP

Anafilya Dergisi Şiir Editörü

bulenttop1@hotmail.com

Cumhuriyet Caddesi No:54 K:1 Kütahya

Yüce Milletimizin ve saygıdeğer
Samsunlu hemşehrilerimizin
Kurban Bayramını en içten duygularımızla kutlar;
sağlık ve güzellikler getirmesini diler;
halkımıza sevgi ve saygılarımızı sunarız.

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

NOT :

BAYRAMLAŞMA : 11/01/2005 (ÇARŞAMBA)BAYRAMIN II. GÜNÜ
SAAT 11.00 - 12.30 ARASINDA BAŞKANLIK MAKAMINDA YAPILACAKTIR

Ada